

*Evropská duha
nad bílým
městem*

50. Bezručova
Opava

Opava
září 2007

Je to již padesát let od doby, kdy proběhly
v našem městě oslavy bezručovských dní. Oslavy, kdy
město vzdávalo hold svému rodákovi, autorovi Slezských písní,
Petru Bezručovi. V té době snad jen málokdo opravdu věřil, že festival
získá dlouhou tradici, že se bude rozšiřovat a najde nový směr. Stane se do
padesáti let jedním z nejstarších festivalů v České republice a zároveň svým rozsahem
i obsahem nejvýznamnější každoroční kulturní akcí města.

Festival si za dobu svého trvání prošel mnohým dobrým i mnohým zlým. Politickými
změnami, snahami o jeho zachování a naopak úsilím o jeho odstranění, snahami
o povznesení festivalu i o jeho očernění. Ve všech dobách však za ním stáli lidé, kteří
usilovali o to, aby byl festival vždy důstojným svátkem Slezanů, oslavou hodnotného
kulturního dědictví a umění. Nebýt jich, možná bychom jen někde v kronikách přečetli pár
slov o tom, že existovaly pokusy o vznik tradice, které záhy skončily. Proto všem těm, kteří
za festival bojovali, patří veliký dík.

Z odkazů našich předků vznikl festival, jak jej známe dnes. Bezručova Opava není bujarou
veselící širokých mas. Výběrem pořadů si udržuje v kultuře punc jedinečnosti, a to díky
jejich vysoké hodnotě a kvalitě. Na festivalu si najdou své díky jeho pestrosti všichni
ti, kteří se chtějí setkat se zajímavými lidmi, kteří si chtějí odpočinout od
televizní zábavy, přijít na jiné, nové a inspirující myšlenky. Ti, kteří dokáží
ocenit nevšední pohledy na svět, hluboká zamyšlení i snahy o zachování
kultury v její čistotě a přirozenosti.

Oslavenci bych chtěl do dalších let přát mnoho spokojených diváků, stále více
příznivců a vždy bohatý výběr zajímavých pořadů.

Ing. Zbyněk Stanjura
primátor města Opavy

Multižánrový kulturní festival Bezručova
Opava je vlastně vlajkovou lodí opavské kultury
a jeho jubilejní – padesátý ročník je přichystán (jak již naznačuje
motto „Evropská duha nad bílým městem“) jako setkávání s evropským
uměním (ať už osobní, či zprostředkované) a tento programový bulletin Vám
budiž průvodcem na Vaší cestě zvidavého poutníka labyrintem evropské kultury
do pravého srdce umění. Ano, inspirace nesmrtelným a nadčasovým dílem našeho
snad největšího Evropana - pedagoga, myslitele, vizionáře Jana Amose Komenského
- prosakuje do několika festivalových programů a dala základ také výstavě Orbis pictus
aneb Brána do světa tvořivé lidské fantazie, která bude z Opavy dále kráčet po všech
kontinentech. Při prezentaci různorodosti a pestrosti národních kultur evropských zemí
chceme využít umění jako most mezi národy, identifikační znak jednotlivých zemí či sondu
do zajímavostí, historie a odlišností evropského kulturního zázemí. Program nabízí více
než sedmdesát programových bloků a dvě desítky doprovodných programů, které budou
lákat milovníky umění v době od 1. září do 4. října, tedy tradičně v čase nostalgického
babího léta a obsahuje opravdové lahůdky, které mnohdy vznikaly pouze pro potřeby
festivalu. Dvaatřicet dní bude nad Opavou zářit evropská kulturní duha. Využijte příležitost
k prozkoumání jejich pestrých a kouzelných barev...

Mgr. Petr Rotrekl – dramaturg kulturních akcí města

*P. S. Neslibuj, že vykonáš,
nehonos se, žes vykonal,
ale ponech svým skutkům,
aby za tebe mluvily.
Jan Amos Komenský*

Tradice festivalu

Bezručova Opava

Každého měsíce září se zaplňují vývěsní plochy různobarevnými plakáty, na nichž je ve výrazném provedení název BEZRUČOVA OPAVA. Mnozí je mijejí bez zájmu, jiní naopak luští v průměře mnoha akcí, na co půjdou a vůbec co je na tomto tradičním festivalu nového.

Letos je to již padesátý ročník. Úctyhodné číslo, nicméně jsou ještě starší, třeba hudební festival Pražské jaro nebo u našich sousedů Bayreuthský hudební festival, který trvá již od osmdesátých let 19. století.

Bezručova Opava má velmi dobrý koříněk, protože přežila i různá období značné nepřízně, a přece její výhonky se vždy znovu draly na světlo. Co je v tom tak pevného a nezlovného, že festival je dnes zajišťován a rozvíjen pracovníky v podstatě již třetí generace?

Základem nesporně je dávná tradice opavských Čechů, kteří ve značně nepříznivých podmínkách 19. století začali zde rozvíjet českou kulturu, a v jejich čele stál Bezručův otec profesor Antonín

Vašek (1829 – 1880), zakladatel prvních českých novin ve Slezsku s názvem Opavský besedník a organizátor prvního masového shromáždění slezských Čechů na Ostré hůrce v Háji. Opavský rodák Petr Bezruč (vlastně Vladimír Vašek, 1867 – 1958) symbolicky navázal na národněbuditelskou činnost svého otce básnickou sbírkou Slezské písně, jež vedle Máchova Máje se pro svou originalitu dočkala nejvíce překladů do cizích jazyků z celé české poezie.

Ačkoliv tento básník světového ohlasu zde žil se svými rodiči jen několik prvních let, než začal chodit do školy, vždy jeho jméno bylo spojováno s Opavou, vždyť se svým otcem (ten jako nepohodlný opavským Němcům byl přeložen do Brna) prožíval letní prázdniny v Háji u příbuzných a později, od roku 1910, trávil dovolenou u Kanclířů nejprve na Hradci, poté v Brance, kde si dokonce u řeky Moravice koupil parcelu a chtěl tam postavit vlastní domek. Zřejmě by tak dožil svá léta na Opavsku, ale zabránila tomu okupace pohraničí hitlerovskou armádou, takže utíkal s přítelem Čeňkem Kanclířem nejprve do svého srubu na Ostravici pod Lysou horou, poté žil v ústraní v Kostelci na Hané a ani po válce se už do Branky nevrátil, vždyť mezitím Kanclíř zemřel.

Petr Bezruč i po své smrti je s Opavou pevně svázán, v roce 1956 byl na Ostrožné ulici otevřen Památník Petra Bezruče a o dva roky později spočinul básník ve svém rodném městě navždy. Spojení jména Bezručova s městem Opavou je tedy přirozené a svým způsobem symbolické, je zde také Knihovna Petra Bezruče, jsou zde dva básnickovy pomníky a jeho hrobu vévodí postava slezské ženy, kterou lidé spontánně nazývají Maryčka.

První ročník Bezručovy Opavy se odehrál v roce 1958, několik měsíců po básnickové úmrtí.

Ale tento festival měl ještě starší předhistorii. Když běsnění Adolfa Hitlera v měsících před Mnichovem se stále stupňovalo a neznalo již mezí, mezi opavskými českými intelektuály vznikla myšlenka jistě protiváhy sudeťáckému fanatismu. Roku 1938 se měl pořádat první ročník festivalu nazvaného Slezský podzim, měl to být týdenní cyklus kulturních podniků, nejen v Opavě, ale také na Hradci, v Jeseníku, v Karlově Studánce a jinde. Iniciátory byli spisovatel a opavský knihovník Zdeněk Vavřík (1906 – 1964), ředitel Zemského muzea Karel Černohorský (1896 – 1982) a ředitel Zemského archivu a organizátor českého divadelního života Leopold Peřich (1901 – 1974). Spád událostí byl rychlejší než možnost uskutečnit jejich záměry a na českou kulturu v Opavě za okupace nebylo ani pomýšlení, oni sami přece museli odejít, Vavřík do Pardubic, Černohorský do Brna a Peřich též nejprve do Brna, později do konce války žil v Praze. V roce 1945 se Černohorský i Peřich vrátili do Opavy, ale na organizování festivalu v městě téměř úplně zničeném nebylo možno pomýšlet, šlo nejprve o zachraňování sbírek muzea i archivních fondů.

Opava jako město je velmi zvláštní fenomén, je to středisko vysoce kulturní, s historickou tradicí od přemyslovských dob, kdy zde bylo založeno opavské knížectví, po ztrátě téměř celého Slezska za Marie Terezie (Vratislav, Opole, Katovice) zde vznikla zemská správa pro zbytek Slezska v rámci habsburského mocnářství (v budovách někdejších zemských úřadů jsou dnes některé části Slezské univerzity) a město se téměř záračně zvedlo z popela i po téměř úplném zničení v posledních dnech druhé světové války. Dnes je to opět město velmi přitažlivé, neustále zlepšující úpravu některých prostranství a ulic, a není to nahodilé, že při nejnovějším celostátním průzkumu bylo označeno jako nejatraktivnější město Moravskoslezského kraje.

Když si představíme Opavu zcela po válce zničenou, kdy někteří se domnívali, že toto město už nikdy nebude žít, staneme s úžasem před skutečností zahájení sezony ve Slezském národním divadle hned na podzim 1945 premiérou Čapkovy Matky a Smetanovy Prodané nevěsty. A to je právě velmi příznačné pro Opavu: kultura zde má dobré podmínky, vše je zde prostoupeno kulturou, vždy tu byly skupinky kulturních nadšenců, kteří nehleděli na finanční zisk.

K takovým příznivcům kultury patřili v Opavě před válkou i další spisovatelé kromě zmíněného Zdeňka Vavříka. Byl to redaktor a prozaik Václav Prokůpek (1902 – 1974), básník a prozaik Emil Dvořák (1896 – 1970) a Jaroslav Šulc (1903 – 1977). Ačkoliv se po roce 1945 již nikdo z nich do tohoto města nevrátil, Opava v Jaroslavu Šulcovi, žijícímu v Praze, zůstala pevně vryta – vždyť se s ní nemohl rozloučit a prchal odsud po mnichovském diktátu až posledním českým vlakem. A vrátil se k Opavě po válce iniciováním svého kulturního projektu: 1. září roku 1947 uveřejnil v měsíčníku Služba osvětě, který redigoval Fran Směja, článek nazvaný Bezručova Opava. Navrhoval, aby se takto nazvaný festival konal vždy v délce jednoho týdne v druhé polovině srpna. Program těchto akcí měl být vždy vypracován na deset let dopředu a měl se týkat sedmi programových bodů. První okruh měl obsahovat soutěže recitační a hudební, v druhé části to měly být exkurze do míst vztahujících se k Bezručovu životu a dílu, dále se měly konat přednášky

znalců Bezručova díla, výstavy různých vydání Slezských písní, pak pracovní den bezručovský (studium díla, pramenů, bibliografie atd.), v šestém okruhu měly být programy hudební a výstavy výtvarné, všechno se vztahem k Bezručově tvorbě, a konečně měl být vybudován Bezručův dům kultury, kde by se soustřeďoval všechen kulturní ruch v Opavě a kde by byla přednášková a hudební síň, knihovna, studovna, společenský salon, výstavní síň aj.

Ovšem brzy přišel únor 1948 a Opava jako město, kde při volbách v roce 1946 nevítežili komunisté, což bylo v rámci měst v celém Československu velkou výjimkou, začala být novým režimem tlačena do pozadí a naopak budovala se velkoryse dělnická Ostrava. Na festival Bezručova Opava za těchto podmínek nebylo možno myslit.

Nicméně za deset let zemřel básník Petr Bezruč a jeho pohřbu v Opavě se zúčastnily tisíce lidí, takže vojáci museli dokonce zavřít bránu hřbitova na Otické ulici, aby se lidé u hrobu neumačkali. A v témže roce správce Památníku Petra Bezruče Drahomír Šajtar přišel s iniciativou uspořádání prvního ročníku Bezručovy Opavy. Jde o prvopočátek toho, co dnes žije v daleko větším měřítku už půl století, takže je namístě, abychom první program uvedli v celé úplnosti.

V Listech Památníku Petra Bezruče z 8. září 1958 byla otištěna tato téměř prorocká slova: „V r. 1958 proběhnou slavnosti v skromnějším měřítku, věříme však, že už v tomto roce založíme pevnou tradici bezručovských dnů v Opavě, jejichž význam neustále poroste. Chceme, aby se v těchto dnech Opava proměnila v město, v němž se každoročně setkají čeští básníci se svým lidem, se svými čtenáři. V příštím roce a v letech následujících zvýší se význam Bezručovy Opavy i tím, že tu bude každoročně udělována Cena Petra Bezruče za nejlepší dílo mladé české poezie.“

A konkrétní program:

19. září Večer písní na slova Petra Bezruče (Dům armády – dnes rektorát Slezské univerzity), účinkovali členka opery Slezského divadla Zdeňka Nejedlého Alena Španihelová a člen činohry Jeroným Horák. Poté následovala beseda s českými básníky a spisovateli.

20. září Pietní vzpomínka u hrobu Petra Bezruče.

Otevření výstavy Z pozůstalosti Petra Bezruče (ve výstavních sálech Slezského muzea na Tyršově ulici).

Konference Kruhu přátel Památníku Petra Bezruče (v Památníku PB).

21. září Matiné mladé české poezie (divadlo).

Odhalení pamětní desky Petra Bezruče v Háji.

Od tohoto dosti skromného začátku nakročila v dalším roce Bezručova Opava k rozmáchlému gestu. Z dědictví po Petru Bezručovi, jež převzal Památník Petra Bezruče včetně autorských práv, byla při druhém ročníku udělena poprvé Cena Petra Bezruče. Bezručova Opava dostala podtitul „festival mladé bojující socialistické poezie“ a nositelem této ceny se stal Miroslav Florian (1931 – 1996). Ale v dalším roce došlo k celkovému útlumu, konala se jen pietní vzpomínka u hrobu

Petra Bezruče a zdálo se, že tradice festivalu nevznikne.

Teprve IV. Bezručova Opava v roce 1961 znamenala oživení. Byla opuštěna myšlenka celostátního festivalu mladé poezie a vše se začalo více soustřeďovat k zasloužilým osobnostem, jež měly význam pro kulturu Slezska a Ostravska. Nositelem Ceny Petra Bezruče udělené slavnostně v divadle se stal Vilém Závada (1905 – 1982), konaly se besedy se spisovateli i mimo Opavu (Chuchelná, Albertovec, Vítkov, Branka aj.), kromě vzpomínky u hrobu Petra Bezruče se uskutečnilo první veřejné zasedání ostravské pobočky Svazu československých spisovatelů, na niž promluvil Alois Sivek o dětské literatuře na Ostravsku, a na závěr 24. září to byl spontánní hold spisovatelů a čtenářů Vilému Zavadovi v Domě osvěty Petra Bezruče.

Od té doby festival se stal prvořadou záležitostí městských i okresních představitelů, byla ustavena komise Bezručovy Opavy při Okresním národním výboru, k jejím členům kromě zástupců opavských kulturních institucí patřili i delegáti krajských poboček uměleckých svazů, komise zasedala měsíčně po celý rok a jako její tajemník působil vedoucí Památníku Petra Bezruče. Festival měl zaručen pravidelný a dosti značný rozpočet a vše pak vyvrcholilo v roce 1967, kdy sté výročí narození Petra Bezruče bylo slaveno jako světové kulturní výročí UNESCO a výročí Světové rady míru.

Při V. Bezručově Opavě v roce 1962 se stala nositelkou Ceny Petra Bezruče Jarmila Glazarová (1901 – 1977), která při slavnosti v divadle mimo jiné uvedla: „V roce 1945 jsem se setkala s Opavou v troskách. Bylo to otřásající, hroznější, než si mohl člověk představit. Přijeli jsme jako delegace spisovatelů, kteří měli vydat svědectví o rozsahu katastrofy. Komunikace nebyly ještě uklizeny, prodírali jsme se sutinami. Mé oči, uvyklé krásnému městu, viděly prázdnotu nad rumišti, kde stávaly domy, ulice, náměstí. A nezapomenutelně drásavá byla ještě i ta podrobnost, že na kulisách zničeného města, na zdech, které ještě stály, z prázdných otvorů oken, odevšad vlály prapory.“ Vyjádřila se i k současnosti: „Prapory vlají na věžích bílého města, vlají na počest Bezručova týdne, překrásné slavnosti, jejíž tradice je pevná a jejíž akční rádius vyznačuje daleko za okruh města.“ Kromě jiného byl při festivalu odhalen i básníkův pomník na Bezručově náměstí s bystou od opavské rodačky sochařky Jaroslavy Lukešové-Kýnové.

V tomto ročníku se uskutečnila také beseda Světový ohlas Slezských písní za účasti zahraničních překladatelů a to lze považovat za nástup do značně velkorysých dalších ročníků festivalu s vrcholem v roce 1967. Postupně se přesouval zdůrazněný zájem i na další druhy umění, v roce 1963 to byla výstava výtvarné fotografie, veřejné hodnocení dramatické tvorby, rozhlasu a televize v kraji od osvobození, a kromě koncertů, významné literárněvědné konference o definitivním textu Slezských písní, besed se spisovateli též v okresech Bruntál, Frýdek-Místek a Nový Jičín, vrchol znamenalo udělení Ceny Petra Bezruče Pěveckému sdružení moravských učitelů, které v té době mělo své sídlo v Ostravě. A poprvé zaznívala z věže opavské Hlázky i při zahájení jednotlivých akcí znělka Bezručovy Opavy, kterou složil Jaroslav Kříčka.

Opava se takto v šedesátých letech stávala městem, kde každoročně při festivalu se prezentovaly

výsledky umělecké práce v tehdejší Severomoravském kraji, a v té souvislosti krajské politické orgány v Ostravě začaly trochu nelibě zahlížet na tyto aktivity v Opavě, jež byly vždy podpořeny celoroční obětavou prací mnoha kulturních nadšenců. Proto se v dalších dvou letech organizovala na podzim v Ostravě také oficiální přehlídka umění v kraji, ale poté z důvodů jisté oficióznosti a formálnosti brzy zanikla.

Bezručovu Opavu vždy navštívily početné delegace Svazu československých spisovatelů a celým svým rázem a náplní aktivity festivalu převyšovaly regionální význam a dosah. Po skončení VI. ročníku poslal do Opavy dopis překladatel Slezských písní do němčiny Manfred Jähnichen (dnes profesor Humboldtovy univerzity v Berlíně), z něhož v českém překladu vyjímáme: „Tyto dny, které byly tak pečlivě připraveny a provedeny, umožnily výrazný pohled do bohatého kulturního života tohoto kraje. Pro mne, zvyklého dívat se na českou kulturu téměř výlučně pohledem pražské metropole, bylo to zároveň – řekl bych – objevení moravsko-slezské země. Slavnostní program právě minulých dnů a mnohé povzbuzující rozhovory s novými opavskými přáteli na mne udělaly hluboký dojem.“

V roce 1964 hlavní důraz byl kladen na otázky historie, protože v témže roce Slezské muzeum v Opavě jako nejstarší muzeum v Československu slavilo 150 let svého trvání. Byla mu udělena Cena Petra Bezruče, konala se konference knihovníků na téma Historická próza a její poslání u čtenáře, došlo též k aktivu kronikářů s názvem Kronika – jeden ze zdrojů historické prózy a poprvé za spolupráce brněnské pobočky (vedl ji Štěpán Vlašín) Ústavu pro českou a světovou literaturu Československé akademie věd se konala literárněvědná konference o historické próze, což se jeví jako počátek trvalé tradice takových odborných setkání

Bezručovy Opavy na celostátní bázi. Ale čím dál více se zapojovaly i ostatní druhy umění, součástí festivalu byla i přehlídka s názvem Česká a slovenská literatura ve filmu, v rámci Dne slovenské kultury došlo k výstavě národního umělce Martina Benky. A ještě jedno obohacení je spojeno s tímto sedmým ročníkem: Památník Petra Bezruče vyhlásil celostátní soutěž básníků, kteří dosud knižně nepublikovali, jejímž vítězem se stal Ivo Odehnal a z níž vyšel almanach Rosný bod v grafické úpravě Svatoslava Böhma.

A jistě není bez významu, když při hodnocení tohoto ročníku použijeme výňatky z článku spisovatele Václava Kaplického (1895 – 1982) s názvem Nezapomenutelné dny opavské, jak byl otištěn v Listech Památníku Petra Bezruče v listopadu 1964. Nejprve konstatoval: „Z města úředníků, vojáků a penzistů se stalo město vynikajícího průmyslu i duchovní centrum celého kraje.“ Vída, i člověk příšlý z daleka nemůže zapřít, že festival Bezručova Opava se v té době stával přehlídkou všeho nejlepšího v umění a v kultuře vůbec, co se v té době v tehdejší krajské správě jednotce událo. A pokračuje: „Opavanům se nadto podařilo něco, oč jinde usilují marně: najít novou tradici, která by utvořila most mezi minulostí, přítomností i budoucností. Je to tradice bezručovská. Její přehlídkou, utvrzením, rozšířením a prohloubením jsou každoroční svátky – Bezručova Opava. Kdo se jí nikdy nezúčastnil, nemůže ji ocenit a nedovede si ani představit,

kolik je tu rok co rok vykonáno práce, kolik je tu třeba vynaložit nadšení a kolik sil je třeba zkoordinovat, aby se dobré dílo podařilo. A děje se to bez četných praporů, fanfár, krojovaných průvodů i bombastických frází na řečnických tribunách.“

Další ročník se odvíjel od tématu výtvarné umění, protože Cenu Petra Bezruče dostal přední český sochař Jindřich Wielgus (1910 – 1998) pocházející z Karviné. Kromě přehlídky díla Wielgusova se v Opavě konaly výstavy Petr Bezruč ve výtvarném umění, výstava lidových škol umění Severomoravského kraje, výstava užitého umění, krajská konference o estetické výchově, besedy se spisovateli a výtvarnými umělci (také ve Vítkově, v Háji, v Kravařích a jinde), dále to byla konference o současné próze v oblasti ostravské pobočky Svazu československých spisovatelů a hlavní akcí se stalo odhalení náhrobku Petra Bezruče, dílo sochaře Vladimíra Navrátila z Újezda u Olomouce (1907 – 1975) a architekta Františka Nováka z Olomouce, doplněné o znaky míst spojených se životem básníka – Opava, Brno, Praha, Frýdek-Místek, Ostrava, Těšín, Staré Hamry, Branka, Kostelec na Hané, jež stylizoval František Bělohlávek z Olomouce.

Následující IX. Bezručova Opava v roce 1966 si všímala výtvarné fotografie, což bylo zásluhou vynikajícího organizátora Arnošta Pustky (1925 – 1981) ze Slezského muzea. Tehdy dostal Cenu Petra Bezruče František Krasl (1912 – 1998) a kromě jeho výstavy se v Opavě konala řada dalších akcí v souvislosti s tímto druhem umění, jako Severomoravský kraj ve fotografii, Barevná fotografie u nás a v zahraničí (expozice firem i z Japonska, z Německa, z Itálie, z Anglie), dále 125 let fotografického portrétu, dvoudenní cyklus přednášek o barevné fotografii, mezinárodní symposion Vývoj a dnešní stav barevné fotografie, a pochopitelně se už tradičně pořádalo i veřejné zasedání pobočky Svazu československých spisovatelů, tentokrát k otázkám literární kritiky.

Rok 1967 byl výročním sta let od narození Petra Bezruče v Opavě a zároveň šlo o desátý ročník festivalu, jehož první krůčky a následující velký rozmach po chvilkové stagnaci jsme sledovali dosti podrobně, protože tehdy se rodily základy monumentálních aktivit, jimiž v posledních letech Opava udržuje a rozvíjí svou bohatou kulturní tradici. K festivalu došlo do Opavy z Paříže toto poselství, jež napsal v Paříži 13. září 1967 generální ředitel Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu UNESCO René Maheu: „Při příležitosti 100. výročí narození Petra Bezruče vzdává UNESCO spolu s představiteli československé veřejnosti hold velkému básníku z Opavy, který jako mluvčí tužeb svého lidu poznamenal své dílo humanistickou a uměleckou pečeti celosvětového významu.“

Tento desátý ročník byl na dlouhou dobu velkorysou akcí, jež nemohla být v dalších letech za tzv. husákovské normalizace překonána. Opava byla tehdy centrem celostátních oslav Bezručova výročí a konalo se zde množství akcí, jejichž úplný výčet nelze zde podat.

K nejzávažnějším patřilo otevření nové instalace Památníku Petra Bezruče, jenž stojí v Opavě na Ostrožné ulici na místě původního básníkovy rodného domu zničeného na konci války. Podařilo se koncentrovat finanční prostředky na vybudování nové expozice, v tehdejších československých

poměrech zcela nové a experimentální. Uvedme k tomu jen několik slov z rozsáhlejšího článku Petra Holého uveřejněného v Listech Památníku Petra Bezruče v červenci 1968: „Změna je citelná už v exteriéru. Budova Památníku byla totiž vyčleněna z fronty Ostrožné ulice a svým charakterem osamostatněna. Stalo se tak důrazným výtvarným akcentem, který spojil fasádu v přízemí rozsáhlou pískovcovou plochou s reliéfem, jehož autorem je Vladislav Gajda.“ – „Ale to už vstupujeme dovnitř a první prostorové dojmy jsou bezesporu udivující a nečekané. Architekt Ivo Klimeš tu dokázal z malých a omezených prostorových možností uskutečnit opravdové maximum. Základní dispozicí koncepce je tu spojitost a vynalézavé průhledy. Klimeš zrušil zadní stěnu sjednoceného prostoru a otevřel ji velkorysým prosklením do atria se zelení, kašnou a v pozadí uzavírající reliéfní stěnou.“ – „Zařízení interiérů a celá expozice je plodem pracovního týmu, v němž každý měl vymezen svůj obor působnosti. Architekt Miroslav Čtvrtník řešil vlastní interiér v dané Klimešově prostorové koncepci. Jaroslav Šmejkal a Jiří Urbanec připravili scénář, který potom scénograficky realizoval grafik Stanislav Kovář. Výsledek je svědectvím souladu a pracovního sepětí všech spolupracovníků.“ – „Máme-li zhodnotit souhrnně působení po prohlídce Památníku, nezbyvá než konstatovat, že je tu realizována klasická ukázka vysokého světového standardu československého výstavnictví, které nám přineslo na mezinárodním poli už četné vavříny.“ Že šlo o událost trvalé hodnoty, dosvědčuje skutečnost trvání této expozice

beze změny dodnes, to jest 40 let, přičemž průměr existence takových muzejních instalací je pouze 15 let.

S tímto přebudováním Památníku souviselo i použití největšího rovného skla v Československu, jaké vůbec bylo kdy vyrobeno. Šlo o zadní stěnu budovy, již se takto otevíral průhled do atria s volnou přírodou. Protože to bylo sklo mimořádných rozměrů, zvláštní železniční vagon, na němž se z oblasti Českomoravské vrchoviny dopravovalo, nemohl jet po tratích, kde jsou tunely, a proto musela být vybrána zcela zvláštní trasa několika oklikami. Ovšem taková velká skleněná stěna po letech nepřekala drobné posuny zdí, do nichž byla ukotvena – vedro a mráz dovedou i milimetrovým rozpínáním a svraskáním vykonat své. Proto souvislá stěna musela být v poslední době nahrazena třemi samostatnými skleněnými tabulemi. Trvalým svědectvím o tomto výročí je v Dvořákových sadech i Bezručův pomník obklopený kamennými stěnami s jeho verší, což je dílem sochařky Jaroslavy Lukešové a jejího manžela architekta Vladimíra Kýna. Sluší se podotknout, že z této rodiny pochází jejich syn architekt Zdeněk Lukeš (narozen 1954), který působí v Kanceláři prezidenta republiky na Pražském Hradě.

Ještě jedna akce měla velký dosah, byla to mezinárodní konference Světový ohlas české a slovenské poezie, již se účastnilo přes padesát českých a slovenských básníků a literárněvědných pracovníků, navíc přijela řada hostů z Polska, Bulharska, Jugoslávie, Sovětského svazu, Německé demokratické republiky a Německé spolkové republiky, Itálie a Nového Zélandu. Tehdy bylo uděleno několik Cen Petra Bezruče, mezi nimi i překladatelům Slezských písní, za angličtinu to byl Ian Milner, za

němčinu Manfred Jähmichen a za bulharštinu Dimitr Stefanov.

Po této téměř grandiózní aktivitě Opavy a velkých skupin jejích pracovníků přišel v dalším roce naprostý protiklad. Po 21. srpnu 1968, po nočním vstupu vojsk Varšavského paktu do Československa, nebylo v září ani pomyšlení na Bezručovu Opavu. Lidé nevěděli, co se za této okupace ještě může stát, a festival se nekonal.

V dalším roce už se objevovaly náznaky jistých omezení. Součástí festivalu byl i večer z díla opavského spisovatele Frana Směji (1904 – 1986), ale to už se konalo pod dozorem policejních slídilů, protože autor před rokem ostře vystoupil proti okupačním vojskům. A vůbec se leccos podstatně měnilo, Cena Petra Bezruče mohla být udělována jen těm, kteří byli uznáni za „politicky spolehlivé“, a zmizela spontánnost dobrovolných kulturních pracovníků.

Příznakem této svírající atmosféry byla obava udělat něco, zač by mohl být člověk postižen. Došlo v jednom případě až k naprosté absurditě: když byl vytištěn plakátový program Bezručovy Opavy jen černým písmem, orgány KSČ to chápaly jako provokaci, jako výraz smutku nad sovětskou okupací. Od té doby se v Opavě delší dobu netiskly jakékoliv programové plakáty v černé barvě, třeba to pak byly řádky modré, hnědé, červené aj., jen ne černé.

Světlým bodem festivalu Bezručova Opava zůstaly i v těch dobách literárněvědné konference. Pořádal je Památník Petra Bezruče ve spolupráci s brněnskou pobočkou Ústavu pro českou a světovou literaturu ČSAV. Týkaly se vždy celé české literatury, měly nějaké základní téma, např. přehled české literatury za posledních deset let, vždy podle jistého žánru (poezie, drama aj.), takže podle tohoto dominantního tématu konference se k tomu přizpůsobovaly i ostatní pořady Bezručovy Opavy. Na těchto konferencích vládla přece jen liberálnější atmosféra než v Brně nebo v Praze, takže sem zájemci o poznání literatury jezdili rádi. Tradice těchto konferencí trvá dodnes, jen s malou změnou, v posledních letech je pořádá Ústav bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity ve spolupráci s Obcí spisovatelů, a protože jde o konference týkající se české i slovenské literatury, spolupředátelem je i Katedra slovenského jazyka a literatury Fakulty humanitních věd Univerzity Mateja Béla v Banské Bystrici.

Zmínili jsme se již o Cenách Petra Bezruče a stojí za povšimnutí, jak se vyvíjelo jejich pojetí. Nejprve to mělo být ocenění mladého básníka, který je důstojným pokračovatelem Bezručova odkazu. V šedesátých letech se přešlo i k jiným druhům umění, ale vždy to muselo být výsostně kulturní dílo se zvláštním vztahem ke Slezsku a Ostravsku. V sedmdesátých a osmdesátých letech byla Cena Petra Bezruče podle zvláštního statutu krajských cen nejvyšším oficiálním oceněním tehdejšího Severomoravského kraje, ale na rozdíl od normálních krajských cen, které se udílely na slavnostech v Ostravě, zůstalo privilegium předávat Cenu Petra Bezruče na slavnostním představení Slezského divadla v Opavě. To bylo nesporně příznakem, že festival Bezručova Opava má již pevnou tradici, kterou se nepodařilo narušit ani v letech tuhé „husákovské normalizace“. Zatímco v prvních letech uděloval Cenu Petra Bezruče opavský Památník Petra

Bezruč z honorářů za vydávané Slezské písně, později peněžní suma byla zakotvena v rozpočtu krajského národního výboru.

Přišel 17. listopad 1989 a vše se začalo měnit. Nejprve se v Opavě vyskytly i radikální názory, že festival Bezručova Opava by se již neměl dál organizovat, protože byl spjat s dobou minulého totalitního režimu. Ovšem tradice těchto aktivit a iniciativ sahá daleko před únor 1948, jak jsme si uvedli na příkladu myšlenky Slezského podzimu z roku 1938 a poukazem na návrh Jaroslava Šulce v roce 1947. Proto se uskutečnil i další ročník, v němž se konala konference o třech proudech české literatury, čili mohlo se poprvé svobodně mluvit též o literatuře emigrační a samizdatové. A pokračovalo se dál, jen organizátorská báze byla po jistou dobu neujasněná, nebylo zcela jasné, která instituce je hlavním pořadatelem, takže některé ročníky v devadesátých letech se staly jen snůškou toho, co jednotlivé opavské organizace měly ve svém celoročním programu a nabídly do týdne Bezručovy Opavy, aniž festival měl nějaké základní téma.

Trvalou součástí za každých dob a měnících se podmínek byly literárněvědné konference a kladení věnců a kytic k básníkovi hrobu v den výročí jeho narození. Ovšem i tato pietní slavnost se měnila, v šedesátých letech šlo o velké akce, při nichž kladli věnce i havíři ve slavnostních stejnokrojích z dolu Petr Bezruč v Ostravě a představitelé krajských institucí, nicméně šachta s básníkovým jménem již neexistuje, ba na území města Ostravy se v současnosti uhlí netěží nikde. Vše zůstalo jen věcí básníkova rodného města, k hrobu nejsou organizovány více méně povinné návštěvy školských delegací, přichází jen několik skutečných zájemců a kromě opavských institucí kytici přináší jen zástupce ostravského střediska Obce spisovatelů.

Nejasná situace ve věci Ceny Petra Bezruče vznikla při zrušení krajských národních výborů v roce 1990. Zanikl krajský statut všech cen, nicméně jistým šťastným vývojem se podařilo Cenu Petra Bezruče udržet jako ocenění města Opavy, ovšem s jistým omezením, protože nositelem může být jen ta osobnost, jejíž dílo má nějakou souvislost s Opavou, když ne jinak, aspoň místem narození.

Velké oživení myšlenky festivalu nastalo až počátkem dvacátého prvního století, kdy se jako velmi aktivní kulturní činitel začal uplatňovat Petr Rotrekl. Opět se začala pravidelně scházet komise Bezručovy Opavy, vyhranil se profil Bezručovy Opavy jako multikulturního festivalu, který trvá už ne týden, ale nejprve čtrnáct dnů, posléze je to celý měsíc. Každý ročník má už několik let dopředu avizováno základní téma, k němuž se přimykají svou náplní ostatní pořady ve všech uměleckých žánrech, organizované nejen opavskými institucemi, ale i mnoha dalšími podniky z celé republiky a ze zahraničí.

Ale to vše je Opavanům už známo, jsou návštěvníky nebo téměř „gurmány“, kteří si z bohaté nabídky pořadů vybírají podle své chuti. A zároveň asi není nikoho, kdo by mohl absolvovat všechno, co festival obsahuje.

Festival Bezručova Opava slaví své jubileum a ohlíží se i nazpět ke svým počátkům. Jsem rád, že

jsem mohl těmito několika řádky přispět k objasnění původní myšlenky festivalu a k připomenutí prvních ročníků. Bezručova Opava už není nesmělé dítě a překonala i obtížná léta dospívání. Nyní je to všestranně bohatý a sebevědomý fenomén, dokazující, že město Opava je představitelem pevných kulturních tradic, vyznařujících do celého našeho státu a poutajících pozornost i v rámci sjednocující se Evropy.

Jiří Urbanec

sobota 1. září v 19.00

Slezské divadlo

Yasmina Reza: Kumšt

Divadlo Na Jezerce

„Když říkám podle mě, myslím tím objektivně.“

Překlad: Michal Lázňovský

Režie: Jan Hřebejk

Scéna: Jan Štěpánek,

Kostýmy: Katarína Bieliková

Hudební spolupráce: Ladislav Greiner

Produkce: Jan Hrušínský

Hrají: Marek - Jan Tříška, Boris - Jan Kačer,

Ivan - Jan Hrušínský

Komedie o životě a o schopnosti umět žít.

Nejslavnější text současné nejpopulárnější francouzské dramatičky.

Hra Kumšt je světově proslulou komedií o třech nerozlučných přátelích. Velmi dobře se znají, scházejí se pravidelně mnoho let, ale většinou spolu hovoří pouze o banálních problémech. To se změní ve chvíli, kdy si jeden z nich koupí obraz. Velmi zvláštní abstraktní obraz. Právě tento symbolický objekt se stává středobodem jejich hovorů a zároveň zatěžkávací zkouškou jejich přátelství. Zdánlivě obyčejná debata o umění se tak vyvine v životně důležitý spor, ve kterém figurují ty nejniternější hodnoty.

Kumšt (v originále Art) byl poprvé uveden v Berlíně a teprve později v Paříži, kde vyhrál Molièrovu cenu hned ve třech kategoriích (autor, hra a produkce). Oceněn byl také v Londýně (nejlepší komedie) a v Německu (nejlepší zahraniční hra). Přes svou filozofickou hloubku si hra zachovala velmi přístupnou podobu plnou lehkého humoru.

Yasmina Reza nejprve na Sorbonně absolvovala sociologii a dějiny divadla, poté studovala herectví na slavné herecké škole Jacquese Lecoqa. Začínala jako herečka (vystupovala v mnoha hrách Molièra a Marivauxe), s divadlem procestovala Evropu i Spojené státy americké. Právě na cestách začala psát svá první dramata. Debutovala v roce 1987 hrou Rozhovor po pohřbu, za níž získala prestižní Molièrovu cenu. Následovaly hry Zimní křižovatka (1990) a proslulá komedie Kumšt (1994), která byla uvedena téměř po celém světě a byla přeložena do 35 jazyků. Od konce 90. let začala Yasmina Reza psát také filmové scénáře a věnuje se rovněž prozaické tvorbě. Velmi pozitivně byl přijat její poslední román Adam Haberberg, který kritika označila slovy: „Je to něco mezi Molièrem a Woody Allenem.“

Divadlo Na Jezerce je poměrně mladou scénou, avšak hned po svém otevření na konci roku 2004 zažilo raketový vzestup. Za první dvě sezony ho navštívilo 95 000 diváků. Těm divadlo nabízí kvalitní obsazení inscenací pod vedením předních českých režisérů. Spolupracuje se špičkou oboru, do které bezesporu patří režiséři Jan Hřebejk, Juraj Herz, Ondřej Sokol, Lukáš Hlavica či Lída Engelová; z herců zde můžete vidět osobnosti jako Jiřina Bohdalová, Jiří Macháček, Radek Holub, Barbora Hrzánová, Miluše Šplechtová, Jaroslav Dušek, Miroslav Vladyka, Lubomír Lipský, Jaroslav Plesl, Marek Taclík, Lenka Vlasáková a Jan Tříška.

pondělí 3. září v 15.00

Dětské centrum Čtyřlístek
(budova Kojeneckého ústavu, Nákladní ulice)

Domino zpívá Dětskému centru Čtyřlístek - Den otevřených dveří a výstava „Cesta do Barcelony“

Dětské centrum Čtyřlístek,

14 jehož zřizovatelem je Krajský úřad Moravskoslezského kraje, vzniklo před více než 60 léty jako Kojenecký ústav. Za dobu své existence přerostl hranice Kojeneckého ústavu, hranice města Opavy i hranice České republiky. Od 1. 9. 2007 se Kojenecký ústav s dětským domovem v Opavě bude jmenovat jen **Dětské centrum Čtyřlístek**.

Při této příležitosti bude 3. 9. 2007 Den otevřených dveří v tomto centru, které zahájí Dětský pěvecký sbor **Domino** společně s vernisáží „Cesta do Barcelony“ v 15.00. Je již dlouholetou tradicí spolupráce těchto dvou organizací, při **Koncertech pro miminka, Vánočních koncertech** atd. Možnost prohlídky tohoto ojedinělého zařízení je od 15.30 do 17.00 pod vedením odborného personálu.

Dnešní podoba Dětského centra Čtyřlístek (až dodnes známého jako Kojenecký ústav s dětským domovem v Opavě) je tvořena zařízením v Opavě a Havířově. Od roku 1998 jsme pro všechny nám svěřené děti našli rodinu. Péče je zajišťována v malých skupinách pro děti od narození do 6 let, které jsou umístěny v bytových jednotkách a jejichž provoz se má co nejvíce přiblížit rodině, ale při zachování vysoce kvalitní služby.

Zároveň jsme zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc od narození do 18 let. Pomáháme maminkám při zácviu v péči o dítě, umožňujeme dokončení studia nezletilým maminkám a zároveň umožňujeme utajené – diskrétní – porody. Jako první na světě vedeme prenatální terapii pro děti odcházející do adopce, pro děti předčasně narozené a pro děti vedené v naší odborné dětské rehabilitaci. Tento léčebný postup je ve stádiu registrace na Ministerstvu zdravotnictví.

Dalšími aktivitami jsou rehabilitační stacionář pro děti s kombinovanými vadami a odborná dětská rehabilitační ambulance. Tato ambulance poskytuje odbornou péči dětem od narození metodou podle prof. Vojty a nově Bobath koncept.

Díky progresivitě našich zaměstnanců jsme jako jedni z prvních v ČR ve spolupráci s centrem pro mezinárodní adopci začali s adopcí do zahraničí.

15 Pro rodiče, kteří nabízejí dětem v nouzi svou rodinu, pořádáme čtyřikrát ročně setkání a udržujeme kontakt i s rodinami v zahraničí. Některé z těchto rodin – především z Dánska – pravidelně přijíždějí do Opavy a Havířova podělit se o svou radost z dětí, nebo aspoň zasílají fotografie dětí, kopie vysvědčení atd.

Ve spolupráci se sociálními pracovníky obecních úřadů se snažíme vytvářet nové postupy při pomoci rodinám. Pořádáme vzdělávací semináře pro odborníky i širokou veřejnost.

Jako první v ČR ze skupiny zvláštních dětských zařízení se přihlašujeme k akreditaci kvality služby.

Pokud máte zájem, očekáváme Vás 3. 9. 2007 na ulici Nákladní 29 na zahradě našeho Dětského centra od 15.00.

Petr Fabián
- ředitel Dětského centra Čtyřlístek

pondělí 3. září v 18.00

Refektář Domu umění

Putování Jana Amose

Režie: Otakar Vávra

Námět a scénář: Otakar Vávra, Miloš Václav Kratochvíl

Kamera: Jaromír Šofr

16

Hrají: Ladislav Chudík, Jana Březinová, Marta

Vančurová, Zuzana Cigánová, Jiří Adamíra, Mikuláš

Huba, Oldřich Kaiser, Ota Sklenčka, Radovan Lukavský,

Miroslav Macháček

Autoři scénáře si vytkli obtížný cíl: přenést na filmové plátno život jedné z nejvýznamnějších osobností našich dějin, vylíčit vnitřní zápasy učenice, kterého zná celý svět jako Učitele národů, zachytit krutou dobou třicetileté války.

Výpravný film zachycuje strastiplné osudy českého velikána Jana Amose Komenského, po bělohorské katastrofě donuceného opustit vlast.

17

Líčí jeho setkání s evropskými osobnostmi 17. století - se švédskou královnou, s umělci i vědci. Zdůrazňuje hrdinovu ušlechtilost, ale také vnitřní odolnost, která mu dovoluje překonat řadu soukromých i pracovních tragédií.

úterý 4. září v 19.00

Kostel sv. Václava

Vernisáž výstavy

ORBIS PICTUS[®]

*aneb Brána do světa tvořivé lidské fantazie
- interaktivní expozice koncipované Petrem Niklem*

18

Také míváte ve výstavních síních nutkání dotknout se exponátů?

Výstava ORBIS PICTUS Vám umožní tuto touhu uspokojit.

Ona Vás k tomu přímo vyzývá: zapojte svou fantazii, vejděte do snové krajiny, oživte zvláštní hudební nástroje, brnkejte, cinkejte, poslouchajte...!

Tady a teď, sami i v zalidněném labyrintu světa.

Staňte se poutníkem v hudebně-vizuálním prostoru.

Račte vstoupit, brána do světa tvořivé lidské fantazie je otevřená!

19

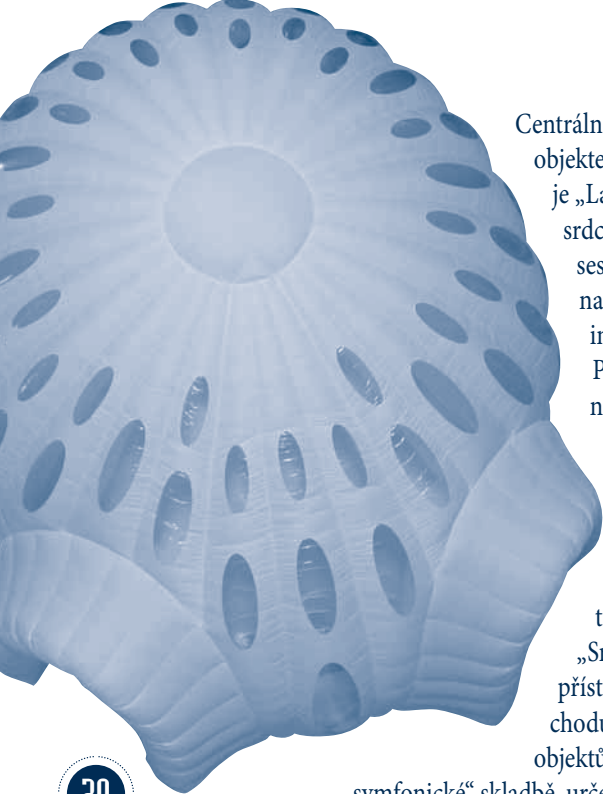
Autory uměleckých objektů expozice ORBIS PICTUS jsou: Milan Cais, Luboš Fidler, Ivan Havlíček, Martin Janíček, Jaroslav Kořán, Petr Lorenc, Jiří Melzer, Petr Nikl, Ondřej Smejkal, Václav Smolka, Čestmír Suška, Zdeněk Šmíd, Miloš Vojtěchovský.

Expozice *ORBIS PICTUS aneb Brána do světa tvořivé lidské fantazie* je jádrem mezinárodního projektu PAMPAEDIA vycházejícího z myšlenkového odkazu Jana Amose Komenského. Dílo učitele národů dostává jiný, ale o to zábavnější rozměr. Umělci stvořili přehlídku snového světa s neobvyklými hudebními nástroji, zvukovými stany a světelnými přístroji. Všechny artefakty jsou návštěvníkům k dispozici a je na nich, jaké zvuky nebo obrazy z nich získají. „Je v tom snaha vytvořit alternativu a vrátet se do skutečně rituálního kontaktu, dialogu člověka s člověkem a se sebou samým přes nástroj, který nemá zakódován žádné obsahy, žádné návody ani žádný program,“ říká autor konceptu výstavy Petr Nikl. Vychází přitom ze zkušeností s několika realizovanými interaktivními expozicemi – Hnízda her (Galerie Rudolfinum, Praha 2000) a Zahrada fantazie a hudby (český pavilon na EXPO 2005 v japonském Aichi), na nichž spolupracoval s podobným kolektivem výtvarníků.

ORBIS PICTUS aneb Brána do světa lidské tvořivé fantazie je interaktivní skupinová expozice koncipovaná a připravená mnohostranným umělcem a organizátorem Petrem Niklem. Projekt je stále v pohybu, po české zastávce (Praha, Brno, Kroměříž, Opava) zamíří do zahraničí (Florence, Kanady, Itálie, Japonska, Německa, Ruska) a skončí až v roce 2023 v nizozemském Naardenu.

Pro autora uměleckého konceptu expozice se zdrojem inspirace stala díla Orbis Sensualium Pictus a Labyrint světa a ráj srdce barokního filosofa a pedagoga Jana Amose Komenského. Především jeho důraz na zásadní důležitost aktivního a hravého principu rozvíjení osobnosti dítěte, fenoménu hry pro vnímání, porozumění světu i vlastnímu životu. Tyto myšlenky převádí výstavní projekt do metaforické i aktualizované podoby.

Tým expozice ORBIS PICTUS prostřednictvím interaktivních objektů podněcuje aktivitu, fantazii a tvůrčí schopnosti návštěvníků. Zvukové, optické či pohybové nástroje spolu ve vzájemné symbióze vytvářejí instrumentální soubor, který je zaměřen především na fenomén hry – na kreativní poznávání světa i sebe sama skrze vlastní smysly.

Centrálním
objektem expozice
je „Labyrint světa a ráj
srdce“ – organická hrací
sestava, zasazená do srdcovitého
nafouklého útvaru. V něm si před
imaginativní pohyblivou krajinou
Petra Nikla mohou návštěvníci zahrát
na tříoktávové bublající vodní varhany
s píšťalami ústícími do vody, jejichž
autorem je Václav Smolka; na niněru
Martina Janička; pomocí paliček
rozeznít Orloj snivců Jaroslava Kořána
nebo nahlédnout do periskopických
tunelů Petra Lorence. Všechny součásti
„Srdce“ jsou výzvou ke hře, k aktivnímu
přístupu návštěvníka. Ten spouští a uvádí do
chodu pohybové, vizuální i zvukové součásti
objektů a spolu s ostatními se podílí na spontánní

20

„symfonické“ skladbě, určené pro všechny smysly. Ovládnání je
jednoduché, nástroje neobsahují elektronické přístroje a nejsou řízeny počítači.
Vše je rozehráváno na místě samotnými návštěvníky, kteří si tak uvědomují svou
autorskou spoluúčasť a vzájemnou komunikaci.

Příchozí zde naleznou také Ucho – zvukový stan Ondřeje Smeykala či obří
Oko, sestrojené na principu kamery obskury Petra Nikla. Mohou rozezvuchet
antropomorfské kalimby Milana Caise, Motýla zpěvavého - obrovský klávesový
nástroj s hliníkovými tyčemi místo strun Luboše Fidlera, chřestící tubus Ondřeje
Smeykala, pianovou citeru Petra Nikla, hrací válec Martina Janička, ocelovou kouli
Čestmíra Sušky nebo rezonanční poklop Jaroslava Melzera. K prozkoumání je připraven
obří kaleidoskop a Fontána libosti Petra Lorence, rotační objekt Ondřeje Smeykala či
dalekohledné tubusy Ivana Havlíčka, Tančící věž Zdeňka Šmída a Velký tichý kabátec
Miloše Vojtěchovského.

ORBIS PICTUS servíruje mnoho možností, jejich využití však záleží na návštěvnících,
kteří jsou nejen tichými pozorovateli, ale zároveň spolutvůrci. Záměr výstavy
nejlépe vysvětluje Petr Nikl: „Cílem je aktivovat kreativní složku v člověku,
která mnohdy spí. Snažíme se toho docílit interaktivními nástroji,
které jsou určeny k doteku. Bez něj spí stejně jako
filharmonické nástroje v orchestřišti.“

Nejde o to udělat kolekci krásných soch. To je až
v druhém, zadním plánu. Hlavní je, že to jsou nástroje, které
v sobě mají nějaký organismus, s nímž člověk manipuluje.“

*Projekt ORBIS PICTUS je putovním a vývojovým nástrojovým organismem.
Kontaktní komunikační zónou, nabalující na sebe různé aktivity a vstřebávající invenci
návštěvníků-hráčů.
Vznikl z potřeby sejmout z umění aureolu výsadnosti a umožnit tak do něj aktivně vstoupit
komukoliv.
Pokusit se oživit v každém jeho tvůrčí zónu.*

Petr Nikl & Petr Lorenc

Program vernisáže: Dětský pěvecký sbor Domino

Anonym - A na zemi upokojení
Heberejská - Keren Or
Bob Chilcott - Can you hear me?
Nick Page - Niska banja

Sbormistr: Ivana Kleinová, klavír: Jakub Židek

Opavský studentský orchestr ZUŠ Václava Kálíka

Diriguje: Naďa Hanousková
Edward Grieg: Z časů Holdbergových (súita Ve starém stylu – dvě části)
Na vernisáži vystoupí se svou performancí také autor koncepce výstavy Petr Nikl se
svými hosty...

21

Vážení návštěvníci expozice ORBIS PICTUS.

*Fantazie láme pouta otroctví, a je-li tvořivá, je dobrým základem pro lepší svět. Dejte
jí tedy tady a teď volnost a prožijte si naplno změnu, která vás může postihnout. Tady
a teď můžete vidět věci, situace a lidi kolem sebe jinak. A venku se vám mohou začít nabízet
úplně nové možnosti, které vám zůstávaly možná do této
doby chvíli skryté. Chce to odvalu, ale stojí to za to.*

*Pěkné zážitky vám přejí
Jiří a Radana Waldovi,
autoři projektu Pampaedia
www.pampaedia.cz*

Výstava potrvá do 30. září 2007

středa 5. září v 17.00

Památník Petra Bezruče

Vladimír Suchánek

Výběr z litografické tvorby

Vernisáž výstavy proběhne za účasti autora.

Již zesnulý prof. Albín Brunovský o Vladimíru Suchánkovi jednou napsal: „...Bylo to právě na bratislavské výstavě, kdy jsem poprvé viděl větší soubor jeho grafík. Překvapila mě virtuosita jeho

litografické techniky u nás dosud nevídaná. Technika lavírované tuše na kameni byla u nás neznámá a mysleli jsme si, že je

výlučným tajemstvím Paula Wunderlicha. Nebyla.

Vladimír Suchánek se

k ní propracoval lety pokusů a horečného hledání. A potom,

když jsme se ho na to ptali, jen tak mezi řečí nám prozradil všechny nejtajnější finesy této techniky. Jen tak,

jako mezi přáteli. Přiznám se, že neznám mnoho takových kolegů. ...“

Vladimír Suchánek se narodil 12. února 1933 v Novém Městě nad Metují. Studoval na Pedagogické fakultě Karlovy Univerzity v Praze u profesorů C. Boudy, K. Lidického a M. Salcmana (1952-54) a na Akademii výtvarných umění v Praze (1954-1960) v grafické speciálce profesora V. Silovského.

Po studiích se věnoval krátce strukturální abstraktní grafice, monotypu a koláži. V polovině šedesátých let se Vladimír Suchánek s rodinou přestěhoval do Prahy a šťastnou náhodou získal kamenotiskový lis. V té době byla u nás litografie podceňovaná a pomíjenou grafickou technikou a Vladimír Suchánek se ji pokusil rehabilitovat a přispěl k jejímu návratu na zasloužené výsluní.

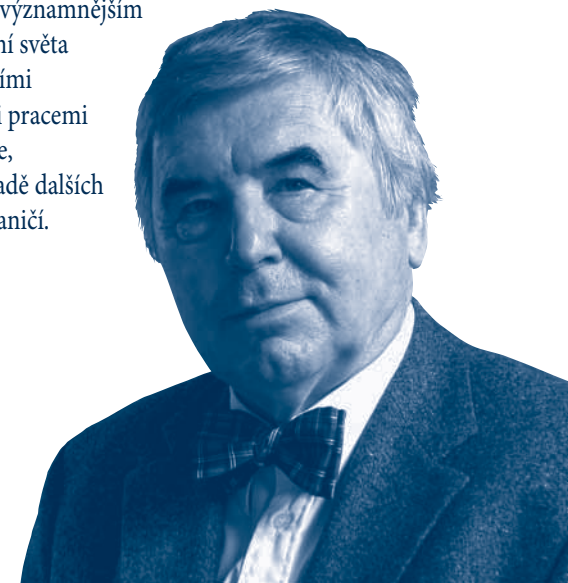
Dlouhé měsíce vytrvale experimentoval s lavírováním litografické tuše a výsledky se postupně dostavovaly. V roce 1970 byl přijat za člena Sdružení českých umělců grafiků Hollar, seznámil se s Albínem Brunovským, Vladimírem Gažovičem a s Leo van Marisem z Leidenské univerzity, který propagoval jeho dílo v zahraničí. V roce 1974 se uskutečnila Suchánkova první zahraniční výstava (Galerie T, Amsterdam), která autorovi otevřela kulturní oblast Holandska, Belgie, Německa, Dánska a USA. V roce 1984 pedagogicky působil v belgickém Kasterlee, vyučoval litografii profesionální výtvarníky z různých zemí světa. Koncem osmdesátých let minulého století se Vladimír Suchánek spolupodílel na obnovení činnosti SČUG Hollar, která byla na téměř dvacet let pozastavena, a od roku 1995 je jeho předsedou.

Vladimír Suchánek ve svých barevných litografiích zobrazuje svůj snový svět. Významovou hodnotu zde často plně přebírá abstraktní lavírovaná skvrna, která ve spojení s ostatními skvrnami vytváří reálný objekt či postavu. Jeho grafiky jsou plné tušeného i stále objevovaného děje a jednotlivých vztahů. Za svou tvorbu Vladimír Suchánek získal celkem 26 národních i mezinárodních významných cen. V roce 1997 byl jmenován členem Evropské akademie věd a umění se sídlem ve Vídni a v roce 2006 mu bylo uděleno státní vyznamenání – Medaile za zásluhy v oblasti umění.

Do roku 2006 uspořádal 143 samostatných výstav v České republice i v zahraničí (Holandsko, Belgie, Německo, USA, Švédsko, Dánsko, Polsko, Slovensko). Zúčastnil se téměř 300 společných výstav u nás a v zahraničí.

V oblasti exlibris patří Vladimír Suchánek k nejvýznamnějším současným tvůrcům, pro sběratele z mnoha zemí světa vytvořil přes 300 exlibris. U nás je znám i knižními ilustracemi a návrhy poštovních známek. Svými pracemi je zastoupen ve sbírkách Národní galerie v Praze, Albertina Wien, Rockford Prints Museum a v řadě dalších veřejných a soukromých sbírkách u nás i v zahraničí.

Dušan Urbaník

22

23

středa 5. září v 20.00

Loutkové divadlo

koncert

Yellow Sisters

- čtyřčlenná ženská demokratická acappella
Čtyři hlasy, čtyři srdce, čtyři přístupy, jak
uchopit melodii, rytmus, náladu a vytvořit
hudbu

24

Antonia Nyass (Éterity)

Bára Vaculíková (Yellow Family, Forbidden Fruit, Funky Feast,
Levelrise)

Léňa (Yellow Family, Babylon Station, DC Band, Tomato 22)

Lucie Hawa Goldin (Éterity, tanečnice a choreografka TidiTade)

Yellow Sisters jsou dívčí vokální skupinou tvořenou čtyřmi zvukovými iluzionistkami. Svými hlasy, harmoniemi a rytmy s velkou lehkostí procházejí napříč žánry soulu, funk, r'n'b, world music, jazzu i reggae.

Soubor vystupuje v koncertních sálech, divadlech, klubech, ale také na hudebních (Colours of Ostrava, Na jednom břehu, Reggae Meeting), divadelních (Letní Letná, Mimoriál Kolín, Týden pro Broumovsko) a filmových (MFF Karlovy Vary, Moffom, Jeden svět, Videofest Tábor) festivalech.

V současné sestavě existuje skupina od roku 2005, v témže roce nahrála své první demo CD. V roce 2006 byly Yellow Sisters vybrány do finále soutěže Colours Talents pořádané Indies Records a festivalem Colours of Ostrava. Porotce zaujaly vyzrálým projevem a skladbami založenými na osobitém spojení čtyř hlasů. V červnu 2006 byly oceněny prestižní první cenou spojenou s možností nahrání alba. CD s názvem Singalana vyšlo v prosinci téhož roku.

25

čtvrtek 6. září v 17.00

Slezské zemské muzeum v Opavě

Vernisáž výstav

Půlstoletí s Bezručovou Opavou a Petr Bezruč stále inspirující

Půlstoletí s Bezručovou Opavou

26 Představa doby půl století tvůrčího dění v životě lidském je přinejmenším naplněním celého činorodého života člověka. Jestliže ale takovouto dobu trvá u nás v České republice kulturní festival inspirovaný dílem a jeho tvůrcem Petrem Bezručem, nalezneme jen málo srovnatelných kulturních akcí. A přece vedle bilancí a vzpomínek zůstává hlavním přáním toho jubilejního padesátého ročníku festivalu Bezručova Opava rozvíjet jeho tradici i odkaz do let dalších, přinášet i nadále Opavanům a jejich hostům nevšední umělecké zážitky a poznání v trojjediném spojení umění slovesného, hudebního a výtvarného, jímž se právě tento festival stal jedinečným a těžší i napodobitelným.

Výstava Půlstoletí s Bezručovou Opavou ve Slezském zemském muzeu si přesto klade za cíl ohlédnout se zpět a stát se dokumentárním připomenutím vývojových momentů a vybraných kulturních akcí minulých ročníků tohoto jedinečného festivalu. Nutnost výběru je dána nejen jeho velkým rozsahem, ale bohužel i nedostatečností a neúplností originální dokumentace – ne všechna kulturní zařízení, která se za toto období podílela na jednotlivých ročnících, si tuto dokumentaci vedla a uchovávala, ne všechny umělecké akce a pořady bylo možno v úplnosti dokumentovat. Je tedy zřejmé, že základem se staly dobové archiválie – plakáty, pozvánky, tisky, nenahraditelnou část tvoří fotografie a tiskoviny. Pamětníci minulých ročníků tedy ne vždy naleznou připomínku jejich nezapomenutelného pořadu, současníkům se dostane jen vybraných a dílčích ukázek velké tradice. Budeme však vděční všem, kdo si najdou čas na její připomenutí i na chuť ji třeba ve vzpomínce či doma uchovávaném nevystaveném dokumentu rozvíjet. Jaký by tedy pro návštěvníka výstavy měl být výsledný obraz půl století festivalového maratonu Bezručových Opav?

Bezručova Opava, multižánrový
kulturní festival, se koná od roku 1958
každoročně v měsíci září v Opavě při příležitosti oslav
narození opavského rodáka Petra Bezruče (15. 9. 1867). Vznikl
z iniciativy Památníku Petra Bezruče v Opavě jako bezprostřední pocta
básníkovi v roce jeho úmrtí. Po prvních dvou ročnících, zaměřených v celostátním
měřítku na prezentaci poezie především mladých autorů (O. Vyhliďal,
F. Hrubín, O. Mikulášek, J. Skácel, V. Školaudy, J. Štroblová, M. Holub, K. Šiktanc,
M. Florian, J. Šotola, J. Kainar, J. Hauková, I. Skála), po stagnaci a hledání v roce 1960 se od
roku 1961 prosadila aktivita samotného regionu Ostravska a Slezska a festival se postupně
stal přehlídkou umění regionálního (vedle autorů českých i polských) ve srovnání s uměním
celonárodním, a to nejen literárním, ale později i hudebním a výtvarným. Při jeho přípravě
spolupracovaly kulturní instituce města, okresu i kraje se Svazem čs. spisovatelů, Svazem
výtvarných umělců a literárněvědnými ústavy ČSAV. V 60. letech se tu na literárněvědných
konferencích řeší otázky literatury pro děti a mládež, historické prózy, ale také kanonizace
textů Bezručových Slezských písní (1963) a v uměleckých pořadech nabízí přehlídka českého
i slovenského slovesného a výtvarného umění. Nesporným vrcholem tohoto období se stává 10.
Bezručova Opava v roce 1967, kdy je v roce 100. výročí narozenin básníka Petra Bezruče
součástí světového výročí UNESCO (vedle bezručovských ohlasů v hudbě, výtvarném
umění, otevření nové expozice Památníku Petra Bezruče i např. mezinárodní
konference o ohlasu české a slovenské poezie ve světě).

28

Kritické chvíle konání festivalu po okupaci země v roce 1968 a při oslabení
rozvoje kultury v následném období normalizace jsou v polovině
sedmdesátých let překonány nově provázaným žánrovým
spojením slovesného, výtvarného, hudebního a fotografického umění,
pravidelnými literárněvědnými konferencemi za účasti předních českých
a slovenských vědců, navázanou spoluprací s nakladatelstvím Albatros, živými
setkáními s jeho autory a výtvarníky. Počátkem 80. let se festival propracoval ke
konceptu tematicky orientovaných ročníků a programové syntéze naplňující tři
základní festivalové funkce – odborně poznávací, výchovně vzdělávací a funkce
víceoborové prezentační přehlídky umění slovesného, výtvarného a hudebního.
Festival se stal místem setkávání literatury a umění mapující jejich úlohu
v širším regionu v konfrontaci s literaturou a uměním celonárodním.

Změna společenských poměrů po roce 1989 zpočátku bohužel přinesla
festivalu především nevybíravé útoky, a dokonce snahu po
likvidaci, ale díky soustředěnému úsilí především
kulturních pracovníků a institucí města
a důrazné podpoře

vedení města
se Bezručova Opava od poloviny
devadesátých let

opětovně stala dominantní kulturní událostí opavské i regionální
kultury. Návrat k tematickým vymezením a propojení regionu s nejlepšími
výsledky celonárodní kultury v oblasti slovesného, výtvarného, hudebního
a filmového umění opětovně oslovila vyspělé opavské publikum.

V současné době je festival celoročně připravován v součinnosti více jak desítky kulturních
a vědeckých institucí města Opavy a ve spolupráci s mnoha dalšími v ČR i v zahraničí (např.
Polsko, Slovensko).

Od roku 1959 byla na festivalu udělována Cena Petra Bezruče zpočátku měla celostátní i nadnárodní
charakter (laureáti např. M. Florian /1959/, Vilém Závada /1961/, Jarmila Glazarová /1962/, Pěvecké
sdružení moravských učitelů /1963/, Slezské muzeum /1964/, J. Wielgus /1965/,
I. F. G. Milner (Nový Zéland), D. Stefanov (Bulharsko), O. Králík, H. Salichová /1967/),
po obnově v osmdesátých letech byla cenou krajskou (např. Jaroslav Sekera /1981/, V. Ficek
/1982/, M. Podešvová /1983/, M. Rusinský /1984/, M. Rafaj /1986/, J. Svoboda /1989/, od poloviny
devadesátých let je obnovena jako cena Statutárního města Opavy (např. Slezské divadlo
v Opavě /1995/, Pěvecké sdružení slezských učitelů /1996/, Matices slezská /1997/, A. Satke,
J. Veselý, M. Zbavítel /2001/, B. Sláma /2002/, O. Procházková /2003/...

29

Je jistě nemožné vybrat a zvláště ocenit některou festivalovou akci jako
mimořádnou. Vždy bude takové hodnocení hodně osobní a vůči jiným možná
i nespravedlivé. Přesto si však nemohu odpustit připomenout jednu
z nich: od roku 1977 do roku 1996 byla na festivalu udělována mezi
umělci vděčně přijímaná a ceněná dětská cena opavských dětí O pavě
pero, jejíž laureát při osobním převzetí ceny získal právo výstavy v Opavě
v Domě umění vždy v následujícím ročníku festivalu. Jen si připomeňte ta
jména a umělecké osobnosti - C. Bouda /1977/, S. Rudolf /1978/, H. Zmatlíková
/ 1979/, M. Zinnerová /1980/, R. Pilař /1981/, B. Říha /1982/, A. Born /1983/,
M. Macourek /1984/, O. Čechová / 1985/, O. Hofman /1986/, V. Jiránek /1987/,
H. Franková /1988/, J. Kudláček /1989/, J. Žáček /1990/, J. Krásl /1991/, J. Foglar
/1992/, Z. Miler /1993/, V. Steklač /1994/, V. Faltová /1995/, M. Poledňáková
/1996/. A jen si připomeňte ty krásně rozářené dětské oči jejich návštěvníků.
Škoda, že tuto akci se nepodařilo na festivalu udržet. Naštěstí přišly nové
a jinak zajímavé. Ostatně – dramaturgie tematického zaměření
festivalu je již vymezena do roku 2010!

Vladimír Pfeffer

Petr Bezruč stále inspirující

*Léta a léta ležel na mně nesmírný útisk pod Beskydy:
žít tam musí člověk, aby jej cítil..., a tak jsem napsal
několik těch písní – přísahám bůh špatných a barbarských
– kde jsem chtěl ten útisk vyslovit: působily-li, byla to
jen pravda řinčících řetězů a žádné umění. (1907)*

Bezručovo dílo žilo od svého počátku silou svého výsostného a umělecky působivého zobrazení současnosti a stalo se majetkem srdce svých čtenářů u nás i ve světě. Nesmrtelné Slezské písně se dočkaly více než čtyřiceti vydání u nás a v zahraničí dobyly největšího ohlasu z české poezie, když byly přeloženy do více než čtyřiceti jazyků. A mimořádný byl i ohlas mezi českými básníky a spisovateli, mezi výtvarníky a hudebními umělci. Dnes můžeme skutečně do stovek počítat jména tvůrčích osobností, které podníceny Bezručovým dílem psaly básně, skládaly písně na Bezručovy texty a tvořily výtvarná díla na motivy jeho básní. Jistě, cesta k tomuto úspěchu nebyla přímočará – hned první vydání básní Den Palackého a Škaredý zjev v beletristické příloze Času v roce 1899 byla konfiskována – ani sám autor, zahalený do nepřístupného roucha pseudonymu, nepřispíval k přímé popularizaci svých veršů. Přesto čtenářský zájem neustále rostl a vyvolal i růst jejich opakovaných vydání pro široké vrstvy čtenářů, současně však tu vznikala i řada knihomilských edicí. A je příznačné, že tento trend trvá dodnes.

Výstava ke 140. výročí básníkovy narození, připravená jako součást jubilejního 50. ročníku festivalu Bezručova Opava ve Slezském zemském muzeu, může z této bohatosti ohlasu a inspirace ukázat skutečně jen malou část a být jen symbolickým náznakem jeho skutečného rozsahu. Vedle ukázek edic pro českého čtenáře a edic bibliofilských představuje i výběr edic cizojazyčných, mnohem užší výběr však bylo nutno přijmout při zastoupení výtvarníků – malířů, grafiků, sochařů a hudebníků.

Z široké škály jmen
výtvarných umělců spojených

s Bezručovým dílem jako byli Vojtěch Preissig,
Břetislav Bartoš, Joža Baruch, Ferdiš Duša, Valentin Držkovic,
Oldřich Lasák, Vilém Wünsche, Helena Salichová, Leo Haas, František Hlavica, Max Švabinský, Petr Dillinger, Bohdan Lacina, Jaroslav Dobrovolský, Bohdan Kopecký, Cyril Bouda, Karel Svolinský, Karel Štěch, František Kobliha, Jan Sládek, Josef Šrámek, Ota Holas, Jan Václav Sládek, Karel Haruda, Vladimír Komárek, Jaroslav Klápště, Augustin Handzel, Karel Otáhal, Vladislav Gajda, Antonín Lhoták, Vladimír Brázdil, Jarmila Lukešová, Vincenc Havel, Jindřich Wielgus, Marie Uchytilová-Kučíková a další jsou připomenuti jen vybraní autoři zastoupení ve sbírkách Slezského zemského muzea.

Stejný princip úzkého výběru musel být zvolen i u ohlasu hudebního. Ve sběratelských souborech hudebních bezručian je dnes uváděno na 140 skladatelů velmi rozmanitých forem – od prostých popěveků a písní až po symfonickou tvorbu. A mezi tvůrci jsou jména nejen zvučná, ale i slavná. Výjimečné postavení patří jistě autoru prvního zhudebnění Bezručova textu Jaroslavu Křičkovi (Sedmdesát tisíc – mužský sbor s doprovodem orchestru, komponovaný v roce 1905 v Berlíně) či Leoši Janáčkovi (mužské sbory Maryčka Magdonova, Sedmdesát tisíc, Kantor Halfar, které jsou považovány za mezník v oblasti sborové tvorby a její interpretace), ale je možno uvést další jména – Josef Bohuslav Foerster, Vítězslav Novák, Emil Axman, Václav Kálík, Pavel Bořkovec, Rudolf Kubín, Karel Moor, Miloš Čeleda, Jan Kunc, Milan Balcar, Otakar Jeremiáš, Ervín Schulhoff, Josef Císař, Emil Hába, Arnošt Rychlý, Jaroslav Foltýn, Milan Salich atd.

Když v roce 1902 napsal F. X. Šalda: „... proto jsou jeho básně přímo ohromující, že se v nich chvěje živé, krvácející lidské srdce. Verše Bezručovy těžce zapadají v duši, ovládají ji zcela a nikdy se nepodaří zcela vyhladit stopy, jež po nich zbyly. Když dojem časem povyprchá a stane se matnější, vždy zbude aspoň bolná rozkoš, jejíž tucha v duši zůstává po celý život ze všech velkých dojmů, jež kdy dovedly upoutat a ovládnout mysl...“ dal jim věštecky do vínku jejich inspirující a oživující poslání pro budoucnost. Je dobře, že je naši současností, je dobře, že i dnes v nich vidíme inspiraci do budoucnosti...

Vladimír Pfeffer

pátek 7. září v 16.00

Dolní náměstí

Folklorní setkání aneb „U nás doma ... v Evropě“

v rámci mezinárodního folklorního festivalu se Opavanům představí:

- řecký folklorní soubor „POLITIKOS SYLOGOS ARISTOTELIS KERASIA EDESSA GREECE“ – řecká část Makedonie
- maďarský folklorní soubor „PÁNTLIKA“ – Csorna
- slovenský folklorní soubor „POVÁŽAN“ – Povážská Bystrica
- polský folklorní soubor Zespół Pieśni i Tańca „VLADISLAVIA“ – Wodzisław Śląski
- folklorní soubor „JACKOVÉ“ – Jablunkov, Těšínské Slezsko
- folklorní soubory a muziky Opavy a Opavského Slezska

Psal se rok 1918, když slezská spisovatelka a sběratelka lidové slovesnosti Helena Salichová vepsala do zpěvníku tato slova:

„Nechť se vám písně našeho lidu slezského vryjí nesmazatelně ve vaši duši – a rozezvučí v ní struny lásky k národu, jež nesmí zaniknout, může-li se vykázati těmito plody ducha.“
Její slova jsou již dlouho mottem národopisných festivalů Chodníčky k domovu, které

více jak 20 let v Opavě pořádáme, abychom lidem přibližovali lidové umění našeho kraje – naší země. A právě 50. výročí kulturního festivalu Bezručova Opava nám dává možnost uspořádat v Opavě mezinárodní folklorní setkání. V dnešní době se tvoří velká Evropa

a její obyvatelé jsou si stále více podobní – jedí stejná jídla, oblékají stejné věci, užívají stejnou techniku, jsou obklopeni stejným zbožím. A právě v této době chceme Opavanům předvést, jak rozdílné jsou kořeny, ze kterých jednotlivé národy čerpají, jak krásné lidové umění je u našich sousedů – v Polsku a na Slovensku, jak pro nás exoticky působí tance a písně z Řecka, jak temperamentní je maďarský folklor - ve srovnání s tańcem, vrtky, lendry nebo cigánem – tanci, které jsou našim domácím lidovým pokladem. Téměř 300 tanečníků, zpěváků a muzikantů se těší, že divákům předvede to nejlepší z odkazu lidové kultury svých předků, že v nás „rozezvučí struny lásky k národům a jejich umění“.

32

33

pátek 7. září v 19.00

Minoritský klášter

Vernisáž výstavy

„Moja Lužica“

Autorem výstavy je Jurij HELGEST – narozen 1951 ve Varnsdorfu /ČR/, bytem v Bukojně Lužice – okr. Budyšín /Německo/. Povoláním nástrojář – inženýr.

Od roku 1996 je pracovníkem nadace „Záložna za serbski lud“ v Budyšíně. Jako žák byl členem výtvarného kroužku Eduarda Gassana v Budyšíně.

Od roku 1996 se více zaměřuje a zabývá fotografováním na profesionální úrovni. Své první práce představil v roce 1998 v rámci výstavy lužickosrbské lidové tvořivosti v Srbském muzeu v Budyšíně. Od roku 1999 měl výstavy ve společenských domech obcí Malešeci, Radworu, v jazykovém středisku WITAJ v Budyšíně.

V roce 2000 první samostatná výstava v Srbském kulturním středisku. Další výstavy následovaly v roce 2000 v Ralbicy-Róžant,

2003 v mezinárodním středisku Hejnicich, v Městském muzeu ve Vandsdorfu, v roce 2004 „Při Klósterskej Wodže“ v Pančicích-Kukowě, v Srbském domě v Budyšíně, v roce 2005 v Domě Jakuba Bóhmy v Zhořelci v Polsku, v roce 2006 v Srbském kulturním středisku SLEPO, v Srbském domě v Chotěbuzi v Klinice Horní Lužice v Budyšíně, v roce 2007 v Domě správy okresu Budyšín. Oblíbené motivy jsou zvláštnosti krajiny severovýchodu Budyšina, náladové snímky, jakož i studie struktury dřeva. Kromě toho dokumentuje aktivity národopisné, např. Mezinárodní festival folkloru v Choroščicích, shromáždění DOMOVINY – národnostní organizace Lužických Srbů, budyšinské trhy... Fotografuje většinou kamerou Canon EOS 300 negativní film.

Koncert: Pěvecký

kvartet sboru „BUDYŠÍN“

Sólista: Michal JANCA

Slovem provází člen DIVADLA BUDYŠÍN Marian BULANK

Na programu: skladby a písně lužickosrbských autorů

Spoluúčinkuje: Pěvecký sbor Stěbořice, Chrámový sbor Opava

Sbormistr a sólista: Karel Kostera

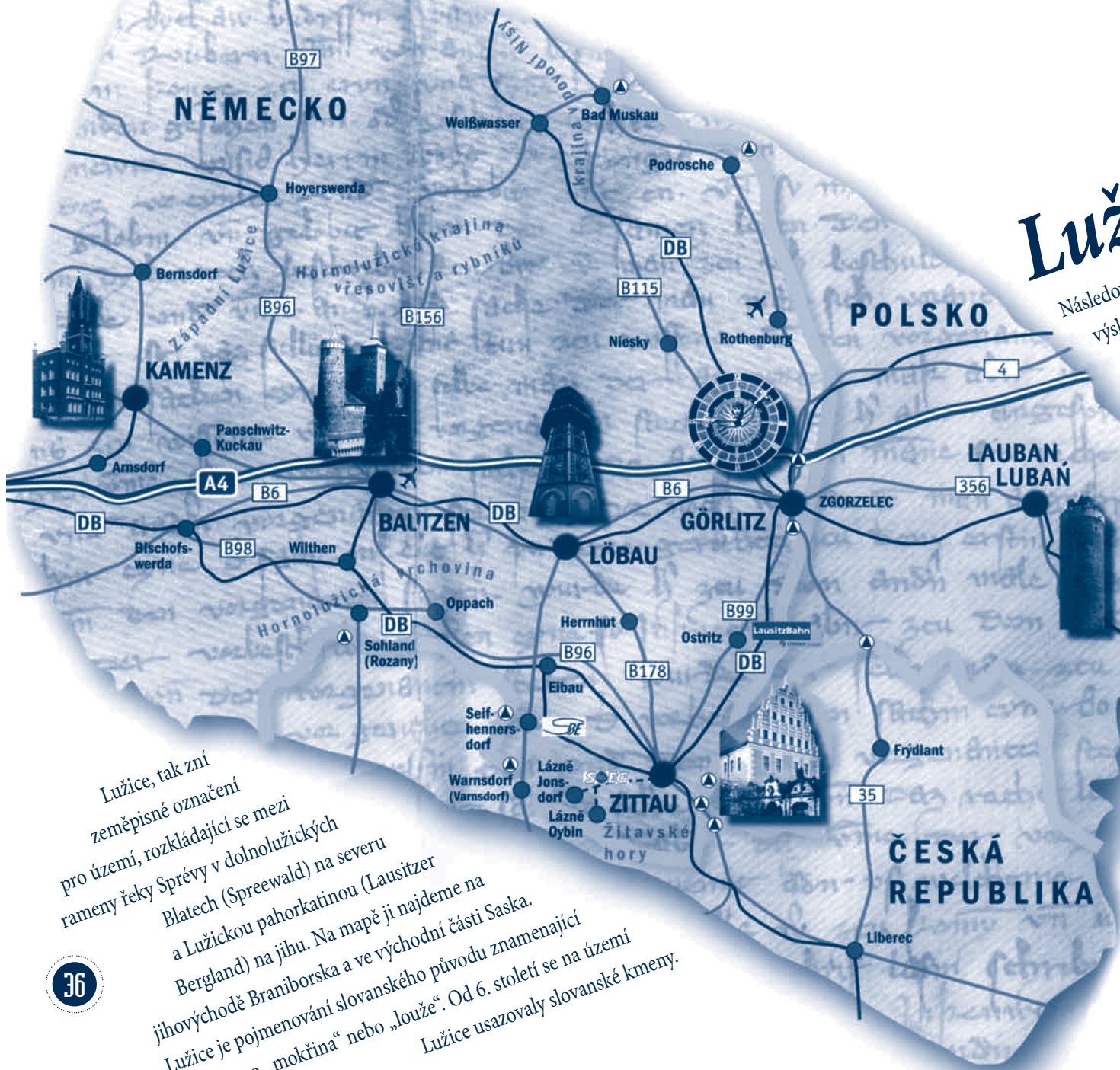
Na programu - slezské, moravské a lužickosrbské písně

Spolupráce se sborem BUDYŠÍN započala v r. 1984, kdy dirigent Karel Kostera pozval do Stěbořic lužickosrbský pěvecký sbor „LIPA“ s uměleckým vedoucím Janem Bulankem a představitelem lužickosrbské DOMOVINY Janem Handrikem, kde byla dohodnuta přátelská a umělecká spolupráce sborů BUDYŠÍN a STĚBOŘICE. Od této doby se sbory pravidelně navštěvují a koncertují jak v lužickosrbských, tak slezských krajích a tím se utužuje přátelství s tímto ojedinělým a vzácným slovanským národem. Za tuto aktivitu a organizační činnost obdržel dirigent Karel Kostera několik ocenění, mj. „MYTO DOMOVINY“ a ZLATOU MEDAILI za rozvoj lužickosrbského umění.

Chlapecký pěvecký sbor STĚBOŘICE

Na zkouškách sboru se schází kolem dvaceti chlapců, kteří by se jistě raději proháněli s míčem nebo seděli u počítačů. Pro malý počet žáků vesnické školy není možné provádět výběr a zpívá každý, kdo má jen trochu zájem, nebo koho se podaří přesvědčit. Členové sboru zpívali na akcích školy a obce, na koncertech chlapeckých sborů Dudaryk z Ukrajiny, Capella Vocalis z Německa, Bratislavského chlapeckého sboru, Boni Pueri, dětských sborů z Taiwanu a Koreje nebo s chlapeckým sborem Amadeus Knabenchor Wien.

Lužičtí Srbové

Následovala století neklidných dějin plných změn s překvapivým výsledkem, že potomci těchto kmenů dosud žijí v oblastech kolem Budyšina (Bautzen).

Uchovali si dosud svou řeč a osobitou kulturu a tvoří malý národ zvaný Lužičtí Srbové. O slovanské minulosti svědčí dodnes mnohá slovanská příjmení obyvatel i místní názvy.

Silná zbožnost převládající zde dodnes má svůj základ v upřímném duchovním zánětu dřívějších lužickosrbských obyvatel této oblasti. Lásku k rodnému kraji a pocit příslušnosti ke svému národu dodávají Lužickým Srbům víru v další trvání jejich existence v budoucnosti.

Fakt, že Lužičtí Srbové ještě existují, je o to překvapivější, když uvážíme, že nikdy ve své historii nevytvořili svůj vlastní stát. Území, na kterém sídlili, a počet příslušníků tohoto malého národa se neustále postupně zmenšoval. Dnes je jich asi šedesát tisíc a jsou vlastně menšinou ve své vlasti. Důkazem životní síly tohoto malého národa je mnohostranná činnost profesionálních umělců a institucí, aktivit dobrovolných organizátorů ve spolcích a souborech, vesnických kolektivů i nadaných jednotlivců s tvůrčími schopnostmi.

36

Lužice, tak zní zeměpisné označení pro území, rozkládající se mezi rameny řeky Sprévy v dolnolužických Bletech (Spreewald) na severu a Lužickou pahorkatinou (Lausitzer Bergland) na jihu. Na mapě ji najdeme na jihovýchodě Braniborska a ve východní části Saska. Lužice je pojmenování slovanského původu znamenající totéž co „mokřina“ nebo „louže“. Od 6. století se na území Lužice usazovaly slovanské kmeny.

sobota 8. září v 9.00

Vybrané památkové objekty

Dny evropského dědictví 2007

„Památky, řemesla a lidová kultura“

8. 9. 2007

Stalo se již dobrým zvykem, že díky celoevropské akci zvané Dny evropského dědictví (zkratka EHD – z ang. European Heritage Days) jsou také opavské veřejnosti zdarma zpřístupněny zajímavé místní objekty a památky. Návštěvníci si je mohou prohlédnout i s odborným výkladem. Podle hlavního garanta akce, Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, je jejím cílem „hledání cest ke kořenům naší, evropské i světové civilizace. Hledání identity jedince žijícího v 21. století, ve stále více se globalizujícím světě - to je to, čemu EHD přispívají, a proto se těší stále vzrůstající oblibě a většímu zájmu“.

38

V sobotu 8. září budou v Opavě zpřístupněny tyto objekty:

Zemský archiv – možnost prohlídky zemského archivu s průvodcem a odborným výkladem o historii objektu a současnosti této významné instituce. Zájemci si mohou prohlédnout historický sněmovní sál a badatelnu, kde bude instalována výstavka archiválií. Sraz účastníků bude ve vestibulu budovy. Prohlídky začínají v 9.00, 11.00, 13.00 a 15.00 hod. – vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky.

Knihovna Petra Bezruče – možnost prohlídky knihovny s průvodcem a odborným výkladem o historii objektu a současnosti této významné instituce. Zájemci si mohou prohlédnout půjčovny, ve studovně jim budou představeny zajímavosti z knižních fondů. Návštěvníci se dostanou i do prostor, které nejsou běžným čtenářům přístupné.

V multimediální studovně bude připravena prezentace o historii a současnosti knihovny. Sraz účastníků bude ve vestibulu budovy.

Prohlídky začínají v 9.00, 11.00, 13.00 a 15.00 hod. – vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky.

Kostel sv. Vojtěcha – Jezuitský kostel z let 1676–1681 byl postaven ve stylu Il Gesu v Římě. Více informací o kostele získáte v době prohlídky, kdy si také budete moci na kůru prohlédnout zblízka krásné varhany.

Prohlídky včetně vstupu na kůr začínají v 10.00, 12.00, 14.00 a 16.00 hod. – vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky.

Konkatedrála Nanebevzetí Panny Marie – nejzajímavější opavská gotická památka vybudovaná řádem německých rytířů ve třetí čtvrtině 14. století. Stavba je ukázkou tzv. slezské gotiky. O konkatedrále se více dozvíte při její prohlídce, jejíž součástí je také návštěva hrobky pod presbytářem.

Prohlídky včetně vstupu do hrobky začínají v 10.00, 12.00, 14.00 a 16.00 hod. – vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky. Možnost vstupu do kostela i mimo prohlídky.

39

Spořitelna – Budova postavená ve stylu pozdní německé novorenesance je dílem architekta Friedricha Ohmanna a nyní zde sídlí Česká spořitelna, a.s., která nechala v letech 2004- 2005 budovu celkově zrekonstruovat. Průvodce představí návštěvníkům 3. patro v prostorách pro klienty, jehož součástí je také bývalá zasedací místnost ponechaná v původním vzhledu včetně nástěnného obrazu.

Prohlídky začínají v 9.00, 11.00, 13.00 a 15.00 hod. – vstup omezen pouze pro držitele časové vstupenky na jednotlivé prohlídky.

Městský hřbitov – židovská část městského hřbitova – Za doprovodu členů zájmového sdružení AREKA, kteří se podíleli na vyčištění a částečné obnově židovského hřbitova, si budete moci projít tuto oddělenou část městského hřbitova. Židovský hřbitov se nachází za smuteční síní, je přístupný pravou branou. V době prohlídek můžete naslouchat výkladu o jeho historii i některých osobnostech, které zde našly místo posledního odpočinku.

Prohlídky začínají v 9.00, 11.00, 13.00 a 15.00 hod. – možnost vstupu i mimo prohlídky.

Časové vstupenky na prohlídky s průvodcem do jednotlivých objektů je možné získat v Městském informačním centru (Horní náměstí 67, Opava) od 27. 8. 2007

Monika Štěpánková

sobota 8. září v 18.00

Kaple sv. Barbory Bílovec

Pořádá Umělecká agentura

Karla Kostery a Městský úřad Bílovec

Pěvecký kvartet sboru „**BUDYŠIN**“
(Německo)

Sólista **Michal JANCA**

Slovem provází člen

DIVADLA BUDYŠIN

Marian BULANK

Na programu – skladby a písně lužickosrbských
autorů

Spoluúčinkuje: **Pěvecký sbor Bílovec**

Sbormistr: **Karel Kostera**

Na programu - slezské, moravské
a lužickosrbské písně

40

41

UMĚLECKÁ AGENTURA

KAREL KOSTERA

sobota 8. září v 18.00 a středa 26. září v 18.00

Kostel sv. Václava

Tajemství léčivého zvuku

Každé stvoření hledá svým životem opak prázdnoty. I u nás lidí je tomu tak. Od nepaměti hledáme životní filosofii a řád světa. Lidé mé generace objevovali nové náboženské impulsy, mimo jiné i na východě. Nejedni by tehdy dali cokoli za možnost cestovat třeba po Tibetu.

Když jsem poprvé potkal šedovlasého staršího pána J. Z., ve snu by mne nenapadlo, že potkávám osud.

42

A přece pak, až do jeho smrti v roce 1992, jsem jeho žákem. Pomalu mně – leteckému konstruktérovi – otevírá netušený svět. Vede mě ve filosofii i léčbě. Stejně pomalu tak začínám chápat milost osudu, vždyť bydlím v nejmystičtějším a nejtajemnějším městě světa – Praze. Navíc největším tajemstvím v tomto tajemství je právě on – J. Z.

A tak ne v Tibetu, ale ve „svém“ městě Praze dostávám odpovědi na každou svou duchovní otázku, a ne „jen“ odpovědi. To, co uslyšíte, je filosofie Bytí převedena do tónů. Od útlého mládí, kdy jsem měl vysoce duchovní vize, zní tyto tóny jako součást mé bytosti.

Na jedné z cest za meditační samotou nacházím ve vysokých horách, ve výšce 2200 m, vystavený tento nástroj. Je starý řadu století, původem z Číny a Tibetu. Kolem je majestátní svět horských štítů, ledovců a ticha duše.

Jeho zvuk je tak známý. Během nahrávání mnou prostupuje a já jím, splýváme s vesmírem. **ÓN**

Tomáš Pfeiffer

Tomáš Pfeiffer rozezná Vodnářský

zvon - nástroj starý řadu století. Posluchači se mohou zaposlouchat do alikvotních tónů, které dle prastaré tradice nejen rezonují s naší duchovní podstatou, ale léčí i naše tělo. Zajímavostí je i to, že součástí hudebního nástroje je vodní hladina, která během hry vytváří rezonanční obrazce a ve fortissimu dochází až k její levitaci do výše řady centimetrů. Hudební zážitek je tak doplněn i silným zážitkem vizuálním.

43

sobota 8. září v 19.00

Slezské divadlo

Evropské souznění I

Křest CD Dětského pěveckého sboru Domino
za účasti zahraničních dirigentů

44

účinkují: dětské pěvecké

sbory Domino, Cvrčci

sbormistři: Ivana Kleinová (ČR); Naomi Faran (Izrael);
Elisenda Carrasco (Španělsko); Bob Chilcott (Anglie)

Domino je hra, kterou můžeme hrát jedině, když najdeme někoho, kdo se s námi propojí stejným symbolem. V hudbě a zpěvu to znamená, že s námi prožívá souznění. Máme obrovské štěstí, že se nám podařilo objevit další evropské hráče, další světová sbormistrovská esa, vedle anglického skladatele Boba Chilcotta ještě Naomi Faran z Izraele a Elisendu Carrasco z Katalánska. Předkládáme Vám tedy naše další SOUZNĚNÍ 2007. Kdo máte chuť, přidejte se a pojdte hrát a souznít s námi!

Ivana Kleinová a Eva Petrášová

DOMINO Bob Chilcott - A Little Jazz Mass (výběr)

Bob Chilcott - Laugh, Kookaburra!

CVRČCI Bob Chilcott - On your Bike!

Hebrejský kánon - Shalom chaverim

Lidová - Stojí lipka

G. Janer Manila, A. Rodríguez

- Sabanes Cancó de bres per a una princesa negra

Přemysl Kočí - Čača pro sestřenici

DOMINO Antonín Tučapský - Kdes, holubinko, lítala

Václav Trojan - České pastorely (výběr)

Timo Johani Kyllönen - Danza negroide

Lee Cooper, L. Twine - Sun children

Neomi Shemer - Yerushalaim shel zahav

M. Seter, arr. B. Davidoff - Eshet Chayil

Shlomo Gronich, arr. Eyal Bat - Yehi Hakol

Menachem Wiesenberg - Open the Gate

Hebrejská - Keren Or

Lidová, arr. Antonín Tučapský - Když jsem já šel

Pau Casals - El cant dels ocells

Křest CD

Bob Chilcott - Can you hear me?

**Sbormistři: Ivana Kleinová, Naomi Faran, Elisenda Carrasco,
Bob Chilcott; klavír: Jakub Židek, Alexandra Dehnerová,
Tomáš Mluděk**

45

neděle 9. září v 10.00 a 16.00

Loutkové divadlo

Domek pro pohádky

Divadlo loutek Ostrava

Na motivy knihy *Danka a Janka* slovenské autorky Márie Ďuričkové.

Režie: Petronela Dušová j.h.

Výprava: Miroslav Duša j.h. a Jana Podgorielová-Dušová j.h.

Hudba: Peter Tarkay

Hrají: Libuše Čecháková, Božena Homolková, Vladimíra Krakovková

48

49

Fantazie dětských her nezná hranic, fantazie je i základním tématem inscenace pro nejmladší diváky – děti z mateřských a základních škol. Příběh se odehrává v malém domku, domečku z dětských her. Bydlí v něm dvě sestry Klára a Bára. A protože jsou to dvojčata, dovedou se dvakrát více smát, ale i dvakrát více rošťáčit a trochu trápit i svou maminku. Co se líbí jedné, nelíbí se druhé, a když si chtějí hrát, nemohou se nikdy rozhodnout, která hra bude ta nejlepší. Jednou se Klára a Bára chytanou za ruce, zavřou oči a poskočí si do pohádky. Prožijí jeden tajemně kouzlený den, ani dlouhý, ani krátký, ale zato plný radosti a překvapení...

A pohádky nenechají Kláře a Báře ani vydechnout. Vypráví je javor na zahradě a naučí dvojčata skládat básničky, namalované strašidlo oživne a nažene Kláře a Báře pořádný strach. Dokonce i obyčejný kapesník se dovede proměnit v pohádkovou bytost! A když se Klára a Bára vrátí domů a uloží se do postýlek, vyskočí z budíku na nočním stolku maličký človíček... Pro děti od 3 let.

neděle 9. září v 19.00

Víceúčeová hala

Koncert rockových kapel

TATA BOJS, SUPPORT LESBIENS a NIERIKA

50

NIERIKA

NIERIKA je řízením osudu. Nic víc, nic míň.

Členové:

Tomáš Neuwerth; Michal Burget; Monika Lohrerová; Vladimír Schwarz; Zbyněk Machetanz; Martin Vašica

Parta NIERIKA vznikla na začátku milénia a má za sebou úspěšný debut Hydroponicum (2003), singl Satellite (2005), album Poison On Your Spoon, desítky koncertů po celé republice, remixy pro kapely jako Tata Bojs, Alvik či Venner.

Pro huičolský kmen mexických indiánů je NIERIKA branou mezi obyčejnou a odlišnou realitou, která spojuje a zároveň odděluje různé světy. Kapela z městečka Koprivnice je možná trochu nenápadná, ale rozhodně není nezajímavá. První album Hydroponicum bylo příjemným překvapením a deska s poněkud toxickým názvem Poison On Your Spoon už jen definitivně potvrdila, co se dávno tušilo – NIERIKA, to je specifický, inteligentní a moderní alternativní pop, který má na české scéně svoje místo.

NIERIKA nevznikla z touhy dobýt svět, ale z radosti dělat hudbu. Když se kamarádi Tomáš Neuwerth a Michal Burget vrátili v roce 2001 z pracovního pobytu v Anglii, postavili si vlastní studio a začali po nocích skládat. Postupně přizvali pár svých kamarádů z koprivnické scény a kapela byla na světě. NIERIKA má kromě dvou desek za sebou i řadu vystoupení – v pozici předkapely odehráli mnoho koncertů s Tata Bojs, včetně velkého koncertu v T-Mobile Aréně.

51

TATA BOJS

jednou tady zůstanem ležet / a už se nezvednem / nemá cenu želeť že ležet...

zůstanem / z koloběhu odpadnem

pomalů budem tuhnut / nohy ruce dřevěný / nedá se ale vyhnout / procesu proměny v kamení

jsme zkameněliny pro budoucí archeology / jsme budoucí učební pomůcky pro pedagogy

i po smrti budem žít / v muzeích a kabinetech / takže jak se budem mít / nezáleží jen na našich dětech

budu pouhý trilobit / něčí byt zdobit / budu jen památkou / vykopanou namátkou

jen zkameněliny z nás zbudou / máme karty čipy mobily / aby badatelé snáz / mohli datovat nás

zůstanem tady / lidé mnozí / prachem zapadnem / zkameněli a naží

všichni jak tu jsme / všichni bez urážky / jednou budeme / krásný vykopávky

(z textu písně Trilobeat)

CD: 1997 Ukončete nás...!, 1998 Nekonečná stanice, 2000 Futuroretro, 2001 Termixes, 2002 Biorytmy, 2002 Attention!, 2004 Nanoalbum, 2007 Kluci, kde ste?

52

Kluci: Mardoša; Milan Cais; Vladimír Bár; Dušan Neuwerth; Jiří Hradil

TATA BOJS okupují českou hudební scénu už od roku 1988. Prorazili díky originálnímu zvuku a geniální pódiové show. Vybudovali a láskyplně si udržují pověst experimentátorů a hračičků, kteří dělají věci jinak.

Kapelu tvoří od počátku nerozlučné duo Mardoša a Milan Cais, též přezdívaný Bublajs. Mardoša je baskytarista, originální postavička s vysokým hláskem a svérázným smyslem pro humor, textař s nadáním pro úžasné slovní hříčky a ztělesněné fluidum skupiny. Milan Cais je zase zpěvák, bubeník a motor kapely, jako výtvarník stojí i za vizuálním ztvárněním jejich koncertů, jako spoluproducent pak hlídá zvuk kapely na deskách.

Na postu kytaristy působí Vladimír Bár, který do kapely přišel koncem roku 2002 a nahrál se skupinou po zásluze čtyřmi Anděly APH oceněné Nanoalbum.

Velmi důležitou součástí týmu Tata Bojs je také producent a zvukař Dušan Neuwerth, se kterým se kapela spřátelila v roce 2000 během natáčení alba Futuroretro. Od té doby jezdí s Tata Bojs jako stálý zvukař. Jeho pověst mistra zvuku a vynikajícího producenta je vyhlášená - ostatně produkoval například velmi úspěšný debut Magnetické pole a následné druhé album V siločarách skupiny Kryštof. Jako spoluproducent se podílel na albu Ecstasy of St. Theresa Slowthinking a na deskách slovenských Veneer, Umakart, Nieriky a dalších.

První regulérní album (Ukončete nás...!) kapele vyšlo v roce 1997. O rok později vydali CD Nekonečná stanice, které obsahuje zčásti živé a zčásti akustické nahrávky písní. Poté se konečně dočkali kontraktu s velkou nahrávací společností (Warner Brothers). Na přelomovém albu Futuroretro využili postupů moderní taneční hudby a vtipně míchali mnoho hudebních žánrů. V roce 2001 následovala deska Termixes, na jaře roku 2002 Biorytmy. Tímto CD se definitivně zařadili mezi tuzemskou špičku. Na podzim stejného roku natočili klip k písni Attention Aux Hommes. Použili v něm úryvky ze známého francouzského filmu Piti, piti, pá; tématem klipu byl souboj mezi českým a francouzským týmem ve zvláštním druhu šíleného tance. Klip získal na Andělech 2002 cenu videoklip roku.

V roce 2004 jim vyšlo zatím nejúspěšnější album – Nanoalbum. Průvodcem desky je pes-robot Hal, který vysvětluje zákonitosti Nanosvěta a veškeré dění. Deska se hned po vydání vyhoupla do čela albového žebříčku IFPI. TATA BOJS za ni v roce 2005 obdrželi čtyři anděly (skupina roku, album roku rock, videoklip roku a nejlepší zvuková nahrávka roku). V témže roce vydali DVD Nanotour se záznamem vystoupení z T-Mobile Arény.

Málokterá nová deska kapel domácí scény je očekávána s takovým napětím jako kterákoli novinka od TATA BOJS. Ti si tentokrát s albem Kluci, kde ste? počkali dlouhé tři roky. Na rozdíl od dřívějších projektů Nanoalbum a Nanotour, které byly přísně koncepční se na „Klucích“ vrátili

k jednotlivým písničkářům. Jako hosty si přizvali Filipa Nebřenského z Hm... a formaci Ženy, která se objeví ve skladbě Vítací. Na albu se odráží jejich současné životní zkušenosti - skladba Hlídací je

věnována malé dceři Milana Caise,

v písni Skovka přibližují svůj

ekologický názor. A své

posluchače ujišťují, že

„není malých rock'n'rollí...“

53

SUPPORT LESBIENS

At the beginning SUPPORT LESBIENS was a hardcore band. They used to make their first clips by their own, even at nights in not very good conditions, because they didn't earn enough money. But this time is far away. Nowadays SUPPORT LESBIENS is an above-average mainstream group with sold out concerts. They are considered to be one of the best music groups in the Czech Republic.

54

Přes anglický název i texty písní jsou *SUPPORT LESBIENS* českou hudební skupinou, která vznikla roku 1992 a od té doby si vydobyla pozici jedné z našich nejúspěšnějších kapel. První výraznější úspěchy v podobě různých vystoupení v Čechách i zahraničí se dostávají po vydání třetího alba - *Regeneration?* Za zmínku stojí účast na berlínském festivalu Volksbühne hale, pražském mezinárodním festivalu Cross Town Traffic (kde mj. vystoupili finští Waltari, Headcrash či Boo Yaa Tribe) nebo finále soutěže Jim Beam Music.

V roce 2002 přichází na trh čtvrté „supportí“ album *Tune Da Radio*, které se záhy stává zlaté a singl z této desky *In Da Yard* je jednou z nejhranějších skladeb v našich rádiích. O rok později kapela získává Anděla za album roku a kapelu roku 2002.

V nové podobě začíná skupina natáčet CD *Midlife* s pilotním singlem *Cliché*. Ten dobývá první místo v českém rádiovém éteru a *SUPPORT LESBIENS* jsou první českou anglicky zpívající kapelou, jejíž singl se umístil na prvním místě oficiální rádiové hitparády IFPI.

K singlu *Cliché* vzniká také videoklip, za účasti herců Josefa Vinkláře, Jana Budaře

a Zuzany Šulajové (režie Zdeněk Suchý). Klip vyhrává hitparádu *World Chart Expres* na MTV a zároveň se *SUPPORT LESBIENS* stávají *Artist Of The Week* televizní hudební stanice MTV Europe.

V únoru dalšího roku „Supportí“ nasazují druhou píseň z desky *Midlife* - *You Are My Star*. V létě pořádají spolu s dalšími kapelami jako *Doga*, *Škwor*, *Nevím*, *Kabát* a *Krucipüsk* festival s názvem *Pink Panther Fest 2005*. Na podzim vychází další singl *On My Line* a kapela vyráží na turné po České republice pod názvem *Support Lesbians Tour 2005*.

Kapela vítězí v anketě *Deska roku 2005* v kategorii „nejhranější interpret českých rádií“, singl *English Stereo* celé léto opanuje 1. místo oficiální české rádiové hitparády IFPI. V září 2006 vydávají album *Euphony and Other Adventures*. Také další singl s názvem *World of Prose* se okamžitě vyhoupne mezi nejhranější písně rádií.

55

Členové: Kryštof Michal (zpěv), Hynek Toman (kytara), René Rypar (kytara), Jan Daliba (baskytara), Tomáš Novák (bicí)

Alba: *Euphony and Other Adventures* (2006), *Midlife* (2004), *Tune Da Radio* (2002), *Regeneration?* (2001), *Medicine Man* (1994), *So, What?* (1993)

neděle 9. září v 19.00

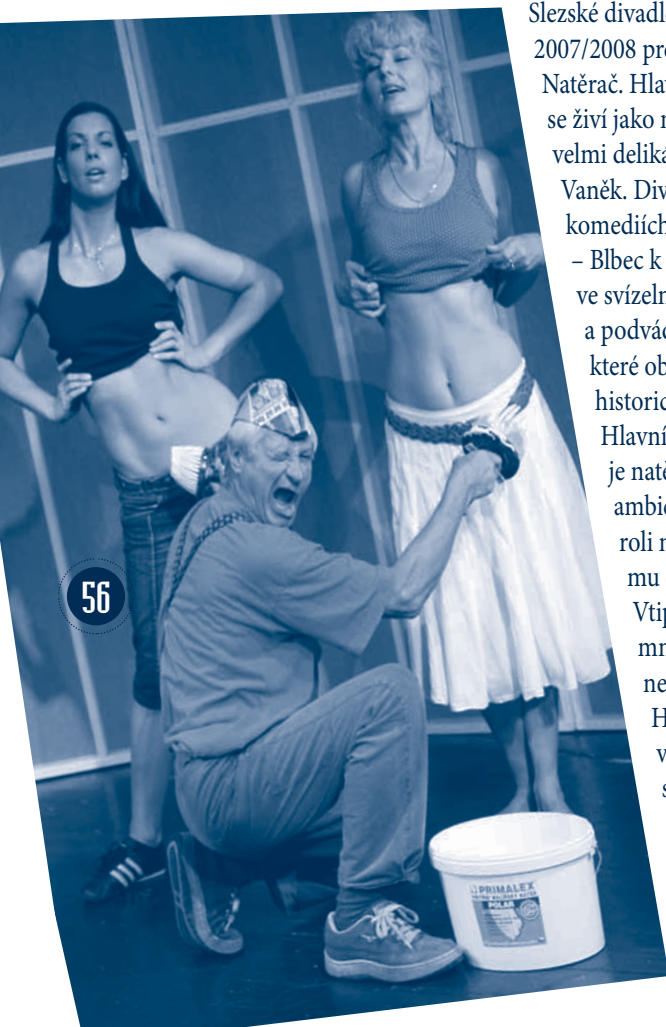
Slezské divadlo

Donald Churchill:

Natěrač

Slezské divadlo

První premiéra nové sezony a předání cen Opavská Thálie

Slezské divadlo Opava zahájí novou sezonu 2007/2008 premiérou komedie Donalda Churchilla Natěrač. Hlavní roli zkrachovalého herce, který se žije jako malíř a natěrač a jenž se dostane do velmi delikátní situace, si zahraje hostující Petr Vaněk. Diváci jej také mohou vidět v dalších komediích, které má divadlo na repertoáru – Blbec k večeri či Naši furianti. Roli dámy ve svízelné situaci si zahraje Ivana Lebedová a podváděnou manželku Marta Ondráčková, které obě excelovaly např. v Schillerově historickém dramatu Marie Stuartovna. Hlavní postavou námi uváděné komedie je natěrač Walter, jenž má velké herecké ambice. Shodou okolností je nucen sehrát roli manžela své klientky a na závěr se mu dostane odměny hned dvojnásobné. Vtipně napsané dialogy i komické, mnohdy groteskní až absurdní situace nenechají divákovu bránci na pokoji. Hra byla poprvé uvedena 9. října 1985 v Palace Theatre ve Watfordu a brzy slavila úspěch na dalších světových jevištích.

56

Donald Churchill

(1930 - 1991) byl velmi úspěšným a plodným dramatikem. Psát ovšem začal až ve třiceti letech, a to nejprve pro rozhlas a televizi. Do té doby působil např. jako elév v časopise Darthmouth Chronicle, kurýr v Two Cities Film či jako divadelní a filmový herec. Uznávaným a hraným autorem se stal především díky svým divadelním komediím. V Čechách je velmi populární jeho komedie Natěrač (The Decorator). Ostatní hry jako např. Na ocet (The Left Owers), Manžel herec (Performing Husband), Okrajové výhody (Fringe Benefits), Slabá chvilka (Moment of Weakness) či Manželský atest (Marriage Line) jsou u nás hrány málo nebo vůbec. Angličan Donald Churchill byl pověstný i tím, že si ve svých hrách často napsal výbornou hereckou příležitost pro sebe a ve finále své herecké působení „omezil“ pouze na účinkování ve svých komediích. Kromě brilantní komediální zápletky čeká na diváky také překvapení ve formě improvizací, jež text i situace nabízejí – a jejichž mistrem Petr Vaněk rozhodně je. Zveme Vás na premiéru 9. září 2007 v 19 hodin, jež bude také spojena s předáváním Opavské Thálie za nejlepší ženský a mužský herecký výkon.

Cena Opavská Thálie

Podobně jako v předchozích dvou letech bude i letos v rámci festivalu Bezručova Opava předána cena Opavská Thálie za mimořádný umělecký výkon na scéně Slezského divadla v minulé divadelní sezóně. Tato zatím nedlouhá tradice obohacuje multižánrový festivalový program a rozšiřuje tak jeho divadelní část. Cenu iniciovali manželé Vladimír a Alena Klazarovi - dřívější členové opavského divadla a finančně i organizačně ji kromě iniciátorů zajišťuje Matice slezská. Cena je určena pro stálé členy Slezského divadla, kteří v činoherním a operním souboru dlouhodobě obohacují kulturní život Opavy. Poprvé získali tuto cenu Hana Vaňková v oboru činohry a Michal Vojta v operním žánru a cena jim byla předána na samostatném slavnostním večeru. V minulém roce – a stejně tomu bude i při nynějším jubilejním ročníku bezručovského festivalu – byla cena předána při zahajovací premiéře nové divadelní sezóny. Cenu zcela zasluženě převzali Kostas Zerdalogle z činohry a Zdeňka Mervová, členka operního souboru.

Nejinak tomu bude 9. září před premiérou hry Natěrač. Osmičlenná komise po celý rok pozorně sledovala výkony stálých členů Slezského divadla a na svém závěrem jednání v červnu rozhodla o udělení ceny opět v obou hlavních divadelních žánrech. V čase vydání tohoto festivalového tisku je již vše připraveno, aby opavští umělci, kteří se v sezóně 2006/2007 zvláště výrazně svým vystoupením zapsali do paměti opavských diváků, převzali cenu Opavská Thálie jako uznání za jejich přínos kultuře města.

Vlastimil Kočvara

57

pondělí 10. září v 10.00

Slezské divadlo

„U nás doma - v Evropě“

Folklorní setkání aneb

58

v rámci mezinárodního folklorního festivalu se Opavanům představí:

- řecký folklorní soubor „POLITIKOS SYLOGOS ARISTOTELIS KERASIA EDESSA GREECE“ – řecká část Makedonie
- maďarský folklorní soubor „PÁNTLIKA“ – Csorna
- slovenský folklorní soubor „DREVÁR“ – Kysucké Nové Město
- polský folklorní soubor Zespól Regionalny Pieśni i Tańca „CEPELIA FIL-WILAMOWICE“ – Wilamowice
- folklorní soubory a muziky Opavy a Opavského Slezska

59

pondělí 10. září v 15.00

Hláška – neveřejné zasedání

Rada Obce spisovatelů má výjezdní zasedání v Opavě

Po ukončení činnosti Svazu českých spisovatelů, jenž byl do značné míry závislý na politické přízni znormalizovaného husákovského Československa, vznikla v prosinci 1989 nová organizace Obec spisovatelů. Kromě individuálních členů, jichž je včetně spisovatelů žijících v zahraničí asi sedm set, má i členy kolektivní. Může se jimi stát každá samostatná literární organizace založená na principu regionálním, skupinovém, druhovém či žánrovém, která má ve svých řadách individuální členy Obce spisovatelů.

Tato vrcholná spisovatelská instituce chrání tvůrčí, profesní, sociální a materiální zájmy a práva svých členů a zastupuje je ve styku se státními orgány a společenskými organizacemi.

Aby česká literatura pronikala za hranice naší vlasti, organizuje každoročně seminář pro zahraniční překladatele české literatury a pedagogy, kteří oceňují nejen literární a lingvistické přednášky, ale hlavně kontakt se spisovateli, nakladateli a knihkupci.

Několik let se již Obec spisovatelů účastní Festivalu spisovatelů a Světa knihy, organizuje rovněž Mezinárodní setkání spisovatelů v Luhačovicích. Pro své členy vydává čtvrtletník Dokořán (asi 76 stran) s pravidelnými rubrikami. Některé z nich přinášejí profily nakladatelství, mapují pořádané soutěže a udělené ceny, informují o kulturně společenských zájmovostech a plánovaných akcích, seminářích a konferencích, z nichž přetiskují zásadní referáty. Členové Obce spisovatelů se zúčastňují práce v porotách Státní ceny za literaturu, Ceny Jaroslava Seiferta, Toma Stopparda, E. E. Kische, Knižního klubu, Jiřího Orteny a dalších.

Nadační fond Obce spisovatelů poskytuje dotace na původní vydání přínosných děl české, případně světové literatury, literární vědy i kritiky. Spolu s dalšími profesními uměleckými organizacemi založila Obec v roce 1992 Radu uměleckých obcí (RUO), jejíž představitel se vyslovují k různým kulturně společenským problémům. RUO je aktivním členem mezinárodní organizace ECA.

V současné době je předsedkyní Rady Obce spisovatelů velmi renomovaná autorka a veřejná pracovnice Eva Kantůrková, místopředsedy jsou Milan Hrabal a Roman Ráž. Rada Obce koná své pravidelné porady měsíčně v Praze (sídlo je na Železné ulici 18), ale vzhledem k významu 50. ročníku festivalu Bezručova Opava má výjimečné zasedání v Opavě v pondělí 10. září. I když to není akce určená pro veřejnost, jde o závažný akt, který přispívá k významu jubilejního ročníku festivalu spojeného se jménem světově proslulého básníka, opavského rodáka Petra Bezruče.

Jiří Urbanec

Eva Kantůrková, předsedkyně

Významná prozaička, mluvčí Charty 77 (1985), členka Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Cena Toma Stopparda, Cena Jana Palacha, Cena Egona Hostovského.

Milan Hrabal, místopředseda

Básník a prozaik, místopředseda Severočeského klubu spisovatelů, kulturní referent města Varnsdorf. Mezinárodní cena Varšavského podzimu poezie. Organizátor literárních soutěží a propagátor lužickosrbské literatury.

Roman Ráž, místopředseda

Prozaik a dramatik, televizní scenárista. Ceny a čestná uznání za televizní a rozhlasové hry.

Antonín Bajaja

Prozaik. Cena Křepelek, Cena Magnesia litera.

Roman Cílek

Významný autor literatury faktu, místopředseda Klubu autorů literatury faktu. Cena E. E. Kische, Cena Havrana, Cena Společnosti Sherlocka Holmese.

Jan Cimický

Prozaik. Prezident české sekce Mezinárodní frankofonní psychiatrické organizace, předseda Asociace autorů detektivní literatury. Cena Jiřího Marka.

Karla Erbová

Básnířka. Předsedkyně Společnosti Národní knihovny ČR. Cena města Plzně, Cena Jana Zahradníčka, Cena Bohumila Polana.

Milena Fucimanová

Básnířka a prozaička.

Hana Hosnedlová

Novinářka, prozaička, textařka trampské písně. Předsedkyně Jihočeského klubu spisovatelů

Miroslav Hule

Básník a prozaik. Nakladatel (Carpio Třeboň).

Zeno Kaprál

Básník a prozaik, televizní scenárista. Cena Českého literárního fondu.

Vladimír Křivánek

Básník a literární vědec.

Marcela Marboe

Prozaička, autorka literatury pro děti a mládež. Předsedkyně Východočeského střediska spisovatelů. Cena nakladatelství Albatros, Cena dětského čtenáře.

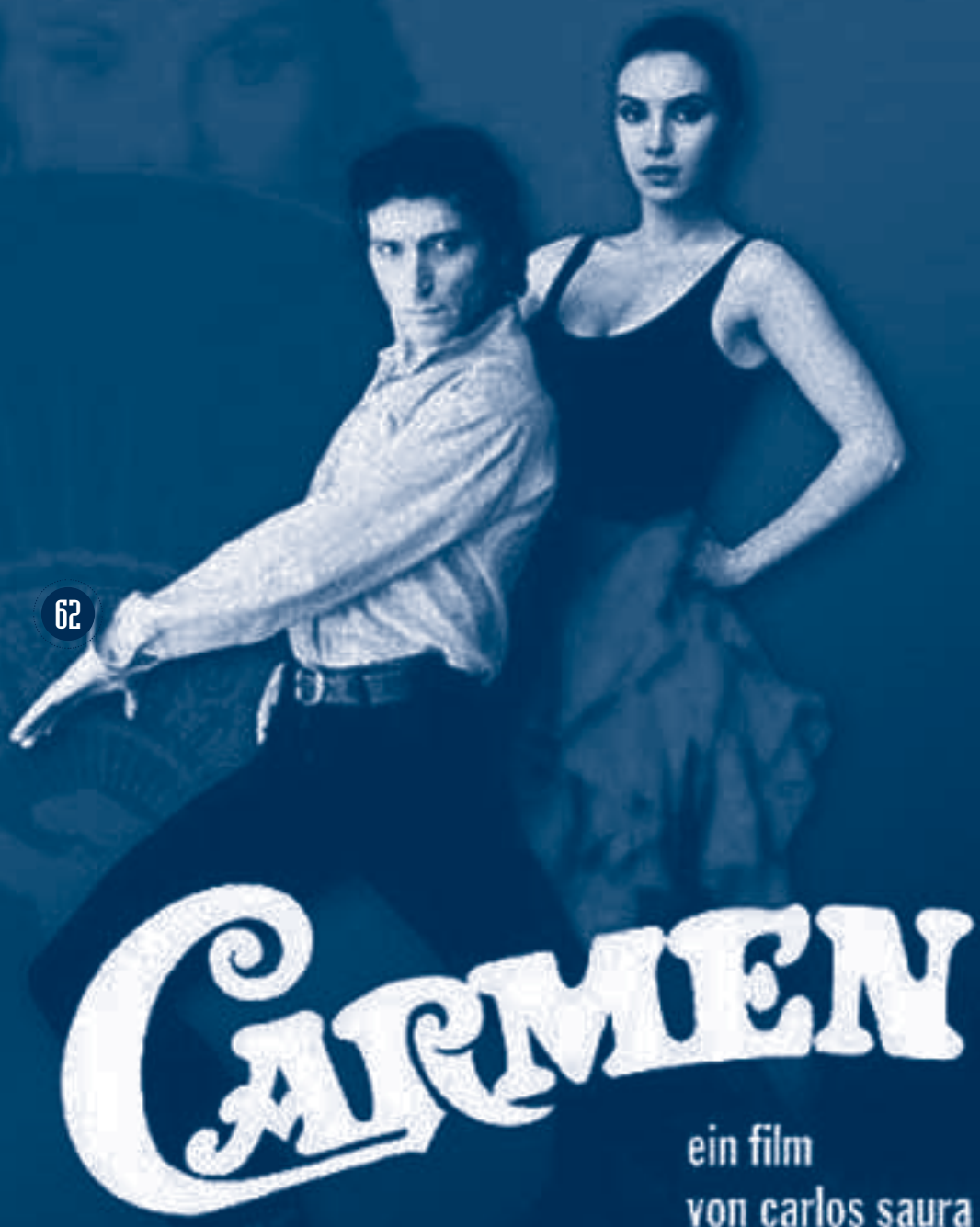
Jiří Urbanec

Literární vědec. Předseda ostravského střediska Obce spisovatelů.

antonio gades

laura del sol

paco de lucía

62

pondělí 10. září v 17.30

Kino Mír

Carmen

Režie: Carlos Saura

Námět: Prosper Mérimée, Georges Bizet

Scénář: Carlos Saura, Antonio Gades

Kamera: Teo Escamilla

Choreografie: Antonio Gades

Hrají: Antonio Gades, Laura del Sol, Paco de Lucia, Cristina Hoyosová, Juan Antonio Jimenez, Sebastian Moreno

63

Po filmu Krvavá svatba (1981) se španělský režisér Carlos Saura znovu navrácí do inspirativního světa baletu a ke spolupráci s výraznou osobností choreografa a tanečníka Antonia Gades. Tentokrát však do dramatu lásky, žárlivosti a smrti ohnivé španělské cikánky Carmen, které Gades právě studuje se svým souborem, vkládá Saura ve filmu ještě další tematickou rovinu: vlastní filmový děj, vztahující se k soukromé sféře tanečních interpretů. Souběžně s rodícím se tvarem představení vzniká i milostný vztah Gades k mladé představitelce Carmen, v němž se stýkají citové analogie současně s nácvikem scén. Saurův film poskytuje bohaté zážitky vynikajících tanečních kreací ve stylu flamenca, jež jsou snímány neokázale při zkouškách, čímž vzbuzují autentický dojem právě probíhajícího tvůrčího procesu. Za pozornost stojí i hudební stránka filmu, v níž exceluje kytarista Paco de Lucia. Na 36. MFF v Cannes 1983 získal tento film Cenu za umělecký přínos.

Literárněvědná konference

Svět v české a slovenské literatuře - česká a slovenská literatura ve světě

64

Tak je tomu každoročně, že při Bezručově Opavě se koná literárněvědná konference a vždy se týká společných otázek české a slovenské literatury. Příbuznost obou literatur (nejen jazyková) je očividná, přátelské kontakty českých a slovenských literárních znalců pokračují bez přestávky dodnes, takže ke hlavnímu pořadateli konference Svět v české a slovenské literatuře – česká a slovenská literatura ve světě (11. a 12. září), jímž je Ústav bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity, se kromě Obce spisovatelů jako spolupředatel připojila i Katedra slovenského jazyka a literatury Fakulty humanitních věd Univerzity Mateja Béla v Banské Bystrici. A není bez významu, že zmíněný opavský univerzitní ústav je letošního října zase spolupředatelem banskobystrické konference Podoby outsiderstva v umelecké literatuře.

65

Při 50. Bezručově Opavě se na konferenci, jež se koná v aule rektorátu Slezské univerzity Na Rybníčku 1, vystoupí s referáty – mimo opavské účastníky – řada hostů, kromě Banské Bystrice také z Bratislavy, z Ružomberoku a z Prešova, dále z Olomouce, Hradce Králové, Plzně, Českých Budějovic, Ústí nad Labem, dokonce i z Budapešti a z Tokia. Bude se mluvit o mnoha aspektech, jak se projevuje „svět“ v literatuře, tedy to, co je nějakým způsobem „za humny“, a kromě obecnějších přehledů půjde o české autory Karla Čapka, Jana Havlasu, Rudolfa Medka, Milana Kunderu, Julia Zeyera a další, ze slovenských jsou to Dominik Tatarka, Peter Jaroš, Ladislav Ballek, Ján Filický, Janko Silan, Ladislav Ťažký a jiní. Konference se zúčastní také někteří členové Rady Obce spisovatelů, která má své zasedání v Opavě o den dříve. Jednání v aule rektorátu je volně přístupné všem opavským zájemcům, takže mohou se těšit na poznání řady nových osobností v krásném prostředí někdejšího Armádního domu, dnes jedné z nejlépe rekonstruovaných budov v Opavě.

Jiří Urbanec

úterý 11. září v 17.00

Dům umění

Film musí být fyzický

Vernisáž výstav (výstavy potrvají do 14. 10. 2007):

Film musí být fyzický - fotografie o filmové tvorbě režiséra Wenera Herzoga,

Evropa v mezičase - fotografie Hany Jakrlové,

Žijeme tady - výstava pěti fotografů, kteří se věnují životu Romů,

Ruth Bianco (Malta) - videoinstalace

Výstava „Film musí být fyzický“, která byla koncipována v roce 2002 u příležitosti 60. narozenin **Wenera Herzoga**, prezentuje 50 fotografií švýcarského fotografa Beata Pressera (37 exponátů) a Filmového muzea v Berlíně (13 exponátů), které ukazují filmového tvůrce jako režiséra.

Werner Herzog je jedním z posledních reprezentantů velké éry evropského filmu a světové kinematografie. Veřejně je vnímán jako excentrický režisér, který se nebojí jít do extrémů. Mnoho jeho filmů ukazuje hrdiny na hranici – v „šedé zóně“ – mezi spoutaností, vášní, chtíčem a ryzím šílenstvím.

„Hledám vlastní gramatiku obrazů, obrazů přiměřených naší době, které ještě nikdo nespatriil.“

Herzog stále vyžadoval od svých filmů také fyzickou přesvědčivost. Věrohodnost obrazu podle něho vzniká z reálného prožitku, který může jít až na hranici bolesti.

Také svoji režijní práci označuje v první řadě jako „fyzickou práci“. Jeho scénáře, sepsané většinou formou prozaického útvaru, nabízejí mnoho prostoru pro improvizaci.

Beat Presser, který se účastnil natáčení třech Herzogových filmů jako fotograf, zachytil tuto fyzickou dimenzi přesvědčivým způsobem: jeho fotografie ukazují Herzoga v akci, běžícího, dirigujícího, znázorňují ho jako vášnivého inscenátora a neúnavný motor svých filmů.

Herzog tvrdí, že je připraven klást „velké otázky“ a dávat „hluboké odpovědi“, což mu vysloužilo nálepku patosu a monumentálnosti. Žádný jiný představitel německého autorského filmu neměl a nemá pocit, že by byl vystaven tak vehementní kritice. Pokusy o interpretaci a výčitky jsou také jedním z obrazů německé filmové recepce.

Filmová historička Lotte Eisnerová však naopak považuje Herzogův obrazově působivý a svěbytný filmový jazyk za pokračování tradice velkých režisérů Výmarské republiky.

Biografie

Werner Herzog se narodil 5. září 1942 v Mnichově. Začal studovat germanistiku, dějiny a divadelní vědu, v čemž pak pokračoval v Pittsburghu. Jako autodidakt realizoval v roce 1962 svůj první krátký film a v roce 1963 založil vlastní filmovou produkční firmu. Za svůj první hraný celovečerní film *Lebenszeichen / Signál k životu* (1968) získal Německou filmovou cenu a na Berlinale Stříbrného medvěda za nejlepší debut.

Filmy jako *Aguirre, der Zorn Gottes* (1972) und *Jeder für sich und Gott pro sebe a bůh proti všem* (1974) daly mezinárodnímu věhlasu jako režiséra. V Německu ale bylo jejich rozporuplné. Od roku 1978 začal spolupracovat s Klausem Kinskim: a *Woyzeck* přinesly oběma velké i v Německu. Ambiciózní projekt (1982) se postaral o palcové novinové především kvůli velmi komplikovaným natáčení v Peru. Ve veřejném mínění se Herzogova image jako excentrického režiséra, který se při uskutečňování svých vizí nezalekne žádných obtíží.

Od roku 1969 natočil Herzog také přes dvacet televizních dokumentů. I jako dokumentaristu jej zajímají neobyčejné osudy lidí z celého světa. Od roku 1986 je rovněž žádaným operním režisérem. Werner Herzog žije v Los Angeles.

/Aguirre, hněv boží gegen alle / Každý základ Herzogovu autorského přijetí velmi úzce Nosferatu uznání Fitzcarraldo titulky podmínkám tak etablovala

66

67

 GOETHE-INSTITUT
PRAG

úterý 11. září v 17.00

Dům umění v Opavě

Evropa v mezicase

In the Meantime: Europe *Hana Jakrlová*

...Vzít pokorně a neokázale na svá bedra kříž tohoto světa, a následovat tak příklad toho, v něhož po dvě tisíciletí věří a jehož jménem napáchala i tolik špatného, může Evropa asi jen tehdy, když se na chvíli zastaví a zamyslí se sama nad sebou. Tedy když naplní tím nejlepším možným obsahem pojem soumraku, kterému prý vděčí za své jméno.

*Václav Havel
Z projevu při udělení Ceny Karla Velikého
Čáchy, Německo, 1996*

68

Moje cesta Evropou byla vším: seznámením se sousedy, průzkumem teritoria, návštěvou i útekem. Byla poutí za bodem nula, v němž je důležité všechno a nic.

Evropa „na východ od ráje“, v níž jsem strávila první polovinu svého života, byla v mnoha ohledech surreálným světem za zrcadlem, životem za zdí. Po jejím pádu přestal mít domov pevné a nepřekročitelné hranice. Na svých toulkách „novou Evropou“ jsem zakoušela rozjitřenost člověka, který se rozhodl po nějakou dobu žít v cizím městě. Má cesta byla hrou i bojem s démony. Přitahována někdy půvabem, jindy ošklivostí, prožívala jsem v Moskvě stejně jako v Amsterdamu svůj evropský příběh na scéně končícího a nového milénia. Byla jsem sama sebou, a zároveň kýmkoliv: Jako polský poutník v Santiagu de Compostela, anglický obchodník v Praze či bosenský emigrant v Berlíně, byla jsem i já hybatelem svého světa a zároveň nepatrnou součástí měnících se dějin. Tato kniha je zprávou z onoho osobního i kontinentálního mezicasu.

Hana Jakrlová

Cesta, jež není blouděním

Hana Jakrlová je při fotografování vedena zcela konkrétními osobními pohnutkami, ale ve výsledku jí jde o význačnost, o nedoslovnost. Pracuje s pocity a náladami, přitom však usiluje o přesnost. Není v tom rozpor, jde o paradox. O paradox, který je nosný a jenž lze pozorovat u tvůrců, kteří vědí, co chtějí.

Přinejmenším část autorčinych fotografií konvenuje slovům Josifa Brodského, nositele Nobelovy ceny za literaturu,

69

který v eseji Vodoznaky

(Watermark) napsal: „Stačí trocha času

– tři čtyři dny – a tělo se začne považovat za pouhý

nosič oka, za jakousi ponorku jeho tu doširoka otevřeného,

tu zamhouřeného periskopu. Rozumí se, že všechna palba míří do

vlastních řad, ke dnu klesá vlastní srdce, popřípadě mysl, oko vyplouvá na

povrch.“ Brodského esej se sice váže k Benátkám, k dojmům z nich, ale ruský

spisovatel vystihl duševní rozpoložení, jež není nutně vázáno k jedné konkrétní lokalitě

a k jednomu pozorovateli. Onen stav „osamostatnělého“ zraku Hana Jakrlová při svých cestách velmi pravděpodobně rovněž zažívá a umožňuje jí vidět to, co nám ostatním v běžném vnímání průběžně a navždy uniká.

Autorčin „periskop“ nepracuje na principu voyerství, netouží někoho přistihnout v krajní intimitě nebo něco druhému člověku zcizit, vysát pro vlastní potřeby čísi životní úděl. Hana Jakrlová zvětňuje okamžité a náhodné konstelace, zaznamenává shluky motivů, z pozice, kterou bychom mohli označit jako balancování mezi distancí a tichou účastí. Lidé se na těchto fotografiích pohybují ve veřejné samotě, prodlévají v okamžiku, převažuje u nich klid a dílčí zastavení. Evropa zde připomíná kontinent Ahasverů, kteří mnohem spíše hledají, než vědí. Nezřídka se pohybují po dlažbě až přetížené dějinami; snad proto pražská fotografka tolikrát stočila objektiv

k zemi. Černobílá škála a ostré přechody světel a stínů, přítomné na nejednom záběru, nejsou tu pouze formálními či lépe řečeno náhodnými prvky. Nesou i obsah. Černobílá fotografie je pro vyjádření historické dimenze přítomného okamžiku většinou asi vhodnější než barevný obraz. A kontrastní světelné přechody mohou evokovat nejen jistou přeludnost či tušenou napjatost situace, kterou fotografka zaznamenává. Hluboké

a dlouhé stíny mohou být i symbolickým vyjádřením Evropy, jejího ducha:

v historii byla zdrojem světlých i temných chvil lidstva, kontinentem

pokroku i vypuštěných džinů, jež převrátili svět. Osud k Evropanům

přichází téměř potměšile, jako nezávazný návštěvník: nic se jakoby

neděje – a najednou jedince, skupiny i celé národy dějiny zaskočí, seknou,

rozdrtí. I tahle devastace je u Evropy v mezičase přítomna, v jejím balkánském

zlomku. Ačkoliv je tedy soubor Hany Jakrlové dílem plným náznaků, divákovi

nad ním přicházejí na mysl významy historicky velmi konkrétní.

„Duch usiluje o větší autentičnost ve svých kontaktech s druhými i ve svých vztazích k absolutnu, a ztrácí tak přebytečný tuk, který obtěžuje tělo a zpomaluje svižnost duše. Na cestě a ve vyvázanosti se nachází něco jako kouzlo pouště. Cosi drsného a strohého, ale také cosi, co nepostrádá líbeznost,“ uvažuje ve své

knize O nomádství francouzský sociolog Michel Maffesoli. Připojíme-li zde

k výrazu „duch“ slovo „zrak“, opět se přibližujeme autorským motivům

a postupům, i díky nimž vznikla Evropa v mezičase. Soubor, který

je svědectvím o jedné autorské cestě, jež se nezdá být

zbytnělým a bezbřehým bloudění.

Josef Chuchma

10

11

úterý 11. září v 17.00

Kabinet fotografie při Domu umění v Opavě

„Žijeme tady“

výstava pěti fotografů, kteří se věnují životu Romů

kurátor výstavy: doc. Mgr. Jindřich Štreit

autoři: Petr Drábek, Arkadiusz Gola, Evžen Sobek, Jindřich Štreit,
Renata Štepařová

12

Také ve fotografii existují témata, o kterých jsme přesvědčeni, že jsou již vyčerpaná, že vše bylo vyčteno. Mezi dlouhodobě frekventované oblasti zájmu fotografů patří také život Romů. Když si uvědomíme, kolik významných i zcela zapomenutých fotografů se věnovalo tomuto tématu, pak se může zdát, že současní fotografové nemohou přinést žádné nové informace a estetické hodnoty. Opak je však pravdou. Stačí si uvědomit, že také romská komunita prochází permanentními kulturními změnami a vývojem, které přinášejí změnu hodnot, tradic, rituálů, způsobu života atd. Na druhé straně i fotografové mají možnost vidět tuto část společnosti z vlastního úhlu pohledu. Podmínkou individuálního a nového přístupu při fotografické dokumentaci života romských spoluobčanů je odstranění klišé a stereotypů, kterými byli Romové dlouhá desetiletí představováni prostřednictvím vizuálních obrazů.

Věříme, že výstava pod názvem „Žijeme tady“ rozšíří pohled na dané téma jak u většinové společnosti, tak i u romské minority.

Jiří Siostrzonek

úterý 11. září v 17.00

Oratoř Domu umění

Ruth Bianco

(Malta, Velká Británie)

videoinstalace

výstava potrvá do 14. října 2007

R. Binco, vizuální umělkyně s mezinárodním ohlasem, se narodila na Maltě, kde vystudovala School of Arts. Ve studiu pokračovala na University College for the Creative Arts ve Velké Británii. V současnosti pracuje ve dvou vlastních uměleckých studiích na Maltě a ve Velké Británii. Je nositelkou titulů MgA. a PhD. v oblasti výtvarného umění, pracuje také jako hostující lektorka na vysokých uměleckých školách ve Velké Británii a na Maltě. Její vlastní umělecká práce zahrnuje videoinstalace, instalace, kresby, fotografie, kombinovaná média, práce se zvukem apod., v nichž reaguje na proměny sociálněkulturních a etnických kontextů, lidských vztahů a lidských práv.

Ruth Bianco vystavovala v Centre d' Art Contemporain v Metz (Francie), Babylon Movie Theatre v Berlíně (Německo), St. James Centre for Creativity ve Vallette (Malta), Circulo de Bellas Artes v Madridu (Španělsko), Citric Gallery v Brescii (Itálie), Canterbury Cathedral v Canterbury (Velká Británie), Kunstzentrum v Hagu (Holandsko), CDAK v Soulu (Korea) atd. Její práce jsou majetkem v následujících veřejných sbírkách: Tate Gallery v Londýně, Royal College of Art v Londýně, National Museum of Fine Arts na Maltě, Victoria and Albert Museum v Londýně, Communication Design Association of Korea v Soulu, John Mackintosh Hall na Gibraltaru atd.

Martin Klimeš

13

středa 12. září v 9.00 a 19.00

Loutkové divadlo

Vom Fischer und seiner Frau (O rybáři a jeho ženě)

Theater Siebenschuh (Berlin)

O barvách moře, ztroskotaných přáních a bohatství světa
Divadlo s loutkami a objekty

V němčině

Režie, hudba: Helmut Geffke
Koncept, hra: Anne Swoboda
Scénografie: Susanne Müller

74

Berlínské divadlo Siebenschuh prezentuje

pohádku bratří Grimmů v inscenaci Anne Swoboda. Pohádka o rybáři, který se se svou sítí vydává na lov, pochází z doby, kdy přání ještě pomáhala. Naše touha po tom, co nemáme, je stále stejně živá a neukojená jako tenkrát. Upínáme se k rybě, která se ptá na naše přání. Umí ryby skutečně mluvit? Co bychom si v takovém případě přáli? Co se stane, když se přání stanou neúnosnými a sen splaskne jako mýdlová bublina? Je člověk nakonec moudřejší?

Inscenace "O rybáři a jeho ženě" byla nominována na berlínskou divadelní cenu IKARUS. Jury ji hodnotila jako "fascinující představení, které s šibalským, čtveráctvím a rozkošnickým potěšením zpracovává známý příběh o rybáři a jeho ženě. Interpretka Anne Swoboda neustále mění perspektivy a role, hraje na tahací harmoniku, kouzlí s krabičkou od sardinek, na klasický příběh se dívá neotřelým způsobem a nakonec přináší poselství, že přání jsou dovolena.

75

Divadlo Siebenschuh založily v devadesátých letech loutkoherečky Sabine Kolbe a Anne Swoboda. Vytváří inovativní dětská představení, adaptace pohádek, organizují scénická čtení a divadelně-pedagogické dílny.

Monika Loderová

středa 12. září ve 20.00 a pátek 14. září ve 20.00 - Karavan Evropa

čtvrtek 13. září ve 20.00 - Košičan 3

Divadelní stan v centru města

Divadlo Vosto5

Hlavními postavami Divadla Vosto5 jsou Petar Prokop, Ondra Cihlář, Tomina Jeřábek a Jura Havelka, v současné době známí především z pořadů hudební stanice Óčko - Baráž a Baráž speciál. Přízeň publika si získali svými autorskými, dramaturgicky neotřelými texty a přístupem k nim. Typická je jejich schopnost skloubit předem nazkoušenou inscenaci s otevřenou jevištní formou, která jim umožňuje v určitých momentech rozehrávat dané situace okamžitou improvizací. Ta často reaguje přímo na diváky, momentální situaci aktérů a publika či společensko-politické události.

„Vostopětka“ nastavuje laskavé zrcadlo naší společnosti, dnešnímu světu, oficiálnímu divadlu a zároveň i sama sobě. Její tvorba nachází příznivou odezvu nejen u diváků (či snad divaček?), ale také u kritiků. Důkazem je hned dvojí ocenění Divadelního Stand'artu: Hlavní cena poroty festivalu Jiráskův Hronov a ocenění Projekt roku udělená festivalem ...next wave/příští vlna 2004. V roce 2005 se Divadlo Vosto5 umístilo na neoficiálním druhém místě v anketě o Cenu Divadelních novin v kategorii alternativní divadlo.

76

představení:

Karavan Evropa Košičan 3

Premiéra i derniéra divadelně-hudebního improvizacího večera ve vysloužilém vojenském stanu S 65

Jedeš nebo se vezeš? Dnes už se bez pasu podíváš hodně daleko! Ty jsi ještě nebyl v Evropě? A máš přívěs nebo jsi sám přívěsem? Velká cesta čtyř kamarádů a jedné dívky!

Hrají: Ondřej Cihlář, Jiří Havelka,
Tomáš Jeřábek, Petr Prokop
a Markéta Richterová

Divadelní skupina Vosto5 jezdí už několik let léto co léto se svým vysloužilým vojenským stanem S 65 po vlastech českých, moravských

77

i slezských. Vyjma baru, tančírny a kavárny provozuje v tomto podniku nazývaném STAND'ART i divadlo. Kromě divadelního repertoáru (pro stanovou produkci pouze upraveného) však členové Vosto5 chtěli hrát inscenaci přímo určenou pro tento stan. Po mnoha otázkách (Kde najít námět pro inscenaci, která by byla snadno přenosná a přemístitelná? Jak vymyslet produkci, která by se vešla do stanu a korespondovala s ideou kočování a divadlem nezakotveným na jednom místě?) do rozdováděných myšlenek zvolna přijel karavan a v hlavě se usídlil nápad zahrát celé představení v karavanu. Ten je upraven tak, aby do něj diváci viděli, a zároveň slouží jako realistické jeviště i dopravní prostředek. A malé upozornění na závěr: po skončení představení se stan mění v tepající noční podnik, který nikdy nezavírá před rozbřeskem.

čtvrtek 13.9. v 17.00

ZUŠ Solná

Vernisáž výstavy *Zofia Karpińska (Polsko)*

Zofia Karpińska - volná tvorba

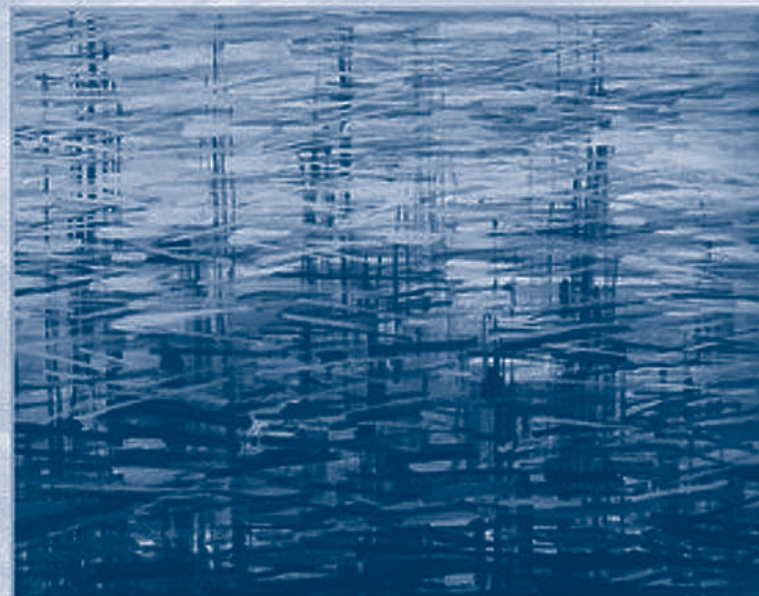
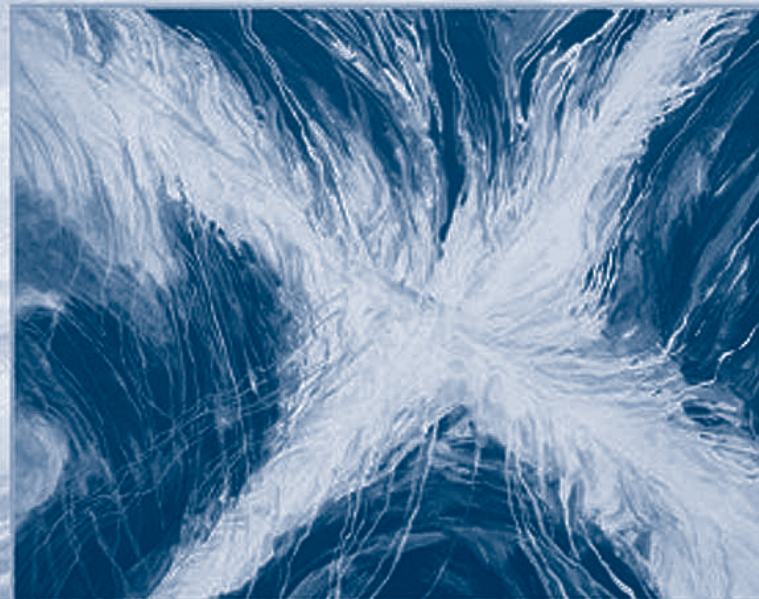
Součástí 50. ročníku festivalu Bezručova Opava je výstava prací Zofie Karpińskiej z polské Toruně. Stejně jako město nad Wislou je poetické, stylové a bohaté na inspiraci, mají i autorčiny práce stejné přívlastky. Zofie Karpińska je absolventkou

Fakulty výtvarných umění University Mikuláše Koperníka v Toruni a již více než 35 let vede Galerii a středisko dětského výtvarného projevu. Je to jedinečná instituce v Evropě, které pořádá mezinárodní soutěže pro děti a mládež,

ale také mapuje vývoj dětské výtvarné tvorby na světě. Naše škola s touto institucí spolupracuje bezmála 20 let a je pro nás přínosem setkávat se s pracemi dětí z celého světa.

Paní Zofie Karpińska nejen vede zmiňovanou galerii, ale je i výtvarně činná. Na počátku její tvorby je krajina, pohledy do přírody. Své smyslové zážitky přenáší na plátna, ta kompozičně i barevně přetváří ve svou intimní výpověď. Zofie Karpińska je především malířkou, ale pracuje i technikou koláže. V jejich pracech se pozná nejen dobrý výtvarník, ale i srdečný člověk.

Ivana Sýkorová

čtvrtek 13. září v 17.00

Kino Mír

Abrahámovo údolí

Režie: Manoel de Oliveira
Scénář: Agustina Bessa-Luís,
Manoel de Oliveira

Hrají: Leonor Silveira, Cécile Sanz
de Alba, Luís Miguel Cintra, Ruy de
Carvalho, Beatriz Batarda

Proslulý venkovský lékař
je okouzlen dospívající
dcerou majitele panství
Emou, zdánlivě křehkou,
avšak záhadně

zkázonosnou, a později se s ní ožení. Zápletka, volně vycházející z Flaubertova románu Paní Bovaryová, však není jen studií nevěry: je to příběh dospívání ženy v bigotním a konzervativním prostředí portugalské provincie. Dívka se po provdání za nemilovaného muže ocitá v citovém prázdnu. Jedinou útěchu jí dává vnitřní souznění s hluchoněmou služkou - jejíma očima sledujeme události na starém venkovském sídle.

Oliveirovy obrazy prostředí a krajiny (malebné údolí řeky Douro s vinicemi na svazích) zvyrazňují vztahy mezi charaktery a okolím. Zdánlivě archaické prostředky (mimo obraz čtené úryvky románu, záběry statické kamery s malířským rámováním obrazů či frontální záběry připomínající divadelní inscenaci) dávají jeho poetice nenapodobitelný ráz.

pátek 14. září v 10.00 a 19.00

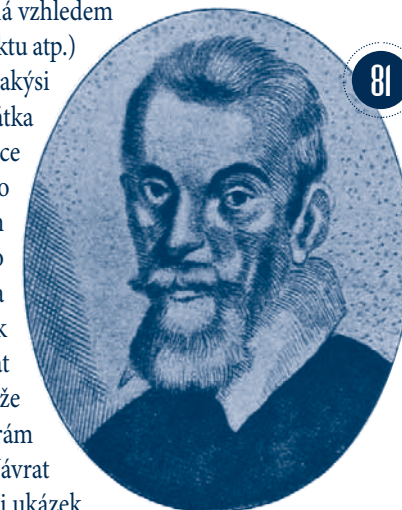
Církevní konzervatoř, Beethovenova ul.

Claudio Monteverdi – génius opery

Přednáška Miloše Štědróně

Claudio Monteverdi bude představen v přednášce především jako génius opery, nového útvaru scénické kompozice, který zrodil manýrismus poslední třetiny 16. století právě a jen v Itálii - na severoitalských dvorech ve Florencii, Mantově, Ferrare a na jiných místech, odkud tato nová manýra zpívaných intermeდიí s antickou tematikou několika mýtů fungovala především při významných svatbách severoitalských rodů. Tento svatební rituál byl nejhodněji ztělesněn mýtem o Orfeovi. Jelikož italská společnost před i po roce 1600 byla velmi vzdělaná a měla za sebou takřka 100 let nového studia a poznávání antiky, znala velká většina účastníků těchto slavností detailně děj a sledovala jen jeho interpretaci. Po roce 1600 již bylo dost zkušeností s tím vším a od jedinečné hudebně dramatické produkce dvorů (která sice mohla být opakována pro velký zájem nebo z jiných důvodů, ale spíše byla jedinečná vzhledem funkci, kterou plnila - svatební, zásunbní, k politickému aktu atp.)

se přešlo k opeře jako provozu. Toto obchodní využití a jakýsi „prodej“ slavnosti veřejnosti, zájemcům, cizincům, zkrátka velkému okruhu podílníků, proběhl v Benátkách po roce 1637. Přednáška ukáže Monteverdiho jako dovršitele této proměny a jakéhosi Shakespeara hudby. Nikdy předtím nezbudilo hudební dílo takový zájem, jako tomu bylo v případě opery Orfeo pro mantovské Gonzagy z února 1607. Dílo navíc o dva roky později vyšlo tiskem, a tak získalo značnou popularitu. Přednáška se bude zabývat touto situací, nabídne klíčová místa z Orfea a potom ukáže skok od Orfea přes ztracené a nedochované opery k operám Monteverdiho stáří. Je to Il ritorno d'Ulisse in patria - Návrat Odyssea do vlasti a Korunovace Poppey. V malé antologii ukázek uvidíme soudobý stav interpretace v pojetí špičkových umělců od 80. let 20. století až k našim dnům. Jako české specifikum bude i informace o první opeře na Pražském hradě 5. února 1617, dílu zjevně mantovské provenience. Součástí Monteverdiho profilu bude poukaz na jeho duchovní tvorbu a na jeho velké úsilí o hudební modernu po roce 1605, které zapříčinilo v Itálii i jinde velké spory a modernistické tendence hnutí tzv. seconda pratica. Miloš Štědróně

80

81

pátek 14. září v 15.00

Městský hřbitov

Vzpomínkový akt u hrobu Petra Bezruče

Dne 14. září, den před 140. výročí narození básníka a autora Slezských písní Petra Bezruče, si krátkým zastavením a vzpomínkou připomeneme tohoto nejvýznamnějšího opavského rodáka. Úvodní slovo pronese básnířka Lydie Romanská.

U hrobu Petra Bezruče

Čas prověřuje hodnoty, též úroveň, a dokonce „nesmrtelnost“ uměleckých děl, což se výrazně projevuje také v oblasti literatury. Jen vzpomeňme, kolik bylo někdy článků a povyků kolem některých knih, o nichž dnes již širší veřejnost neví a nezajímá se o ně! A jsou díla v české i světové literatuře, která sice někdy mohou být i úmyslně (z ideologických nebo jiných dočasných důvodů) potlačována, a dokonce i pálena na hranicích (za Hitlera) nebo drcena v papírenských stoupách (za stalinismu), a přesto jsou znovu a znovu vydávána. K základní tradici české literatury patří, kromě Máchova Máje a Babičky Boženy Němcové a několika dalších děl zásadního významu, též Bezručovy Slezské písně. Někdy tato kniha nesměla vyjít (za německé okupace), jindy v ní pro oslavu vlastního režimu bylo hledáno

i to, co v ní přímo nebylo (v epoše tzv. „socialistického realismu“), a často zase spontánně byla obdivována prostými lidmi, jimž byla vždy velmi blízká: tak tomu bylo za první světové války, kdy na Sibiři vydali Slezské písně českoslovenští legionáři, nebo za druhé světové války v Anglii, kde kniha vyšla zásluhou československých letců.

A co dnes, mluví k nám Bezruč přes věky a historické předěly? Je to kniha vášnivého patosu a boje za lidská práva, za tu beskydskou osiřelou Maryčku i za gorala z hor, který chce za každou cenu živit svou rodinu. Není dnes ve světě hodně utrpení, zvláště v Africe, kde v těžkých podmínkách zůstávají sirotci, jejichž rodiče zahynuli na AIDS? Cožpak nežijí v jižních částech Súdánu tisíce lidí, jimž násilnický režim bere i tu chudou půdu a vyhání je do neznáma?

Ale je to i ojedinělé tvůrčí vzepětí Bezručovo, síla uměleckého výrazu, která inspirovala Janáčka k jeho nejslavnějším sborovým skladbám na Bezručovy texty, nebo stovky výtvarníků tvořících grafiku, medaile a sochy na bezručovské motivy.

Jiří Urbanec

Lydie Romanská

Tato básnířka (narozená 1943 v Polance nad Odrou), v současnosti předsedkyně ostravského střediska Obce spisovatelů, promluví letos při pietní slavnosti u hrobu Petra Bezruče. Je autorkou knih: Poéma Ostrava (1975), Půl hodiny po lásce (1982), Dopolední poetika (1985), Poločas (1989), Tanec o francouzské holi (1991), Poušť před rozbřeskem (1993), Nedomykavost času (1998), Čtrnáct zastavení (1999), Odrou křestná (1999), Den latimerie (2002), výbor z díla Desátek (2003) a Goghova postel (2007).

Lydie Romanská není básnířkou soumraku a rezignace. Má intenzivní pocit dramatického děje, což vyjadřuje posléze v básních velmi krátkých a vždy končících třemi tečkami, ale za tím vším vnímáme i dosud nenaplněné směřování k harmonii, k jasu a ke smíření. Věř v nějaký rozbřesk, rozednění, touží po něm a chce ho jednou prožít. Právě tato autorka, která se vyjadřuje moderním výrazem a spontánně vnímá atmosféru současného světa, se přihlásí k tvůrčímu odkazu Bezručovu, přes rozdílnost času i podobu básnického činu.

pátek 14. září v 16.00

Dolní náměstí

Přehlídka dechových orchestrů Opava 2007

V pátek 14. 9. 2007 přicestují do Opavy 2 mládežnické dechové orchestry. Dechový orchestr Základní umělecké školy z Českého Krumlova a Mládežnický dechový orchestr Tarnowo Podgórne z Polska se svými mažoretkami. Společně zde budou koncertovat s Dechovým orchestrem ZUŠ Václava Kálíka v Opavě v rámci 50. ročníku Bezručovy Opavy.

Dechový orchestr ZUŠ Český Krumlov vznikl v roce 1966.

Z počátku v orchestru hráli i rodiče žáků, kteří sami byli členy různých jihočeských dechovek. Postupně se orchestr rozrostl až na 40 žáků a celá řada z nich dnes působí v předních českých orchestrech. Vystupuje při slavnostních příležitostech města, koncertoval v Německu, Rakousku. Jako třetí v pořadí převzal dirigentskou taktovku učitel Pavel Havlík, který na škole působí jako zástupce ředitelky a na svém repertoáru má skladby podobného žánru jako hostitelský orchestr. Tedy skladby klasické i moderní. Orchestr do Opavy nepřijíždí poprvé, tak jako i opavští muzikanti navštívili překrásný Český Krumlov.

Na ten díky obětavosti paní ředitelky ZUŠ a pana dirigenta nikdy nezapomenou.

Mládežnický dechový orchestr z Tarnowo Podgórne je celkem mladý, protože vznikl teprve v roce 2001, a to z iniciativy ředitele domu kultury Szymona Melosika. Pod taktovkou Krzyszofa Zaremby za tuto krátkou dobu orchestr navštívil Holandsko, Německo a také Poděbrady a České Kamenice. Může se také pochlubit mnoha cenami a uznáními ze soutěží v Polsku. Společně s orchestrem přicestuje také skupina mažorettek, na kterou se všichni těšíme.

Dechový orchestr ZUŠ Opava vznikl v roce 1971 a pod vedením vynikajícího muzikanta a skladatele Jindřicha Czerného byl účastníkem snad všech kulturních akcí ve městě.

Zajímavý je pohled do kroniky orchestru.

Např. akce v roce 1985. Pietní akt SNP, Konference OV KSČ, Památník osvoboditelů, Pietní akt, Sjezd KSČ, Konference – setkání žen, Pionýrská akademie, Ideologická konference, Slib jisker... S cestováním to v té době nebylo vůbec jednoduché a motivace pro nové členy orchestru byla pouze hudba. A protože dirigent si uměl napsat skladby pro orchestr přímo „na tělo,“ patřil v republice mezi nejlepší.

V roce 1991 převzal taktovku Bohuslav Poledna a se změnou režimu a především s novými mladými učiteli dechového oddělení vybudoval nynější podobu orchestru.

Na řadu přišlo oblečení, nové hudební nástroje a hlavně koncertování nejen v republice (Ostrava, Vyškov, Praha, Dačice, Běltoín, Hranice, Český Krumlov, Dolní Benešov, Horní Benešov, Rožmitál pod Třemšínem, Hradec n. M., Zábřeh na Moravě), ale také v zahraničí.

Orchestr hrál při představení ve Slezském divadle, natáčel v rozhlasu a natočil živě hodinový pořad pro Českou televizi. Učitelé tanečního oddělení manželé Asmusovi vybrali ze svých řad žákyně, které se věnovaly baletu a založili při orchestru skupinu mažorettek. Jejich počet a věkové rozmezí se postupně rozrůstal a dnes už jejich vedoucí Eva Dudová vede takřka 80 mažorettek.

První zahraniční zájezd orchestru byl do Řecka. Autobus s přívěsem s vodou a jídlem (200 pecnů chleba atd.) projížděl válčící Jugoslávií, kde jej na každém kroku zastavovali vojáci se samopaly a žádali peníze.

Opilý řecký policista nás nakonec v noci odmítl vpustit do země a vyřízení vstupu nakonec trvalo nekonečných 5 hodin. Pravidelné hrůzy a ponižování na německých nebo polských hranicích nebraly konce. Naštěstí se svět mění k lepšímu, a tak zůstanou pouze ty krásné vzpomínky na koncertování a poznávání doslova celého světa. Orchestr navštívil Norsko, Maďarsko, Slovensko, Faerské ostrovy, Island, mnohokrát Dánsko, Itálii, Německo a Polsko.

Ve všech těchto zemích získali mladí muzikanti přátele. Někteří se dodnes pravidelně navštěvují i se svými rodinami, někteří u těchto známých pracují a zajímavostí je i jediná česká občanka trvale žijící na Faerských ostrovech, a to naše klarinetistka, kterou si vybral pro rozhovor i režisér Fer Fenič, když natáčel film o této zajímavé zemi. Touha po cestování a poznávání nových zemí je však už také minulostí, což potvrdil nezáměr dětí vycestovat na 8 dnů do Francie, kam nás pozvaly mažoretky z Polska na festival. Svět se prostě mění. Zájem dnes není ani z řad dětí, jejich rodičů a nakonec ani učitelů, a proto se určitě přijďte podívat v pátek i sobotu na koncert i defilé těchto mládežnických orchestrů a půvabných mažorettek, protože nikdy nevíte, co bude dál.

Bohuslav Poledna

sobota 15. září v 10.00
start: Slezské zemské muzeum

Defilé dechových orchestrů

Defilé dechových orchestrů a mažoretek městem (trasa
– Slezské zemské muzeum, Smetanovy sady, sady Svobody,
Ostrožná ulice, Horní náměstí, Dvořákovy sady – socha Petra
Bezruče).

pátek 14. září v 18.00
Památník Petra Bezruče

Literární večer: ukázky ze soutěžních prací

12. ročníku celostátní soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora

Soutěž prózy autorů do 35 let • Hlavnice A. C. Nora 2007

Celostátní literární soutěž Hlavnice A. C. Nora vznikla v roce 1994 v Hlavnici, v obci, v níž prožil své dětství a mládí, opavský rodák spisovatel A. C. Nor, vlastním jménem Josef Kaván, a v níž napsal ve svých 21 letech svůj první román Bürkental. Román se stal odkazem a výzvou pro hlavnické, aby vyhlásili soutěž, jejímž cílem je najít mezi mladými lidmi talentované budoucí spisovatele. V letech 1995 až 2005 úspěšně proběhlo již jedenáct ročníků soutěže. Pro nedostatek finančních prostředků se nekonal soutěžní ročník 2006. V roce 2006 byl vyhlášen již 12. ročník soutěže pod názvem Hlavnice A. C. Nora 2007. Odbornými garanty soutěže se stali Obec spisovatelů, středisko Ostrava a Ústav bohemistiky a knihovnictví Filozoficko – přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.

Do letošního jubilejního ročníku soutěže přihlásilo 40 autorů z celé České republiky svých 48 prací o 283 stranách.

Sdružení Hlavnice A. C. Nora vydalo ke dni vyhlášení výsledků soutěžního ročníku sborník pod názvem „Projít sám sebou“, v němž jsou uveřejněny nejlepší a vybrané práce soutěžního ročníku Hlavnice A. C. Nora. 2007.

Sdružení se podílí svými aktivitami na kulturním festivalu Bezručovy Opavy. V pátek dne 14. září 2007 proběhne v Památníku Petra Bezruče literární večer, sestavený ze soutěžních prací letošního soutěžního ročníku. V sobotu 15. září 2007 proběhne v Kulturním domě v Hlavnici ve 14 hodin vyhodnocení soutěžního

ročníku, při kterém budou uděleny ceny vítězům a čestná uznání vybraným pracím. Při této příležitosti dojde také k setkání autorů soutěže se spisovateli a porotci, při kterém každý autor bude moci konzultovat svou práci.

Odborná porota soutěže Hlavnice A. C. Nora 2007 ve složení:

Urbanec Jiří, doc. PhDr. CSc., Opava, předseda

Frydrychová Věra, Mgr., Mladecko, **Chovanec Marek**, Bc., Opava,

Romanská Lydie, Ostrava, **Stoniš Miroslav**, Ostrava, a **Šuleř Oldřich** JUDr., Ostrava, vyhodnotila soutěž prózy následovně:

Včely	Jandová	Tereza	1. místo
Pusa nosem	Němec	Jan	2. místo
Život skřítky	Hrdličková	Lucie	3. místo
Směr South 31, zn život	Steininger	Marek	4. místo
Ta malá zrzavá	Václavíková	Irena	5. místo
Tři z blázince	Sýkorová	Eliška	čestné uznání
Voda je tekutá	Šimeček	Filip	čestné uznání
Třikrát měř, jednou zvěř	Machová	Markéta	čestné uznání
Vzpomínková trilogie	Šindelářová	Renáta	čestné uznání
Stehlík	Bláha	Ondřej	čestné uznání

Mgr. Dana Kaliková, předsedkyně sdružení

sobota 15. září v 14.00

Kulturní dům Hlavnice

Vyhlášení výsledků 12. ročníku celostátní soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora

sobota 15. září v 19.00

Kostel sv. Ducha

Hudba v bráně času I

Janáčková filharmonie Ostrava

Proti proudu času se snažíme nahlédnout mnohdy proto, abychom našli odpověď na otázku, co nás čeká. Někdy nelze na to prožité zapomenout a případné pokračování nás děsí, jindy nás odkaz z časů dávno minulých naopak inspiruje a jako koření ozvlášňuje chuť přítomného života. Můžeme vypořádat, že i mnozí ze skladatelů, kteří usilovali o novátorství svého hudebního jazyka, se velkým obloukem vraceli k úchvatně silným kořenům evropského umění.

Někteří z nich pak dokázali všechny podněty roztavit a řádně promíchat ve velkém kotli své syntetizující duše. Petr Eben a Miloš Štědroň patří k nim.

V uplynulých deseti letech vystupovala Janáčková filharmonie Ostrava v rámci Bezručovy Opavy sedmkrát. Význam těchto událostí nespočívá jen v jisté pravidelnosti. Tu ještě násobí fakt, že výběrem repertoáru se většina koncertů přímo začlenila do dramaturgie festivalu a vlastně vznikala „na klíč“. Zároveň byla dána příležitost mladým sólistům, převážně pocházejícím z našeho regionu (klavíriste Kristina Krkavcová, Ester Godovská, Kateřina Honová, Michal Bárta a Lukáš Poledna, kytarista Ondřej Gillig, skladatelky Lucie Vitásková a Markéta Dvořáková). Čtyři z vydařených večerů ve Slezském divadle dirigoval Petr Chromčák, rodák z Ostravy (připomeňme Hudební paletu, Hudbu rodu ženského, Třikrát Romeo a Julie a loňské Hudební návraty do dětství). Letošní setkání s Janáčkovou filharmonií Ostrava se této dramaturgické linie opět přidržuje. Volba prostoru byla tentokrát dána kvalitním nástrojem v kostele sv. Ducha a poměrně velkým kůrem, v Opavě narozený sólista Petr Čech byl vybrán pro mimořádně úspěšné absolvování několika mezinárodních varhanních soutěží včetně Pražského jara. Oba skladatelé, z jejichž tvorby jsme vybírali, již hosty našeho festivalu byli a jejich návštěvu si v rámci jubilejního ročníku rádi připomínáme.

Spolu s Petrem Ebenem jsme v roce 1999 oslavili několika koncerty a besedou jeho sedmdesátiny, nezapomenutelným zážitkem byla i návštěva Miloše Štědroneho rok později (scénická i filmová hudba, opera, přednáška). Jak jsme již uvedli, dnes uváděná díla těží z evropské hudební minulosti.

Štědroňova partitura se vrací k raně baroknímu

Monteverdimu a jeho árii z opery Ariadna (skladba zazní ve světové premiéře, byla komponována přímo pro Bezručovu Opavu), Eben hledal pro svůj monumentální varhanní koncert inspiraci v hudbě ještě starší - v gregoriánském chorálu, který se jako Ariadna nit vine od středověku až k bráně do prozatím neznámého zítřka. Zaposlouchejme se tedy do vizí obou skladatelů, třeba v nich nalezneme i zrnka poznání času budoucího.

Petr Hanousek

Program:

Miloš Štědroň: Arianna - fikce, 2007 - světová premiéra

Petr Eben: Koncert pro varhany a orchestr č. 1 - Symphonia gregoriana, 1954

Sólista Petr Čech, varhany, diriguje Petr Chromčák

Miloš Štědroň (1942, Brno)

vyrůstal v neobyčejně kulturním prostředí (maminka byla učitelkou hudby, ke známým hudebníkům patřili i jeho tatínek a tři strýčkové). Po maturitě na gymnáziu vystudoval bohemistiku a muzikologii, pokračoval pak ve studiu skladby a hudební teorie na Janáčkově akademii múzických umění. Od té doby se uplatňuje nejen jako teoretik a propagátor soudobé hudby, ale i jako skladatel. V 70. letech začal působit na Masarykově univerzitě, v roce 1994 byl jmenován univerzitním profesorem v oboru muzikologie. Na šedesát statí a studií věnoval Leoš Janáčkovi (největší ohlas získala monografie Leoš Janáček a hudba 20. století), podílel se na rekonstrukci a vydání jeho nedokončených skladeb (třeba houslový koncert Putování dušičky). Štědroňův obdiv k hudbě renesance a baroka se projevil nejen v knížce Claudio Monteverdi - génius opery, ale i jako zdroj inspirace pro vlastní komponování (třeba Suita Silesiaca věnovaná Opavskému studentskému orchestru, vtipně ilustruje fiktivní Monteverdiho návštěvu našeho města). Velkou popularitu si získala Štědroňova scénická hudba. Vzpomeňme na písně pro zfilmované představení divadla Husa na provázku Baladu pro banditu, muzikál Pohádka máje nebo balet Tance Rudolfa II. Při Štědroňově minulé návštěvě jsme mimo jiné zhlédli ve Slezském divadle jeho komorní operu Věk Cage aneb Anály avantgardy dokořán či zajímavou inscenaci divadla Husa na provázku Šibeniční písně Christiana Morgensterna v magickém prostoru kostela sv. Václava. Mezi Štědroňovými skladbami nalezneme díla orchestrální, komorní i elektronická. Jeho skladbu pro varhany si jako povinnou zahráli všichni kandidáti minulé soutěže Pražského jara, tedy i laureát Petr Čech. Častá je Štědroňova spolupráce s další osobností, která je svým dětstvím spjata s Opavou – Ivou Bittovou. To však není všechno. Štědroň je navíc báječný řečník a jsme velmi rádi, že nás o tom může letos opět přesvědčit.

90

91

neděle 16. září v 10.00 a 16.00

Loutkové divadlo

Černošská pohádka

Divadlo Drak Hradec Králové

Scénář: Jiří Vyšhlíd a kolektiv divadla DRAK

Režie: Jiří Vyšhlíd a kolektiv divadla DRAK

Výprava: Petr Matásek

Hudba: Jiří Vyšhlíd

92

Hrají: Jiří Vyšhlíd, Pavel Černík, Jan Popela

Naše pohádka je trochu jiná, než jsme zvyklí. Pochází totiž z Afriky, ze země krásné a divoké přírody, plné cizokrajných zvířat, které uvidíme jen v zoo. Ale Afrika je také pravlastí Černochoů, kteří si, zrovna jako my, vyprávějí pohádky a mýty. Náš příběh je velmi jednoduchý, doprovázený rytmickými říkadly a hrou na bubny. Nechybí ani pohádkový hrdina, který má své chyby a díky nim se dostane do nebezpečí. Zkrátka, pohádka jak má být! Pro děti od 3 let.

93

pondělí 17. září v 17.00

Kino Mír

Přehlídka filmů

Wenera Herzoga: Fitzcarraldo

Režie: Werner Herzog

Scénář: Werner Herzog

Kamera: Thomas Mauch

Hudba: Florian Fricke, Popol Vuh, Vincenzo Bellini

Hrají: Klaus Kinski, Peter Berling, Claudia Cardinale, José Lewgoy, Miguel Ángel Fuentes, Paul Hittscher, Grande Otelo, David Pérez Espinosa

94

Werner Herzog je známým milovníkem opery. Sám mnohokrát inscenoval a produkoval řadu inscenací, např. v Bayreuthu, Miláně nebo New Yorku. Láska k operě se často odráží v jeho filmech a *Fitzcarraldo* je toho nejlepším příkladem. Vypráví příběh irského vizionáře Briana Sweeney Fitzgeralda, přezdívaného Fitzcarraldo, který je posedlý myšlenkou otevřít v peruánském městě Iquitos někdy kolem roku 1900 velké operní divadlo.

V dějinách snad nenajdeme jiný film, na který by se v průběhu natáčení lepilo tolik smůly. Když měl Herzog natočeno 40 % veškerého materiálu, vážně onemocněl původní představitel Fitzcarralda Jason Robards a další z herců – Mick Jagger – odjel po neshodách na turné. Po roce natáčení tedy musel Herzog začít od nuly. Obrátil se na svého častého spolupracovníka Klause Kinského, kterého původně neoslovil zejména z důvodu celkové náročnosti projektu. Obával se, aby se nervově labilní Kinski v průběhu dlouhého natáčení v nehostinných deštných pralesích skutečně nepomátl.

Jenže tyto problémy byly jen začátkem komplikací. Hranici Peru a Ekvádoru, kde se natáčelo, tvořila v dané době válečná linie, a jednoho dne armáda napadla tábor štábu a srovnala ho se zemí. Největší potíže ale působilo proměnlivé počasí. Nejprve filmaře pronásledovalo největší sucho, které Peru za posledních 65 let postihlo. Hladiny řek poklesly pod půl metru, takže parník, který byl při natáčení používán, uvízl na písčíně. Sucho záhy vystřídaly silné deště a záplavy, při nichž řada členů štábu utrpěla vážná zranění.

Fitzcarraldo je jedním z nejodvážnějších a nejprovokativnějších snímků v historii, jenž uměleckým způsobem zachycuje zvláštní atmosféru džungle, která v sobě nese zárodky šílenství. Lze ho vnímat jako metaforu samotné podstaty umění. Postava Fitzcarralda je vylíčena jako lidský soupeř divočiny, Kinski mu dodal charakter snílka pokoušejícího se uskutečnit nemožné.

Herzog dodává: „Nemůžu říct, že bych měl nějaký nejoblíbenější film, stejně jako se nemůžete ptát otce na jeho nejoblíbenější dítě. Ale *Fitzcarraldo* je samozřejmě mému srdci velmi blízký. Není to jenom film, je to skutečně můj život.“

95

pondělí 17. září v 19.00

Slezské divadlo

zvláštních, mužů se dotýká základních otázek existence člověka i Boha, ale také reálných problémů, které prožívá každý, kdo je z jakýchkoliv příčin ohrožen totalitní mocí.

Eric-Emmanuel Schmitt: Návštěvník

Divadlo Miriam

Režie: Jaromír Pleskot

Překlad: Michal Lázněvský a Tomáš Vondrovic

Dramaturgie: Jaroslav Someš

Scéna: Vladimír Všečetka

Kostýmy: Marta Kaplerová

96

Hrají: Sigmund Freud - Petr Pelzer (člen Národního divadla)

Neznámý - Petr Kostka (člen Divadla na Vinohradech)

Anna Freudová - Elena Strupková

Nacista - Leoš Juráček

Nejúspěšnější hra současného francouzského spisovatele odměněná prestižní Molièrovou cenou.

„Tohle století je jedno z nejpodivnějších, které země zažila. Bude se mu říkat století člověka, ale bude to století pohrom.“ (Neznámý)

Slavný rakouský psychiatr Sigmund Freud se pod tlakem fašistické perzekuce rozhoduje k odchodu do emigrace. Ve Vídni obsazené nacisty přemýšlí nemocný Freud o životě, víře, Bohu a budoucnosti. V tomto momentu váhání ho jedné noci navštíví neznámý muž, návštěvník. Může to být kdokoli - podivín, bývalý Freudův chovanec, uprchlý antifašista, ale také třeba jakýsi pokušitel, spíš božský než ďábelský. Rozhovor těchto dvou, svým způsobem

Divadelní společnost Petrklíč vznikla koncem roku 1989 jako sdružení profesionálních umělců, kteří ve své divadelní tvorbě usilovali o propojení umělecké kvality s důrazem na evokaci mravních hodnot evropské kultury. Jako stálou scénu - divadlo Miriam - se rozhodli využít bývalý kostel v Praze-Strašnicích. Vzhledem k tomu, že jsou účinkující mnohdy zaměstnáni i v jiných divadlech, omezuje se produkce této scény na tři premiéry ročně. Přesto se divadlo Miriam stalo prostorem pro prezentaci kvalitních, zřídka uváděných textů. Inscenace Schmittova Návštěvníka to jen potvrzuje - uvádí do českého divadla inspirující a aktuální text dramatika, který zásadní otázky nejen pokládá, ale neobává se naznačit i možný směr hledání odpovědí.

Eric-Emmanuel Schmitt se řadí k nejhranějším francouzským dramatikům. Opavskému divadelnímu publiku jistě není autorem neznámým. Slezské divadlo uvedlo v sezóně 2003 / 2004 Schmittovu hru Libertin (režisérem byl Zdeněk Černín), letos měla premiéru hra Hotel mezi dvěma světy v režii Oxany Smilkové.

97

pondělí 17.9. ve 20.00

Loutkové divadlo

Už muž

Secondhand Women

autorský a herecký tým: Secondhand Women - Helene Kvint, Halka Třešňáková, Daniela

Voráčková, Monika Načeva, Petra Moře Lustigová

hudba: Lada Plachá, Lili Růžičková

kostýmy: Rebekka A. Ingimundardóttir

režijní spolupráce: Marko Simič

scéna: Rebekka A. Ingimundardóttir

světelný design: Ondřej Dědeček

98

(Ne)násilné vniknutí pěti

žen do existence mužů. Muž v nás ženách,

muž, kterým se nikdy nemůžeme stát, muž jako náš přítel

i nepřítel, muž jako otec a muž jako syn.

Nechceme toho jako ženy příliš? Mluvíme mužům do jejich profesí, nosíme jejich kalhoty, vnikáme mužům do jejich kapes s alibi praní špinavého prádla.

Teď jim jako Secondhand Women pronikneme do jejich mozků a duší.

Téma „muž“ zpracovává (v hereckých a choreografických pasážích) pětice odvážných žen na základě výměny vlastních uměleckých, veřejných i intimních zkušeností. Nebojí se zpěvu, využití cizích řečí a projevu až na hraně osobní zpovědi. Nemají strach ani ze svářečky, šroubováku, výbušnin, výměny pojistek a žárovek.

Divadelní formaci SECONDHAND WOMEN založilo pět nezávislých žen, performerek, ve věku 30 - 40 let: Petra Moře Lustigová, Daniela Voráčková, Halka Třešňáková, Stefania Thors a Helene Kvint. Pocházejí ze tří zemí – ČR, Islandu a Dánska. Svůj první společný projekt vytvořily v roce 2003. Secondhand

Women respektují své rozdílné tvůrčí zkušenosti a schopnosti.

Nevnímají je jako konkurenci, ale pokládají je za výhodu.

Pracují otevřeně s gender tématy, o kterých se běžně nemluví. Zpracovávají „tabu“ témata v životě žen. Inspiraci berou především z vlastních životních zkušeností, ale i z příběhů jiných žen. Secondhand Women mluví o svých osobních či intimních pocitech, maličkostem dávají vážnost a důležitým věcem humor.

99

/NOVÁ SÍŤ/

Představení je součástí projektu Nová síť
podpořeného MK ČR a Visegrad Fund.

úterý 18. září v 17.00

Slezská univerzita v Opavě, Hradecká ulice – audiovizuální sál H3

Pořádáno ve spolupráci s o.p.s. Člověk v tísni a Institutem tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě
Připravil a uvádí: Jiří Siostrzonek

Místo: Slezská univerzita v Opavě, Hradecká - audiovizuální sál H3
Termín konání: 18. - 19.9. 2007 od 17 hodin
Vstup zdarma

Jeden svět a Evropa

(minipřehlídka filmů letošního ročníku mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jeden svět)

100

**VORGA - Cesta mezi břehy, Česká republika, 69 min.,
Zdeněk N. Bričkovský**

Zdeněk N. Bričkovský založil společnost DÓMfilm produkující dokumentární filmy o životě a kultuře malých, zanikajících národů. První část cyklu Legenda o ptačím vejci, uvedená v loňském roce na festivalu Jeden svět, popisovala život obyvatel Republiky Komi. Nyní se dokumentarista vydává opět na sever Ruska. Tentokrát navštíví kočovný národ Něnců, který na cestě za každodenní obživou doprovází stádo sobů. Nad pustou zemí se pouze jednou za čas objeví vrtulník naftařských těžařských společností. Začíná cesta za poznáním mizejícího tradičního světa, stezka mezi moderním světem a tradicí. Lyrický dokument je vsazen do poetického rámce a stává se naplněním snů režiséra - poutníka, který hledá pradávny klid tundry, život v souladu s přírodou. Lyrická panoramata krajiny jsou doprovázena šuměním větru i tradičními hudebními prvky. Vrstvené obrazy a jejich mísení s naivními kresbami místního amatérského malíře, lidové bajky i rituály přenášejí diváka do bodu, kde se spojuje minulost a současnost, do středu magického světa, tak odlišného od toho současného.

Website www.domfilm.cz

Industriální elegie, Česká republika,

70 min., Režie: Daniela Gébová

Před sto padesáti lety začaly růst kolem Ostravy hornické kolonie po vzoru Velké Británie. Obydlili je lidé z různých částí Evropy, kteří zde hledali práci. Režisérka Daniela Gébová podnikla výlet do míst, kde vše vypadá tak jako v době svého vzniku. Tyto kolonie jsou dnes spíše přehlídkou industriálních objektů, mezi kterými se pohybují živí lidé, nositelé původních zvyků, hodnot a vzpomínek na minulá období. Díky jejich vyprávění vzniká plastický obraz dějin průmyslového kraje i paleta osobních příběhů. Rovněž se otevírá prostor pro srovnání jednotlivých období a režimů, pro představení politických změn a jejich dopadů na obyvatele dané země. Film je pestrou směsicí obrazů bizarních vzpomínek obyvatel, ve kterých se mísí radost i smutek, optimismus i beznaděj. Na ploše filmu se protínají nejen životní cesty různých národností, ale prolétají se i dobové materiály s jejich současnými protějšky. Máme před sebou mnohonásobný portrét izolované společnosti, která byla téměř zapomenuta uprostřed továrních hal, kouřících komínů a těžebních věží, jež jsou jednou z podpor státního příjmu.

Jan Křížek, Sochy a včely, Česká republika, 59 min., režie: Martin Řezníček

Režisér Martin Řezníček vstoupil do vyprávění manželky významného umělce Jana Křížka. Sochař, malíř a keramik patří mezi tvůrce stylu „art brut“, „umění v surovém stavu“. V roce 1947 odešli Křížkovi do Francie a po převratu v Československu už se domů nechtěli vrátit. Stáří prožili na venkově mezi včelami a umělcovým dílem. Křížek zde osciloval mezi touhou tvořit a očekáváním smrti, mezi realitou a iracionálními fantaziemi. Krajina poznamenaná myšlením i tvorbou, krajina dokumentu bez tváří a postav je vhodným základem pro rozjímání o lidech, kteří ji vyplňovali. Čistota snímku a jeho lyrická poloha je umocňována přehlídkou děl umělce, jeho průzračnými lehkými malbami a ožívajícími kameny-sochami. Jako vodící niť se mezi obrazy vine promluva vdovy, její vzpomínání na společný život i obecné přemítání o bytí. Dojem prchavosti času je umocňován nejen záběry tékajících světelných paprsků, ale i včelím letem. Záběry ticha, klidu a rovnováhy jsou takto naplňovány drobným pohybem.

101

úterý 18. září v 19.00

Kostel sv. Václava

VIVAT COMENIUS

Koncert pro kytaru, lidský hlas a orffovský instrumentář na texty Obecné porady Jana Amose Komenského

Námět a výběr textů: Alfred Strejček

Hudba: Štěpán Rak

Účinkují: Alfred Strejček (lidský hlas a orffovský instrumentář),

Štěpán Rak (koncertní kytara, zpěv)

Koncertní projekt VIVAT COMENIUS byl poprvé uveden v prosinci 1989, když před tím, pouze v textové podobě, zazněl na neoficiálních církevních setkáních.

Inspirací byla snaha o naplnění posledního přání Jana Amose Komenského a také o historicky prvé zveřejnění jeho Obecné porady o nápravě věcí lidských.

Hudba Štěpána Raka dala Komenského textům koncertní podobu a překlady latinského originálu do češtiny, angličtiny, němčiny a španělštiny umožnily tomuto dílu široké pole uplatnění po celém světě. Koncert, který je nastudován v pěti jazycích, včetně originální latiny, zazněl ve více než třiceti zemích čtyř kontinentů a byl vyznamenán řadou prestižních ocenění, mimo jiné cenou UNESCO.

„Vznik projektu, který jsem pojmenoval VIVAT COMENIUS, spadá do roku 1987. Tehdy jsem při opakovaných návštěvách Uherského Brodu uvažoval o možnosti prezentace Komenského textů na koncertním pódiu. K finální inspiraci mne pak přivedla kniha Františka Kožíka Světlo v temnotách. V jejím závěru mne zaujala informace, že dosud nebylo splněno Komenského přání, kterým zapřisáhl na smrtelném loži svého syna Daniela a přítele

Kristiána Nigrina k tomu, že připraví k vydání dílo, které měl Komenský v hodině smrti pouze v rukopise.

Dílo s názvem OBECNÁ PORADA O NÁPRAVĚ VĚCÍ LIDSKÝCH neboli VŠENÁPRAVA.

Začal jsem shánět texty. Zakoupil jsem posléze celou Komenského OBECNOU PORADU v latině a požádal jsem o překlady některých částí do češtiny. Na scénáři jsem pracoval sám, ale potřeboval jsem konzultaci s opravdovým komeniologem. Toho, přesněji ji, jsem našel v Muzeu J. A. Komenského v Uherském Brodě. Dr. Markéta Pánková mi poskytla nejenom další materiály a odborné rady, ale zprostředkovala i překlady mého výběru do dalších jazyků. Scénář jsem nastudoval v originální latinské verzi a dále v překladech do češtiny, angličtiny, němčiny a španělštiny. Francouzskou a italskou verzi studuji právě v těchto dnech.“

Alfred Strejček

Alfred Strejček

Vystudoval herectví na brněnské JAMU a prošel řadou pražských i mimopražských divadel. Je stálým hostem Lyry Pragensis, dlouhá léta vystupoval také v pražské poetické vinárně Viola a řadu let působil jako pedagog na pražské konzervatoři. Patří mezi špičkové interprety poezie a prózy a je několikanásobným laureátem soutěží profesionálních umělců v uměleckém přednesu. Má za sebou řadu filmových a televizních rolí, je vyhledávaným interpretem melodramatických děl. Spolupracuje s našimi nejvýznamnějšími hudebními tělesy i sólisty (Česká filharmonie, Janáčkovovo kvarteto, Musica Bohemica, Big band Českého rozhlasu, Václav Hudeček, Jaroslav Svěcený, Ivan Ženatý a další).

Štěpán Rak

Světový kytarový virtuos, skladatel, profesor pražské Akademie múzických umění. Díky své unikátní kytarové technice a naprosto převratnému pojetí hry se velmi rychle stal jedním z nejvyhledávanějších a nejvytíženějších kytarových pedagogů současného světa. Je pravidelně zván na koncertní a přednášková turné předních světových univerzit. Jeho bohaté zkušenosti nyní přitahují četné zahraniční stipendisty na Akademii múzických umění v Praze, kde v současné době působí jako profesor kytarové hudby. Je autorem celé řady komorních i symfonických děl, zejména však skladeb pro sólovou kytaru, jež jsou součástí stálého koncertního repertoáru předních světových interpretů. Svá hudební díla vydává tiskem i na deskách, a to jak u nás, tak i v zahraničí. Na svých častých zahraničních cestách vystupuje rovněž v programech televizních a rozhlasových stanic. Štěpán Rak je osobností, která si své posluchače podmaní intenzitou prožitku, interpretačním mistrovstvím a absolutním splynutím interpreta a skladatele v jedné osobě s duší hudby.

středa 19. září v 17.00

Slezská univerzita v Opavě, Hradecká ulice – audiovizuální sál H3

Pořádáno ve spolupráci s o.p.s. Člověk v tísni a Institutem tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě
Připravil a uvádí: Jiří Siostrzonek

Místo: Slezská univerzita v Opavě, Hradecká - audiovizuální sál H3

Termín konání: 18. - 19. 9. 2007 od 17 hodin

Vstup zdarma

Jeden svět a Evropa

(minipřehlídka filmů letošního ročníku mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jeden svět)

Nikdy nebylo líp, Česká republika, 65 min., režie: Ivana Milošević

104

Ivana Miloševićová, sarajevská rodačka s českým občanstvím, se po deseti letech života v emigraci vydává na cestu do Bosny a Hercegoviny. Aby porozuměla své zemi, rozhodla se vrátit, podniknout nelehkou cestu, zaznamenat ji a vytvořit film.

Přímočaře vyprávěný cestovní deník je složen z miniprofilů různorodých obyvatel. Má ambici být mapou sociálně i politicky rozdělené země.

Rychle se střídající záznamy výpovědí členů rozdílných národností komentují pouť zničeným územím, tvoří pás otázek a odpovědí.

Při pořádání hromadného pohřbu obětí války se bosenští muslimové utvrzují v tom, že srbští vrahové nebyli dosud potrestáni. Památku svých novodobých mučedníků uctívají pravoslavní Srbové. Chorvaté jsou zase pyšní na tvrdost svého srdce a Bosňané jsou podle katolického faráře tvrdohlaví a nevypočitatelní. Sarajevská žena přišla ve válce o obě děti, i dnes by však šla bojovat za své město. V dokumentu, jenž není zatížen nostalgií, má zásadní roli hudební složka: všechny vášně a křivdy jsou ukryty v písních, které jednotlivé národy provázejí.

Jiné světy, Slovensko, Česká republika, 75 min., režie: Marko Škop

Ve východních Karpatech leží oblast Šariš, průnik mezi moderním Západem a tradičním Východem, průsečík mnoha cest odlišných národností a náboženství. Na Šarišském

hradě se setkávají zástupci pestré společnosti tohoto regionu: Slováci, Rusíni, Židé a Romové. Je tu i člen nejmladší generace, která již tíhne k unifikaci, k větší míře identity nastolované popkulturou, ekonomickým i politickým směřováním státu. Snímek zachycuje pestrý mix individuálních světů, různorodých stylů života, proměnlivých zvyků a povolání. Umožňuje konfrontaci odlišných rovin lidského myšlení, ale i dosavadního uspořádání v boji s globalizací a stírání odlišnosti. Zábavný, svěží, stylizovaný i autentický dokument je složen z mnoha dialogů, vstupů do soukromí a záměrných střetů vybraných jednotlivců. Vzniká tak zajímavá síť skutečných osobních příběhů, které tvoří narativní linii filmu. Snímek je pak nejen zamýšlením nad mnoha aktuálními tématy točícími se kolem vlastní identity, ale i originálním vícenásobným portrétem. O jeho působivosti svědčí i první cena získaná v divácké soutěži na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech, kde mu konkurovalo množství hraných snímků.

Lekce běloruštiny, Polsko, 51 min., režie: Mirosław Dembiński

Roku 1990 vyhlásilo Bělorusko svrchovanost a rok nato, po rozpadu SSSR, i svou plnou samostatnost. Na počátku tohoto období vzniklo v Minsku národní elitní lyceum. Rok 1995, kdy k moci nastupuje Alexandr Lukašenko, znamenal konec svobody a demokracie v Bělorusku a také začátek těžkých časů lycea. V roce 2003 byla tato oáza svobody a pěstování běloruského jazyka zakázána. Studenti ani pedagogové se ale nevzdávali a ve výuce i v šíření svobodomyšlných názorů pokračovali v ilegaltě. Navíc se začínali stále silněji bouřit. Dokument je neobyčejně dynamickým popisem tíživé situace v současném Bělorusku skrze pohled na nejmladší generaci studentů školy. Ti vstupují do předvolební prezidentské kampaně v roce 2006 s nadějí, že nové volby jistě pomohou zlepšit jak politickou, tak sociální úroveň. Režisér Mirosław Dembiński kombinuje rozhovory s mladými lidmi se sugestivními záběry z průběhu volební kampaně a materiál navíc protkává protestsongy. Film je nejen strhující výpovědí o situaci v totalitním státě, ale i důkazem toho, že mladí lidé mají sílu ovlivnit své životní podmínky a protestovat proti ubíjející totalitě.

105

středa 19. září v 17.00

Café Evžen

Zrcadlení...

„Krásou označuji vysokou formu vědění, a to jen proto, že označit ji za nejvyšší si netroufám... Prožitek krásy je forma osvícení, jež zachovává a konzervuje to, co se snažíme vyjádřit pomíjivým. Krásu nelze vlastnit. Nelze ji ani zničit. Nelze jí vytvořit převrácenou hodnotu, protože neumíme vytvořit ani ji samotnou. Krása je pravdou, pravdou génia. Je to skutečnost. Realita neomezená hranicemi lidského vědomí.“ (Tereza Silonová: Krása, str. 22)

Vnímám text Terezy Silonové, otištěný ve sborníku a jsem dojata. Je tam! Ta kráska, o které mluvím! Poznala jsem ji. Je to kráska duše, myšlení i slov. Až se mi nechce věřit, že je taková hloubka možná v tak nízkém věku. A takových prožitků krásy jsem při četbě textů zažila několik...

106

Zrcadlení je poměrně přesný název pro almanach z tvorby studentů Mendelova gymnázia. Tito mladí lidé zrcadlí. Zrcadlí sebe i svou životní realitu s takovou intenzitou i detailností, až z toho mrazí. Nic jim neujde a nic a nikoho nešetří.

Jsou citlivými médii, skrze něž proudí skutečný život a oni jej vnímají mnohdy jinak, než je obvyklé :

„Zavírám oči a vnímám – poslouchám, cítím, hmatám, chutnám...

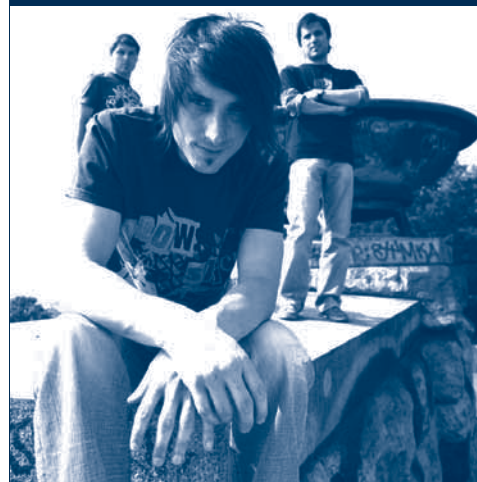
Neřádím se, a přesto se mě zmocňují pocity, jako bych viděl. Ba co víc!

Získávám vjemy docela nové! Nové a přitom tak staré... (Lukáš Gráf: Vidět, či nevidět, str. 25)

Jsem učitelka těchto dětí. Dostávám lekci: „Nejlepší učitel je ten, kdo je sám žákem. Ten, kdo je žákem, je také učitel. Nejlepší učitelé dávají poznat žákům jejich vlastní hodnotu a nechají je splatit dluhy, až přijde správný čas...“ (Tereza Silonová: Guru, str. 22)

Jak hluboká pravda! Slibuji, že se budu snažit, Terezo. Doufám, že se mi někdy podaří patřit k těm nejlepším...

Gabriela Onderková, Mendelovo gymnázium

Jan Kunze & Hičhaikum projekt

Na hranici poezie, divadla a hudby.

Moderní forma prezentace básnického textu: hudebně-literární performance na bázi tzv. *slam poetry*. Přímá, spontánní komunikace mezi textovou a hudební složkou, která využívá postupů elektronické hudby a jejíž struktura a atmosféra jsou dotvářeny improvizací – proto žádné vystoupení není úplně stejné.

Projekt vznikl v roce 2004, nese jméno debutové básnické sbírky Jana Kunzeho a vystupuje ve složení:

Jan Kunze - deklamace, texty

Petr Kunze - elektronika, programming, elektrická mandolína

Jan Tengler - příčná flétna, saxofon

Současná podoba vystoupení projektu Hičhaikum se z větší části opírá o nové texty Jana Kunzeho, které vyjdou v knižní podobě v příštím roce.

Zrcadlení

Almanach II 2006/2007

Křest sborníku literárních prací studentů Mendelova gymnázia v Opavě

Sborník pokřtí a úryvky ze své tvorby přečte Natálie Kocábová, jako host vystoupí s projektem Hičhaikum Jan Kunze

Natálie Kocábová (1984)

Zpěvačka, herečka a spisovatelka, studentka scenáristiky a dramaturgie na pražské FAMU. Na literární scénu vstoupila roku 2002, kdy jí vyšla první básnická sbírka *Slyšíš mě?*

Hned následující rok pak vydává kontroverzní prózu *Monarcha absint*, která vyvolává dosti protichůdné reakce u čtenářů i kritiky. V roce 2004 vychází *Schola Alternativa*, o které říká, že je to jakási její hymna na dospívání, a o rok později pak sbírka *Někdo je v domě*.

Je matkou čtyřletého Vincenta.

107

středa 19. září ve 20.00

Minoritský klášter

MICHAL HROMEK CONSORT

Kateřina Doležalová – zpěv, harfa; Jakub Klár – flétna, whistle, zpěv; René Vácha – viola, housle;
Michal Hromek – kytara; Daniel Mikolášek – bicí, zpěv, zobcová flétna

Barokní i lidová témata ze Skotska a Irska ...

Program:

TUNE YOUR FIDDLE W. Marshall/Rev. J. Skinner /cca 1800/

BALCARRES SUITE (1. část) anonym (cca 1700)

I Wish I Were, Where Helen Lyes & This One Night

THE BROOM OF THE COWDENKNOWES skotská lidová balada

BALCARRES SUITE (2. část) anonym (cca 1700)

Simon Brodie

Sweet Willie

If Thou Wert My Own Thing

HENRY MARTIN skotská lidová balada

YE BANKS AND BRAES ... R. Burns (cca 1800)

DVĚ SLOVENSKÉ BALADY

a) Katerinka sivojoká

b) Svieti mesiac

SHEBEG AND SHEMOR T. O'Carolan (1670 – 1738)

TŘI IRSKÉ BALADY

a) Reynardine

b) The Lover's Curse

c) Down by the Sally Gardens

KATHERINE O' MORE T. O'Carolan

MRS. STERLING

MRS. FARELL

Úpravy Michal Hromek

MICHAL HROMEK CONSORT & Kateřina Doležalová

Hudba, kterou soubor interpretuje, vychází z evropské předklasické umělé lidové i hudby. Kvinteto ovšem neusiluje o tzv. autentickou interpretaci a lidová, renesanční nebo barokní témata jsou často zpracovávána variačním způsobem, ve kterém jsou uplatněny různé stylové roviny. Specialitou repertoáru skupiny jsou adaptace melodií připisovaných irskému legendárnímu harfeníkovi Turloghu O'Carolanovi (1670 – 1738), ale stále častěji nalézá inspiraci např. také v hudbě rudolfinské Prahy, barokních skotských loutnových tabulatur nebo italského středověku. V neposlední řadě jsou na koncertech i nahrávkách často uváděny původní skladby, které na zmíněné zdroje reagují, ale lze v nich nalézt také kontrastní názvuky jazzu, současné akustické hudby atp. Stále významnější složku repertoáru tvoří úpravy lidových balad Skotska, Irska ale třeba i Slovenska.

Většina repertoáru vychází z autorských CD nahrávek Michala Hromka, na kterých se současní členové skupiny interpretačně v stále vzrůstající míře podíleli. Albu **KELTSKÁ KYTARA** byla v roce 1997 v Kanadě udělena zlatá deska. Zatím poslední počín v této řadě, CD **CAROLAN**, byl věnován výhradně skladbám založeným na tématech harfeníka O'Carolana.

Dva členové skupiny (violista a houslista René Vácha a multiinstrumentalista Daniel Mikolášek) působí v České filharmonii a různých komorních seskupeních, flétnista Jakub Klár je členem několika souborů pokrývajících široké stylové rozpětí od tradiční irské hudby přes jazz, barokní hudbu až k rocku a autorem původních skladeb i úprav je kytarista Michal Hromek. Od roku 2004 je stálým hostem souboru zpěvačka a harfenice Kateřina Doležalová, která studuje hru na tento nástroj pod vedením Jany Strážkové. Roku 2001 začala hrát na repliku mechanické harfy z 19. stol. s touhou oživit tradici lidového harfenictví v Čechách. V roce 2003 absolvovala stáž hry na keltskou harfu pod vedením P. Stickneyho a R. Oppermana v bretaňském Dinanu. Spolupracuje s barokními ansámblly Capella Regia a Ritornello, s kterým nahrála dvě CD pro vydavatelství Arta Records.

Diskografie

Michala Hromka a souboru

MICHAL HROMEK

CONSORT:

1990 CD Keltská kytara (Bonton); 1992 CD U lva a jednorožce (Bonton);

1994 CD Folk-Baroque and Other Rags... (Bonton); 1996 CD The Wild Mountain Thyme (Bonton); 1999 CD Five Bells (Sony Music/Bonton)

2001 CD Consort Music (Indies Records); 2002 CD Carolan (Supraphon); 2007 CD The Best of Celtic Guitar (Supraphon) – kompilace + 1 bonusová píseň

108

109

čtvrtek 20. září v 17.30

Kino Mír

Přehlídka filmů Wenera Herzoga:

Aguirre, hněv Boží

Režie: Werner Herzog

Hudba: Florian Fricke

Hrají: Klaus Kinski, Helena Rojo, Peter Berling, Ruy Guerra

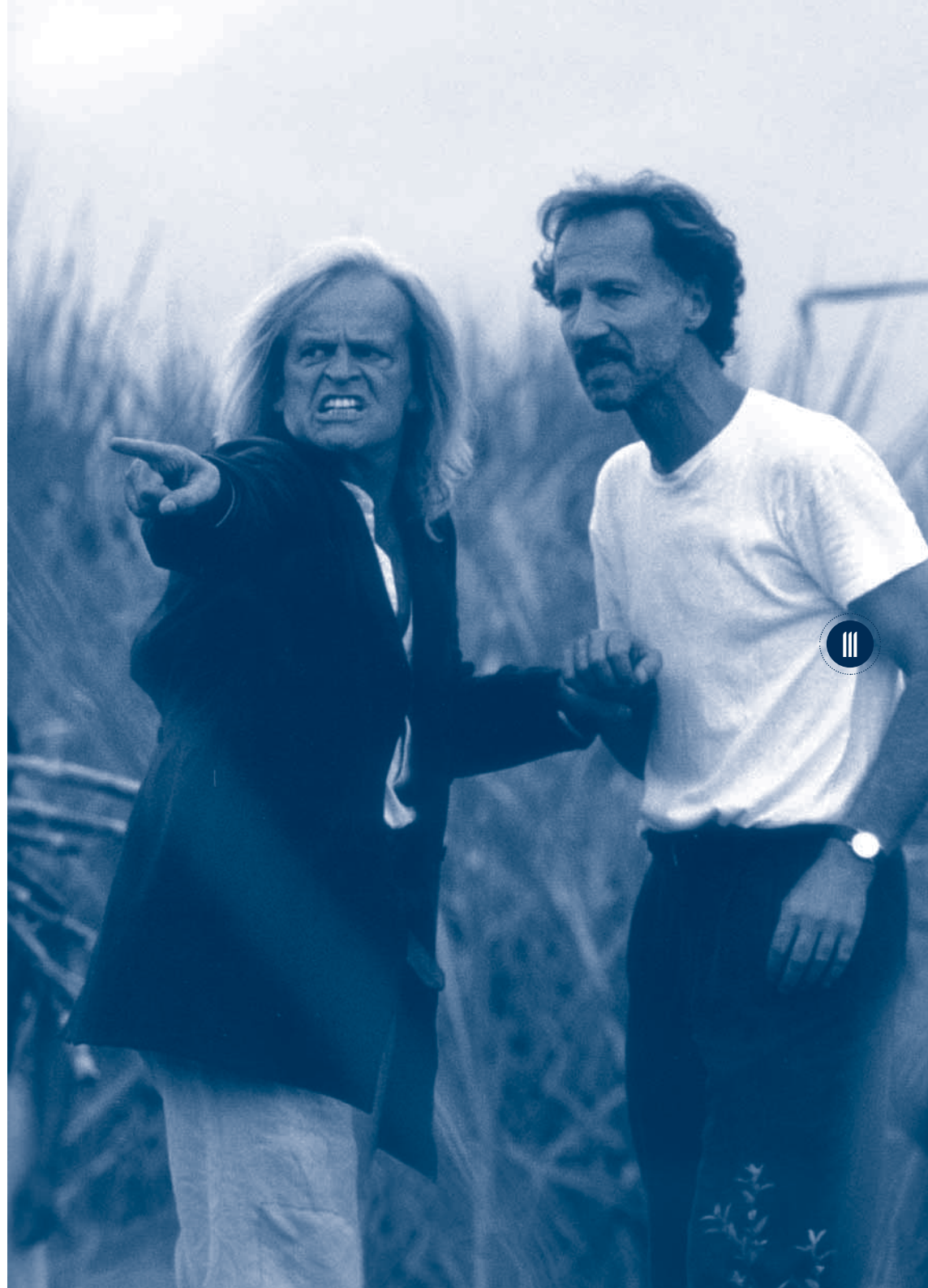
Herzogův Aguirre, hněv Boží je jedním z velkých tíživě vizionářských filmů. Vypráví příběh expedice conquistadora Gonzala Pizarra, který v letech 1560 - 61 vedl hrstku mužů do peruánského deštného pralesa, přitahován příběhy o zmizelém městě.

110

Stěžejní složky představuje hudba a tvář Klause Kinského v hlavní roli. Má vystrašené modré oči a široké, silné rty, které by působily smyslně, kdyby je nestahoval škleb šílenství. O prvním shledání s mladým Kinským Herzog řekl: „V tu chvíli jsem věděl, že mým osudem je točit filmy, a jeho osudem je v nich hrát.“

Natáčení tohoto díla je ve filmových kruzích legendou. Herzog své herce a štáb zavedl do odlehlé části džungle, kde se rozšířily horečky a hlad byl reálnou hrozbou. Říká se, že režisér na Kinského namířil pistoli, aby ho donutil film dotočit. K napjaté atmosféře přispívalo i to, k čemu se Herzog přiznal: „Neznal jsem dialogy deset minut před tím, než jsme scénu točili.“

Režisér tímto příběhem sleduje totéž, co mnohými dalšími filmy: muži, pohánění vidinou velkého úspěchu, se dopouštějí hříchu tím, že mají odvahu po úspěchu sáhnout. Pak jsou rozdrzeni nesmiřitelným vesmírem. Divák nikdy netuší, kam Herzogovy příběhy povedou: nekončí jasným závěrem, ale vyvoláním určité nálady, duchovního či vizionářského pocitu.

111

pátek 21. září v 9.00 a 11.00 a neděle 23. září v 10.00 a 16.00

Loutkové divadlo

Naše Baruna, Žirafí opera

Dětské divadelní studio Praha 5

„Evropská duha nad bílým městem“ se bohužel neklene pro každého z nás – tedy aspoň ne viditelně. Neznamená to ale, že ji každý nemůže vnímat, byť po svém. Zrakově postižené děti ze ZŠ Havlíčkova, jejich kamarádi a členové Občanského sdružení TANDEM Opava ve spolupráci se Statutárním městem Opava dostali opět možnost podělit se s Vámi o dojmy z té „své“ duhy s pomocí Dětského divadelního studia Praha 5 a integrovaného hudebního souboru dětí a mládeže Kulhavá noha. Na představení, které pro ně oba soubory připravily, se můžete dozvědět, jaké to je, vidět duhu jen z kolečkového

křesla či pouze v černé barvě. Akce je určena pro všechny typy základních škol a zařízení pro handicapované. Přijďte nám doplnit spektrum o Vaše paprsky!

Zuzana Veselovská

Pěvecký sbor Kulhavá noha Opava

Sbormistr – Ivana Tlachová

Kulhavá noha je integrovaný hudební soubor dětí a mládeže. Působí při Klubu rodičů a přátel tělesně postižených dětí v Opavě již šestým rokem. Soubor je znám po celé České republice, ale i v zahraničí. Jeho písně tak slyšely Tatry i Londýňané. Prostřednictvím koncertů chce soubor ostatním lidem přinést klid a pokoj a představit možnosti a schopnosti těch, kteří to mají možná o trochu těžší.

112

NAŠE BARUNA

Pohádka s písničkami, vhodná pro celou rodinu.

Uvidíte pravdivou příhodu o hledání lidské důstojnosti, rozumu a čistého svědomí. Doufáte, že se naše Baruna, která lakotí a hamoní napraví? „Měla prý zlý sen, a jak se v posteli přehazovala, spad na ni cínový svícen...“

Texty písniček: O. Novotný; hudba: J. Cerha; hraje: soubor KLAP DDS

ŽIRAFÍ OPERA

Smutná „opera“ J. Préverta o několika obrazech. Žirafí časy se znovu vrací na repertoár, tentokrát v netradičním zpracování bývalého člena DDS monsieur Frikyho.

Pohádka pro nehodné děti a jejich ustarané rodiče.

„Protože jsou žirafy němé, zůstává jim píseň zavřená v hlavě.“

Hudba: J. Cerha; korepetice: H. Bor; hrají si: IMAGO

Cílem působení divadelního studia je koncepční a výchovná práce s dětmi, zajišťovaná formou provozování divadelních představení. Tato tvorba pozitivně ovlivňuje jejich osobnost, učí je zodpovědnosti a úctě k práci. Veškerá aktivita je založena na dobrovolných tvůrčích a organizačních schopnostech, na společném zájmu a možnostech členů. V současné době je Dětské divadelní studio Prahy 5 součástí koncepce Švandova divadla na Smíchovské a svá představení uvádí ve studiových prostorách tohoto divadla.

113

pátek 21. září v 16.00

Dolní náměstí

Gwalarn

– tradiční hudba francouzské Bretaně

114

Vyčlenit se z početné masy novodobých Keltů a upoutat pozornost posluchačů dnes vyžaduje velkou dávku originality interpretace a vystupování. Jednou z cest k dosažení této mety je fúze žánrů a hudebních postupů, čehož může být Gwalarn zářným příkladem.

Trio Gwalarn tvoří francouzský zpěvák a kytarista Yves Guélou, moravský houslista Antonín Bukovský a kytarista Pavel Helán.

Repertoár Gwalarnu, což v bretonštině znamená severozápadní vítr, se skládá z bretonských písní, zpívaných jak v bretonštině, tak ve francouzštině. Většina z nich jsou bretonské tradicionály, některé i nově zkomponované, vždy však vycházejí z tradičního bretonského stylu.

115

V minulých letech se skupina zúčastnila desítek keltských festivalů po celé Evropě: např. Tombees de la Nuit (Rennes), Festival Interceltique (Lorient), Festival de Cornouailles (Quimper), Keltská noc – přehlídka keltské hudby 2004, Svátek hojnosti - Lughnasad 2005 a 2006 (keltské oppidum Nižbor a hrad Veveří)

pátek 21. září v 18.00

Městský dům kultury Petra Bezruče

Jánošík – karpatský zbojník

Vernisáž výstavy

Námět a scénář: Ružena Antolová

Odborná spolupráce: Karol Dzuriak, Jiří

Příbyl

Fotografie: Filip Lašut, archiv MJK

Organizační zabezpečení:

Elena D. Komárová, Róbert

Szolnoki, Milena

Hrdinová

Výtvarné

řešení: Ing. Juraj

Kotoč, ARTIS Banská

Bystrica

Technické řešení, výroba:

G. A. G. - umelecká

agentúra, s.r.o., Banská

Bystrica

Spolupráce: Liptovské múzeum Ružomberok,

Mestské múzeum Bratislava

Zbojníci, zloději, lupiči, loupežníci, bandité, piráti atp. existovali v každé době. Existují mezi námi i dnes a není pochyb, že tomu tak bude i v budoucnosti. Jejich počet závisel na přízni či nepřízni společenských a hospodářských poměrů, benevolenci soudů nebo podpore okolního světa. Každá doba měla své „dobré“ a „zlé“ zbojníky. Tak tomu bylo i v době feudalismu, kdy se zrodil zbojník karpatský...

Nejslavnějším z karpatských zbojníků se stal Juraj Jánošík. V září 1711 složil zbojnickou přísahu a zanedlouho se stal kapitánem. Jeho zbojničení trvalo od podzimu 1711 do zimy 1713. Zimu na přelomu let 1712 a 1713 trávil Jánošík v Kokavě a blízkém Klenovci u svých přátel. V únoru nebo březnu do Klenovce přišlo asi třicet drábů liptovské sedrie pod vedením zemana Andreánského. V noci Jánošíka chytili. Soud proti Juraji Jánošíkovi zasedal v Liptovském Mikuláši ve dnech 16. a 17. března 1713. Předsedal mu Ladislav Okoličányi, prokurátorem byl Alexander Čemický, úředně přiděleným obhájcem Baltazár Palugyay. Závěrečná část rozsudku zněla takto: „Protož pro takové zlé účinky a prikázáním prestúpení má být na hák na levém boku prehnatý a tak na príklad jinších takových zločincov má být zavesený.“ Rozsudek byl vykonán 17. března 1713 v podvečer.

Díky stále živé tradici jméno Jánošíka nesplynulo s množstvím jmen zbojníků z nespočetných pověstí a písní. Díky nim se stal legendárním lidovým hrdinou, kterého za svého přijali nejen na Slovensku, ale také na Moravě a v Polsku. Směle ho můžeme porovnávat s takovými evropskými zbojnickými legendami, jakými byli Robin Hood a Vilém Tell.

pátek 21. září ve 20.00

Lidový dům

Euro music I

Shannon

Členové: Marek Zienert; Martin Penič; Antonín Janák; Pavel Švestka; Radovan Hulla

Alba: Sláinte!; Poor but Happy

Kapela Shannon se, jak sama říká, věnuje klasické muzice irských pubů. Hudbu má nastudovanou do posledního ornamentu a hraje ji opravdu srdcem. Seskupení mladých muzikantů, hrajících na tradiční i netradiční nástroje, se přezdívá pražští Keltové. Na koncertech předvádějí, kolik dravosti, života a radosti z hraní se může skrývat i v převážně instrumentální hudbě.

Skupina Shannon vznikla v roce 1999, zakládajícími členy byli Marek Zienert a Tereza Bartošová. Chodili hrát irskou hudbu k Renému Starhonovi z kapely Dún an Doras, který byl v té době asi u nás jediný, kdo věděl, jak se v Irsku hraje, a byl ochotný se o své poznatky podělit. Nejprve hráli v nástrojovém obsazení housle, příčná flétna, kytara v ladění DADGAD, irská píšťala - whistle a bodhrán.

Členové odcházeli a přicházeli, každý z nich přinesl něco nového a Shannon se posunul opět o kousíček dál vlastním směrem v rámci tradiční irské hudby.

Na vystoupeních se stále více lidí pídilo po nějaké jejich nahrávce, a proto začali muzikanti pozvolna připravovat materiál a točit ve studiu Lerko v Lipencích. Po dvou vydařených vystoupeních na Moravě obdrželi

nabídku od Agentury Ogar, která přislíbila, že desku ještě do Vánoc vydá – a album Poor but Happy bylo na světě.

Letošní rok začali velice hekticky, neboť od 7. ledna natáčeli druhé CD Sláinte! Křest proběhl 13. března v Restaurant CITY Café Baru v Balbínově ulici.

Benedikta

Kapela Benedikta vznikla sloučením dvou dívčích duet, z nichž první se jmenovalo Dikta a druhé Bene. Po několika letech úspěšného hraní se soubor profesionalizoval.

Dnes jsou skalním repertoárem Benedikty osobitě parafrázované lidové písně, které jsou střídány ohlasovou tvorbou souboru prolínáním rockových, jazzových a bluesových prvků s lidovou melodikou. S absolutní samozřejmostí zvládají zadumané balady i punkové vypalovačky. Spolehlivá rytmika se opírá o Doudovy bicí a Janekovu baskytaru, nápadité jsou rovněž Halškovy perkuse a Tranovy rockové kytary. Náladu písní nejvíce ovlivňují výrazově velice pestré housle Míši Váňové, nejsilnější zážitek však představuje zpěv Petry Jankové. Má jiskru a osloví srdce, což se daří málokomu. A nejde ani tak o techniku či čistotu zpěvu, ale o pocit, výraz, prožitek, atmosféru, naléhavost.

V roce 2000 byla Benedikta v časopise Folk a Country vyhlášena objevem roku, soubor vystoupil i v prestižních pořadech Sešli se a Na Kloboučku. V současné době Benedikta hraje na samostatných koncertech, festivalech, slavnostech,...

Mezi největší úspěchy patří:

Krteček - Zahrada (2000)

1. místo v soutěži poroty, 1. místo v divácké soutěži, 1. místo za zpracování lidových písní Ej láska láska a Ej kukačka kukala na festivale Mohelnický dostavník (2000)

Divácké ceny, kterých si soubor obzvláště váží, na festivalech:

Moravičanský pařez (1998, 1999)

Svojanovská hláška (1999, 2000)

Festival na pomezí v Dolní Lomné (1998, 1999, 2000)

Členové:

Petra Janková - zpěv

Míša Váňová - housle, zpěv

Jaryn Janek - baskytara, zpěv

Mara Tran - kytara, zpěv

Kuba Doležal - saxofon

Vojta Douda - bicí

Víťa Halška - perkuse

Alba:

Punky Dumky (2005)

Sejdeme se v Dolly (2001)

sobota 22. září v 10.00 hodin

start: Hláska – Horní náměstí

Od koule do arboreta aneb Cyklistický výlet planetami sluneční soustavy s hudbou Gustava Holsta - Planety

Cyklistický výlet planetami sluneční soustavy je určen pro všechny „romantické cyklistické astronauty“, vesmírné snílky, amatérské milovníky astronomie, hudby i poznání v pohybu. Průvodcem na naší plavbě sluneční soustavou bude nejen geniální hudba britského skladatele Gustava Holsta, kterou vtělil do orchestrální suity Planety, ale u jednotlivých modelů planet sluneční soustavy se dozvíme také základní informace o planetách a dalších tělesech naší sluneční soustavy, mimo jiné také o planetkách Oppavia a Silesia, které jsou prvními tělesy sluneční soustavy pojmenovanými v souvislosti s územím naší republiky (objevil a pojmenoval je astronom Johann Palisa (1848 - 1925), opavský rodák). Odborným garantem krátkých astronomických sdělení bude Hvězdárna a planetárium Johanna Palisy VŠB-TU Ostrava.

Planety (*The Planets*) op. 32 (1914 - 1916)

Velkolepé dílo britského skladatele Gustava Holsta Planety, to je cyklus sedmi symfonických básní, který si svými rozměry nezadá s díly Mahlerovými, Straussovými či Wagnerovými. Každá část je věnována jedné planetě naší sluneční soustavy s výjimkou Země. Skladba, jejíž světová popularita mezi posluchači s přibývajícím věkem stále narůstá, byla dokončena v roce 1916 a stále udivuje monumentální výstavbou a efektní zvukovostí. Astronomové s hudebním citěním by nejlépe mohli říci, jak se kryje skladatelova představa s exaktní podobou nebeských těles. Každá

planeta má u Holsta své typické “epitheton ornans”: Mars je nositelem války, Venuše přináší mír, Merkur je okřídleným poslem, Jupiter zvěstuje radost, Saturn je symbolem starého věku, Uran je obestřen fantastickou kouzlenou atmosférou, Neptun tajemnou mystikou (pomalý oběh této planety kolem Slunce je vyjádřen v minimálním hudebním pohybu a nízké dynamice: „Orchestr musí hrát stále pp!“ poznamenává Holst na okraj partitury). Holstova pozoruhodná skladba právem postoupila mezi klasická symfonická díla minulého století.

1. Mars – zvěstovatel války
2. Venuše – zvěstovatelka míru
3. Merkur – okřídlený posel
4. Jupiter – zvěstovatel veselí
5. Saturn – zvěstovatel stáří
6. Uran – kouzelník
7. Neptun - mystik

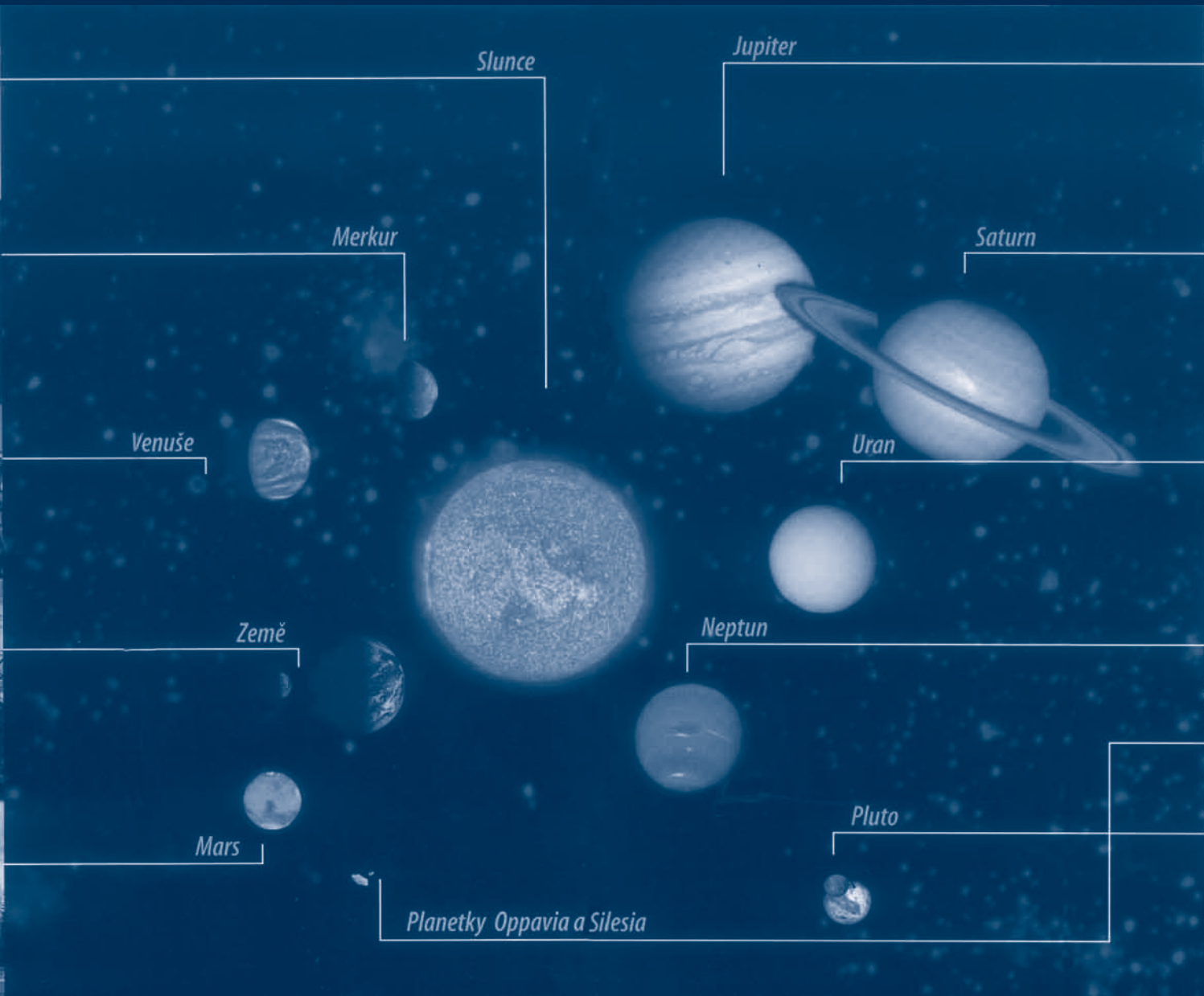
Gustav Holst

Britský skladatel a pedagog Gustav Holst (1874 - 1934). Od povolání varhaníka a trombónisty v operních a symfonických orchestrech dosáhl suverénního postavení pedagoga a nezávislého skladatele. V letech 1919 – 1924 byl profesorem skladby na londýnské hudební akademii. Působil také jako ředitel londýnské St Paul’s Girls’ School a pro své žákyně napsal Svatopavelskou suitu, svou nejslavnější skladbu pro hudebníky-amatéry.

Vliv anglické lidové písně se u něj pojí s impresionistickými názvuky i pozdějšími tendencemi novoklasicistickými. Svěží melodičnost a rytmická oživenost mu zajišťují výjimečné místo v anglické hudbě 20. století, do ciziny pronikl především symfonický cyklus Planety.

Výběr z jeho další tvorby: symfonická báseň Edgon Heath, parodistická opera *The Perfect Fool*, balety se sbory *The Golden Goose* a *The Morning of the Year*, komická opera *The Tale of the Wandering Scholar*.

sobota 22. září v 19.00

Lidový dům

Euro music II

Longital

univerzální soundtrack ke snění

barevná oduševnělá elektronika

krajina malovaná kytarou s bezpražcovými basovými cestičkami

hlasy vycházející ze srdce

neobyčejná hudba s vlastním názorem

Longital, to jsou dva zvukoví cestovatelé Shina (zpěv, basa) a Daniel Salontay (zpěv, kytara, smyčec), za podpory elektronického spoluhráče – laptop Xi Di Nim (organická elektronika, zvuky prostředí, loopy, samply). Hrají originální písně, v nichž se snoubí jemná elektronika s písničkářstvím a vysokou instrumentální

kvalitou (Salontay, původně jazzový muzikant, studoval hru na kytaru ve Spojených státech). Pro svůj styl, překračující žánrové hranice, vymysleli „škatulku“ east beat.

Kapela vznikla roku 2000 v Bratislavě. Atmosféra města na křižovatce kultur zapříčinila nadžánrový zvuk skupiny, která se na pódiích střídala s hvězdami jako Moloko, Black, The Levellers, The Frames... Nahráli (v minulosti pod názvem Dlhé diely) šest CD - September (2001), Šinadisk (2001), Tu (2002), Šina In Virgo (2003), Sveta diely (2004) a Výprava/Voyage (2006). Posluchačům nabízejí poetickou kombinaci meditativního bigbitu prosáknutého blues. Originální svět Longitalu symbolizuje prolétání elektroniky s akustikou, minulosti s přítomností.

Erzsi Kiss Music

Členové: Erzsi Kiss - zpěv; Agnes Kovacs - zpěv; Linda Kovacs - zpěv; Arpád Vajdovich - baskytara, kontrabas; Marton Suto - el. kytara; Hunor Szabó - bicí, perkuse

Alba: Kinono (2006), Röné (2004), Deladela (2001), Egy Kiss Erzsi Zene (1998)

Erzsi Kiss Music je jednou z nejpozoruhodnějších maďarských skupin kombinujících alternativní hudební postupy s vlivy etnické hudby z celého světa. Vzniká tak mimořádně rytmická, expresivní a zcela nezaměnitelná hudba. Ústřední postavou této kapely je zpěvačka a herečka Erzsi Kiss, jejíž svěbytný vokální projev je poznamenán studiem neevropských hudebních tradic (od africké, arabské, asijské, latinskoamerické až po eskymáckou). Stejně tak se v něm odráží i vlivy maďarského folkloru a nejrůznějších evropských hudebních stylů. Sama Erzsi Kiss se o své

hudbě vyjadřuje jako o „virtuální world music“, která využívá veškeré globální vlivy a podněty. Její texty jsou z jazykového pohledu nesmyslné, nejsou součástí žádného jazyka. Erzsi využívá zpívané zvuky jako hudbu samu o sobě, bez zřetele na jejich význam.

Poznávací značkou Kiss Erzsi Music je neobyčejný Erzsini zpěv, podporovaný dvěma dalšími mladými zpěvačkami, Lindou a Agnes Kovacsovými. Vícehlasé vokální aranžmá evokuje lidové melodie, jazzové improvizace a religiózní hudbu s etnickými harmoniemi. Skupina má na svém kontě řadu koncertů a festivalů po celé Evropě.

Preßburger Klezmer Band

Marta Potančoková – sólový zpěv, tamburína; Andrej Werner – housle, vokály; Miro Lago – klarinet, vokály; Snežana Jović – akordeon, sólový zpěv; Pavol Šuška – klavír, syntetizátor, vokály; Samo Alexander – kontrabas, sólový zpěv; Viktor Schramek – bicí, perkuse

Alba: Mit libe... S láskou... (Hevhetia, 2006); SHALOM – André Ochodlo & Preßburger Klezmer Band (Pavian Records, 2004); OT AZOY! (Millenium Records, 2004); LAJV (Akcent, 2002)

Preßburger Klezmer Band, přední zástupce žánru ethno/world music a současně první klezmerová kapela na Slovensku, vznikl roku 1995. Od té doby skupina účinkovala na mnoha koncertech a kulturních akcích na Slovensku i v Evropě – od koncertů zařazených do cyklů vážné hudby až po vystoupení na hudebních festivalech. Jak napovídá název kapely, za základ své hudby si vybrala klezmer - tj. lidovou hudbu východoevropských Židů. Tu však dotváří vlastní interpretaci, originálními aranžemi a kombinacemi s jinými hudebními styly. Emotivní taneční hudba tak v sobě ukrývá prvky jazzu, reggae, slovenského a balkánského folkloru či nádech Orientu.

Na svém posledním albu „Mit libe... S láskou...“ podnikají procházku střední Evropou, jaká byla kdysi dávno, ale jaká zčásti zůstává i dnes. Cestu z Haliče na Balkán a zpět. Cestu, která kdysi vedla jedním státem, staříčkou monarchií. Album Mit libe... S láskou... je dárek k narozeninám. Dala si ho skupina existující deset let, jejíž hudbu je těžké nemít rád. Protože Preßburger Klezmer Band hraje nejen při oslavách, ale vždy. A s láskou...

124

125

neděle 23. září v 19.00

Slezské divadlo

*Křest publikace k 140. výročí narození dvou opavských rodáků
Petra Bezruče a Josefa Marii Olbricha
pod názvem*

„ARCHITEKT POEZIE A BÁSNÍK SECESE“

V Opavě se narodila, studovala tu nebo působila řada významných osobností. Jen namátkou Mendel, Ens, Vašek, Křížkovský, Palisa nebo Adamsonová (ale i Beethoven, Liszt, Paganini, Mánes). Zajímavostí rozhodně je, že se tu ve stejném roce 1867 narodily a vyrůstaly zde dvě významné osobnosti:

126

Petr Bezruč (*15. 9. 1867), autor slovního spojení „bílá Opava“, s jehož jménem jsou každoročně spojovány slavnosti Bezručova Opava, slezský bard, kterého zná od školních lavic každý Čech.

A u nás méně známý, ale v cizině o to ctěnější Josef Maria Olbrich (*22. 12. 1867), jeden z otců vídeňské secese, architekt evropského ba světového významu.

Spojili jsme tedy v roce 140. výročí narození obou celebrit jejich životní osudy do jedné knížky, do jednoho společného příběhu, v němž se prolíná život Olbricha, Bezruče, ale souběžně i Opavy, byt působili jinde. Protože její historie se tvořila nezávisle na obou slavných rodácích a přetrvala po dnešek, kdy jejich výročí slaví!

Onen příběh obou mužů má styčné body, ale je i velice rozdílný. Narodili se s odstupem čtvrt roku, v nevelké Opavě se mohli potkat a určitě se potkali už jako caparti, i když Bezruč bydlel v Ostrožné ulici a Olbrich byl synem mlynáře z Ratibořského předměstí. Do dnešní konkatedrály se přeče chodilo na mši bez ohledu na češtinu či němčinu jako rodný jazyk, Olbrichovi s sebou brali syna na nákupy do centra města, v sadech, kam to měl Bezruč skok, si občas mohl hrát i Olbrich atd. Jako kluci spolu mohli běhat po Horním náměstí, v parku hrát kuličky nebo tlouct špačka, objevovat svět, třeba se i porvali – kdo dnes dokáže opak?!

Bezruč jako syn vlastence A. Vaška musel opustit Opavu s otcem ve svých šesti letech, Olbrich

z německé rodiny měl v tehdejší metropoli Slezska jistější půdu pod nohama. Ale oba hazardovali: Bezručovi se nechtělo studovat a skončil jako poštovní úředník ve Frýdku -Místku a pak v Brně, Olbrichův otec dokonce stáhl za trest syna ze studií a nechal ho učít zedníkem – až v praxi se Olbrich tak chytil, že byl zaměstnavatelem poslán do Vídně, kde absolvoval Státní průmyslovou školu a následně i architekturu na vídeňské Akademii.

127

Názory mladého architekta hluboce ovlivnil Otto Wagner, v jehož ateliéru pracoval. Už roku 1897 založil s Josefem Hoffmannem a Janem Kotěrou sdružení vídeňské secese a vytvořil architektonický manifest tohoto hnutí – vídeňský Pávilon secese. Určitě opět stojí za pozornost, že přesně v této době začal tvořit třicetiletý Bezruč Slezské písně, adekvátní mezník v jiném uměleckém odvětví, v literatuře.

P. Bezruč kromě „Stužkonosky modré“ už nic jiného nenapsal, Olbrichovy stavby jsou časté, úspěšné a spojené s různými místy: s německým Darmstadem, s Düsseldorfem, Postupimí, Basilejí. Olbrich byl společenský, oblíbený, všemi žádaný, byly mu nabízeny nové a nové zakázky, naopak Bezruč byl uzavřený, zklamaný morous, který se už víckrát umělecky nevyjádřil. Dožil se vysokého věku, zatímco Olbrich zemřel mladý. Bezručovu Opavu zná kdekdo, k Olbrichovi se začala Opava výrazněji hlásit až po sametové revoluci.

Křest této knihy, která jde po stopách obou osobností a jejich rodného města, bude 23. 9. 2007 v 19.00 hodin v rámci koncertu a ocenění významných osobností města.

neděle 23. září v 19.00

Slezské divadlo

Hudba v bráně času II

Operní orchestr Slezského divadla

Město Opava se právem pyšní návštěvami dvou velkých osobností historie evropské hudby - Ludwiga van Beethovena a Ference Liszta. V pozadí pobytů obou hudebníků stál knížecí rod Lichnovských, který uměleckým sbírkám a podpoře umělců věnoval na rozdíl od většiny dnešních zbohatlíků nemalé částky. (Třeba i oni jednou pochopí, že se stanou téměř nesmrtelnými, když své jméno a jmění dají do služeb múzám.) První část programu koncertu připomene vzácné hosty minulosti, druhá pak milého hosta Bezručovy Opavy v letech 1997 a 2002 - skladatele, spisovatele, klavíristu a pedagoga Ilju Hurníka. Vedle něj se festivalovému publiku poprvé autorsky představí rodačka z Kravař, absolventka Mendelova gymnázia a Janáčkovy konzervatoře v Ostravě, dnes studentka skladby na Akademii múzických umění v Praze a jeden z nadějných objevů české skladatelské školy, Michaela Plachká.

128

Operní orchestr Slezského divadla v Opavě se naposledy zapojil do festivalového dění v roce 1998. Poděkování za návrat k orchestrálním koncertům patří jak členům souboru, tak vedení divadla. Aby se naše město mohlo představit jako skutečná hudební líheň, pozvali jsme do role sólistů dvě houslistky - Petru Šolcovou, absolventku ZUŠ V. Kálíka a Janáčkovy konzervatoře v Ostravě, a její spolužačku z Institutu pro umělecká studia Ostravské univerzity, Martinu Bačovou, jejíž maminka z Opavy pochází.

Klavíristu Lukáše Vondráčka asi není třeba opavským posluchačům blíže představovat, všichni víme, že se stal jedním z nejméně frekventovaných vyslanců naší země na světových pódiích. Absolventem opavské hudební školy a ostravské konzervatoře, v současnosti studujícím Janáčkovu akademii múzických umění, je rovněž dirigent dnešního večera, Jakub Židek. Sborové party přednesou členky Sdružení slezských učitelek a dětského pěveckého sboru Domino se sbormistry Petrem Škarohlídem a Ivanou Kleinovou.

Opava vždy dýchala hudbou. Vzpomeňme jen na skladatele, kteří zde na kratší či delší dobu pobývali (Vejevanovský, Křížkovský, Grande, Kálík, Schreiber, Rychlý, Foltýn), vzpomeňme na více než osmdesátiletou historii hudebního školství, na mnohá sborová tělesa a soubory, které pravidelně koncertují v řadě zemí Evropy, na hudebníky, kteří byli spjati s tímto městem a dnes patří k evropské špičce (Iva Bittová, Jan Pěruška, Radim Zenkl). Program dnešního koncertu je proto jakousi výpravou proti proudu času a zároveň výhledem do (věrme, že nadějně)

budoucnosti. Petr Hanousek

Program:

Ludwig van Beethoven: Romance pro housle
a orchestr F dur op. 50

Sólo Petra Šolcová

Ludwig van Beethoven: Romance pro housle a orchestr G dur op. 40

Sólo Martina Bačová

Ferenc Liszt: Klavírní koncert č. 1 Es dur

Sólo Lukáš Vondráček

Přestávka

Michaela Plachká: Zátíší

Ilja Hurník: Missa Vineae Crucis

Zpívají členové Sdružení slezských učitelek
a DPS Domino, diriguje Jakub Židek

Ilja Hurník (1922, Ostrava-Poruba) patří k našim nejmilejším festivalovým hostům. Jsme moc rádi, že můžeme opět společně oslavit jeho blížící se půlkulatiny. Skladatel, spisovatel a klavírista Ilja Hurník samozřejmě do Opavy jezdí častěji než co pět let na své narozeninové koncerty. Vždyť má ve městě „svou“ školu, vychutnal si premiéru opery Oldřich a Boženka, pravidelně porotuje dětskou skladatelskou soutěž atd. atd. Ale zrovna oba předcházející festivalové programy, kdy se jeho skladeb ujímali interpreti od těch nejmenších až po profesionály, od sólistů až po pěvecká tělesa, patřily k těm, na které se nezapomíná. Milý Iljo, za všechny pořadatele Bezručovy Opavy a všechny Tvé další obdivovatele, přijmi přání dobrého zdraví a poděkování za všechnu tu krásnou i vtipnou muziku a duchaplná slova.

Petr Hanousek

129

pondělí 24. září v 17.30

Kino Mír

Přehlídka filmů Wenera Herzoga:

Zelená kobra

Režie: Werner Herzog; námět: Bruce Chatwin; scénář: Werner Herzog
kamera: Viktor Růžička; hudba: Popol Vuh

Hrají: Klaus Kinski, King Ampaw, José Legwoy, Peter Berling, Guillermo Coronel, Salvatore Basile

Werner Herzog proslul několika velkolepými filmy, zasazenými do zrádné divočiny a obsazené výstředními jedinci, kteří jdou umanutě za svým snem, ať už jakkoli bizarním, či dokonce děsivým. Ideálním představitelem těchto lidí se mu stal Klaus Kinski. Právě spolupráce s Herzogem jej nejvíce proslavila, dokázala, že není jen osvědčeným typem pro záporné ničemy, ale že vládne nemalým hereckým talentem. Velmi rozporuplnou postavu ztvárnil v Zelené kobře.

Tak se nazývá obávaný bandita Francisco Manoel da Silva, dobrodruh bez zásad a neúspěšný zlatokop, jenž krátkodobou kariéru vybuduje jako dodavatel otroků z nitra Afriky. Napínavý příběh plný zvrátů se odehrává v druhé půli 19. století a završuje jej zrušení otroctví v Brazílii, kam zásilky lidského nákladu směřovaly především.

Herzog zdůrazňuje barvitost vyprávění i za podpory českého kameramana Viktora Růžičky, jenž se uplatnil zejména v exteriérech. Kmenové válčení je na denním pořádku, bojechtiví vládci se rychle střídají u moci a jejich přízeň je vrtkavá, takže da Silva vlastně žije v neustálém ohrožení.

Přesto se nikdy nevzdává uskutečnění svého snu - vydělat si tolik peněz, aby se usadil v nějaké vzdálené zemi, kde pravidelně sněží.

Zelená kobra se dotýká zotročení, avšak nahlíží na tento problém nejednoznačně: hlásá, že zatímco černoši otrokářovou vinou trpí především fyzicky, da Silvova trýzeň je hlavně duševní. Režisér zkoumá, jací lidé v tomto „tropickém pekle“ vlastně mohou žít: šilení domorodí náčelníci; bojechtivé ženy, které da Silva učí zacházet s oštěpem; pomatený kněz natolik zhýralý a zanedbaný, že se vytratilo povědomí o jeho původní identitě i poslání.

Herzog vytvořil další ze svých projektů, které mnozí považují za nezdařené, avšak ve skutečnosti jsou stejně uhrančivé, neotesané a rozporné jako jejich hrdinové.

úterý 25. září v 10.00

Loutkové divadlo

Povídám, znakuji pohádku

Divadlo Neslyším

Režie: Zoja Mikotová
Scéna: Jaroslav Milfajt
Hudba: Zdeněk Kluka
Texty: Václav Gottwald

Hrají: Lada Lištvanová, Monika Kurincová, Petra Vaňurová a Vladimíra Mazourová

132

Představení pro nejmenší slyšící i neslyšící děti na motivy klasických pohádek Boženy Němcové a Františka Bartoše – O Smolíčkovi, O zlé koze, O lišce a vráně.

Využívá loutek, mluvené i znakované řeči.

Produkce získala významná ocenění na Loutkářské Chrudimi (1997) a festivalu Mateřinka (1997).

Soubor Divadla Neslyším vznikl pod názvem Vlastní divadlo Neslyšících v listopadu roku 1997 z absolventů JAMU v oboru Výchovná dramatika pro neslyšící. Od svého počátku fungoval jako zájezdové divadlo, které za pomoci prof. Zoji Mikotové přebíralo inscenace nastudované v ateliéru Výchovné dramatiky pro neslyšící na DIFA JAMU a připravovalo také autorské inscenace.

Vlastní divadlo Neslyšících (dnes Divadlo Neslyším) odehrálo mnoho představení u nás i v zahraničí. Za zmínku stojí především účast na festivalech „Divadlo evropských regionů“ v Hradci Králové, „Umění bez hranic“ v Praze, na „Divadelním festivalu pro děti a mládež“ v Burse (Turecko),

„Mezinárodním divadelním festivalu“ v belgickém Hasseltu, festivalu „Multikids“ ve Vídni (Rakousko), na festivalu „Arteterapie - teorie a praxe v krajinách Visegradu“ v Banské Bystrici nebo na prestižním mezinárodním festivalu neslyšících „Deaf Way II“ ve Washingtonu (USA).

133

Společnost se orientuje na neslyšící publikum, snaží se přinést srozumitelné divadlo i k neslyšícím dětem do škol. Formuje se zde však také výrazná linie profesionálního projevu určeného pro nejširší publikum, kdy divadlo hraje na klasických festivalech a dokáže komunikovat jak se slyšícím, tak s neslyšícím divákem.

středa 26. září v 18.30

Městský dům kultury Petra Bezruče

Křest knihy

Rudolf Gudrich,

muž, se kterým se doba snažila držet krok

Reprezentativní publikace je věnována osobnosti zakladatele a organizátora českého hasičstva ve Slezsku, spolkového pracovníka, pedagoga a poslance Slezského zemského sněmu Rudolfa Gudricha. Rozsah Gudrichových aktivit je vskutku mimořádný a některé z nich překročily výrazně i regionální slezský rámec.

Pedagogické vzdělání získal tento syn hrabyňského pekaře

134

Jana F. Gudricha v letech 1878 – 1882 na opavském učitelském ústavu. Učitelské povolání vykonával velmi svědomitě v Kylešovicích a v Raduni. V r. 1903 byl zvolen do okresní školní rady. Nejvíce však proslul jako zakladatel českého hasičstva ve Slezsku. Již v červenci 1884 založil 1. český hasičský sbor v Kylešovicích. V r. 1896 založil Zemskou hasičskou jednotu slezskou a následně byl zvolen do výboru Ústřední jednoty hasičské moravkoslezské. Roku 1897 zahájil vydávání Slezského věstníku hasičského a pod pozměněnými názvy jej redigoval plných 23 let. Proslul také jako politik a výborný řečník. V r. 1909 byl za Národní stranu zvolen poslancem Slezského zemského sněmu a po vzniku ČSR prvním předsedou Národního výboru okresu Opava-venkov. Známé je také jeho ostré protirakouské vystoupení na Ostré Hůrce 22. 9. 1918. Z jeho kulturní iniciativy bylo založeno také Pěvecké sdružení slezských učitelů v r. 1906. Gudrich je také autorem třídílné Kroniky obce Kylešovice z let 1932 – 1935.

Život a dílo tohoto muže je nedílně spjata s historií města Opavy a má nám stále co říci. Patří k hodnotám, které mají být uchovány v paměti a předány dalším pokolením.

Věříme, že tento ediční počín Statutárního města Opavy bude důstojným připomenutím osobnosti Rudolfa Gudricha, od jehož úmrtí uplyne 13. 9. 2007 sedmdesát let.

135

středa 26. září v 19.00

Městský dům kultury Petra Bezruče

Evropské souznění II

Světová premiéra skladby Antonína Tučapského

„Zpěv radosti“

program

Antonín Tučapský: Chorální fantazie „Ktož jsú Boží bojovníci“
(varhany: Petr Škarohlíd)

PĚVECKÉ SDRUŽENÍ SLEZSKÝCH UČITELEK OPAVA

Antonín Dvořák: Prsten (Moravské dvojzpěvy)

(klavír: Marta Belháčová)

Bedřich Smetana: Přiletěly vlaštovičky

Tomás Luis de Victoria: Duo seraphim

Dimitrij Stěpanovič Bortňanskij: Slavy pajom

Antonín Tučapský: Ukolébavka

Antonín Tučapský: Nad našum dědinum

polská lidová (upravil F. Hába) Chłopoki

slovinská lidová (upravil J. Leskovar) Ptičja svatba

ukrajinská lidová (upravil M. Leontovič) Ščedrik

portugalská lidová (upravil M. Faria) Trai-trai

slezská lidová (upravil A. Tučapský) Dyž verbuju

Dirigent: Petr Škarohlíd

PĚVECKÉ SDRUŽENÍ SLEZSKÝCH UČITELEK OPAVA

KOMORNÍ PĚVECKÝ SBOR SLEZSKÉ UNIVERZITY V OPAVĚ

Tilmann Susato: Signum – Cum decore

Laurice Klein: Preghiera – Tiamo Signor

(klavír: Marta Belháčová)

spiritual: Ipharadisi

(africké bubny: Marta Belháčová, Petr Sasík)

Dirigent: Petr Škarohlíd

KOMORNÍ PĚVECKÝ SBOR SLEZSKÉ

UNIVERZITY V OPAVĚ

Clement Janequin: Ce moys de may

anónimo espaňol Dindirindín

Orlando di Lasso: Serenáda – Matona mia cara

Carl Orff: Odi et amo – Catulli carmina

tři lidové písně (upravil A. Tučapský) Co to máš?

Mám já v Hodslavicích galánku

Když jsem já šel skrze Louny

Adriano Banchieri: Festin du jeudi gras

Contrapunto bestiale alla mente

(choreografie: Alena Flejberková)

Dirigent: Petr Škarohlíd

- přestávka -

DĚTSKÝ PĚVECKÝ SBOR DOMINO

Anonym: Svatý Václave

Neomi Shemer: Yerushalaim shel zahav

Bob Chilcott: A Little Jazz Mass (výběr)

Antonín Tučapský: Kdes, holubinko, lítala

Lidová, arr. Antonín Tučapský: Když jsem já šel

Pau Casals: El cant dels ocells

Hebrejská: Keren Or

Sbormistr: Ivana Kleinová

Klavír: Jakub Židek

DĚTSKÝ PĚVECKÝ SBOR DOMINO

PĚVECKÉ SDRUŽENÍ SLEZSKÝCH UČITELEK OPAVA

KOMORNÍ PĚVECKÝ SBOR SLEZSKÉ UNIVERZITY V OPAVĚ

Antonín Tučapský: Zpěv radosti

světová premiéra kantáty na slova žalmů

(varhany: Petr Škarohlíd)

Dirigent: Ivana Kleinová

136

137

Antonín Tučapský

Český skladatel, dirigent, hudební pedagog, který od r. 1973 žije, umělecky tvoří a pedagogicky působí ve Velké Británii – v Londýně.

Narozen 27. 3. 1928 v Opatovicích u Vyškova.

Po maturitě na Učitelském ústavu ve Valašském Meziříčí začal studovat hudební vědy na Masarykově univerzitě v Brně (1947 – 51, prof. B. Štědroň, prof. J. Racek) a své vzdělání si dále rozšířil studiem na Janáčkově akademii múzických umění v Brně (1950 – 51, řízení sboru) a soukromým studiem skladby (prof. J. Kunc).

V letech 1953 – 54 byl korepeticem sboru SND, pedagogicky působil v Kroměříži a v Novém Jičíně 1956 – 59 a v Ostravě: Pedagogický institut 1959 – 72.

Pozoruhodná a velmi záslužná je i jeho dirigentská dráha: 1959 – 62 Dětský sbor Čs. rozhlasu Ostrava a hlavně Pěvecké sdružení moravských učitelů 1962 – 1972, nejprve jako zástupce Jana Šoupala a po jeho odchodu byl hlavním dirigentem sboru. Členem tohoto sboru byl již od roku 1949. Počátkem 70. let byl z politických důvodů zbaven místa vysokoškolského pedagoga, musel opustit dirigentský post v Pěveckém sdružení moravských učitelů a byl nucen se živit jako dělník.

V roce 1973 emigroval do Velké Británie, kde se na základě svého umělecko-pedagogického mistrovství stává profesorem hudební teorie na světoznámé „Trinity College of Music v Londýně“.

Antonín Tučapský je členem uznávaných hudebních sdružení a organizací, např. Composers Guild of Great Britain a Royal Society of Musicians of Great Britain. Jako první Čech byl jmenován členem Královské hudební akademie.

V roce 1997 byl Antonínu Tučapskému udělen „Čestný doktorát Masarykovy univerzity v Brně“, dále je nositelem Ceny Bedřicha Smetany, Ceny UNESCO /Honorary Fellow Trinity College of Music/, je čestným občanem města Vyškova (1998).

Velmi bohatá sbormistrovská zkušenost s lidskými hlasy zásadním způsobem ovlivnila tvůrčí skladatelskou práci Antonína Tučapského. Více než 450 skladeb pro nejrůznější hlasová obsazení, sborové úpravy lidových písní a koled, kantáty, oratoria, orchestrální skladby, komorně instrumentální díla, vokálně instrumentální díla, např.: Missa serena, Mary Magdalene, Stabat Mater, Missa de Angelis, komická opera „Majitel pohřebního ústavu“ podle povídky A. S. Puškina...

Antonín Tučapský bývá často zván do porot mezinárodních sborových soutěží v ČR i do řady evropských zemí.

138

Poznámka:

Antonín Tučapský
„Moje matka“, kantáta pro smíšený sbor, harfu a varhany na báseň Otokara Březiny

světová premiéra: 4. 6. 2000 Opava /Městský dům kultury Petra Bezruče/
v rámci 25. Mezinárodního hudebního festivalu „Janáčkův máj“.

139

čtvrtek 27. září v 17.30

Kino Mír

Přehlídka filmů Wenera Herzoga:

Každý pro sebe a Bůh proti všem

(Tajemství Kaspara Hausera)

Režie: Werner Herzog

Hrají: Bruno S., Walter Ladengast, Brigitte Mira, Willy Semmelrogge, Gloria Doer

140

Film Každý pro sebe a Bůh proti všem aneb Tajemství Kaspara Hausera byl natočen podle skutečné události, jež se odehrála v první polovině 19. století.

Šestnáctiletý chlapec Kaspar Hauser (bravurně ho hraje už 42letý Bruno S.) se roku 1828 z ničeho nic objevil v Norimberku.

Způsobil tam malé pozdvižení - sotva chodil, sotva mluvil, dokola omílal větu, že chce být „statečným rytířem jako otec“, a s sebou měl jen dva dopisy, které vyvolávaly více otázek než odpovědí. Později se ukázalo, že donedávna žil jen v malinké cele, kde se téměř nemohl hnout a společnost mu dělal pouze dřevěný koník. Jediný člověk, který s ním za celou dobu přišel do styku, byl záhadný muž, jenž si před ním skrýval tvář...

čtvrtek 27. září ve 20.00

Vinárna U Přemka

Petra Börnerová band feat. Benkő Zsolt

(CZ, SK, Maďarsko)

Benkő Zsolt (Maďarsko) - kytara, Petra Börnerová (Česká republika) - zpěv, Tomáš Bobrovniczký (Slovensko) - bicí, Táncos Stevie István (Maďarsko) - saxofon, zpěv, Kosz Szilveszter (Maďarsko) - piano, Bornemissza Ádám (Maďarsko) - baskytara, Bordács Attila (Maďarsko) - baskytara, Pavel Novák (Česká republika) - baskytara, Martin Jančík (Česká republika) - baskytara

Skupina vznikla v létě 2005 díky festivalu Rythm & blues fest v malém městečku Nyírbátor ve východním Maďarsku. Založili ji česká zpěvačka Petra Börnerová, slovenský bubeník Tomáš Bobrovniczký a výborný maďarský kytarista Zsolt Benkő. Tito tři hudebníci tvoří pevný základ formace, ke které se přidali i bývalí členové skupiny Benkő Zsolt & the Bluesrivers, saxofonista István „Stevie“ Táncos a baskytarista Bornemissza Ádám. Na podzim 2005 skupina absolvovala první turné po ČR a Slovensku a nahrála v Brně album „Live at Stará Pekárna“, dobře hodnocené v médiích v ČR i v Maďarsku.

V roce 2006 skupina odehrála více než 40 koncertů na území celé Evropy (DE, AT, CH, SR, ČR, HUN, YU). Vystoupila na největších bluesových festivalech např. Blues Alive (Šumperk - ČR), Gastroblues (Paks - HU), Living Blues (Bratislava - SR), Piazza blues (Bellinzona - CH), Blues im Orth (Orth - AT). Kapela začala také spolupracovat s nejuznávanějším maďarským pianistou a skladatelem Szilveszter Koszem, který je původem z Rumunska.

Repertoár skupiny tvoří kromě bluesových písniček 50. let i skladby s moderním a současným zvukem. Samotné blues tak zpestřují soul a jazzové prvky. Emocionální, upřímný a něžný projev zpěvačky Petry Börnerové vytváří příjemnou atmosféru.

141

sobota 29. září v 15.00

Seniorcentrum Slavkov

Dravograjski oktet Kograd Igem (Slovinsko)

Pořádá Umělecká agentura Karel Kostera
a Obecní úřad Slavkov

142

143

Program:

THE LION SLEEPS TONIGHT

G. D. Weiss, H. Peretti, L. Creatore,
prir. D. Tement, T. Vulc

THANK YOU, MY LORD

The Habakkuk Brothers, zapis in prir. T. Vulc

VRAČA SE POMLAD

S. Sting, E. Budau, O. Pestner, prir. T. Vulc

POLJANE DOM PRELEPIH DNI

A. Nipič, prir. T. Vulc

BISERE IMAŠ V OČEH

O. Pestner, D. Velkavrh, M. Sepe, prir. T. Vulc

MWAPOLENI

Zambijska ljudska, prir. Dravograjski oktet

VENČEK LJUDSKIH 1

splet ljudskih, prir. Dravograjski oktet

U POLJU SE, MALA

ljudska iz Novalje

DA TE MOGU PISMOM ZVATI

dalmatinska, prir. M. Novak)

POŠLA MARE

dalmatinska narodna,
prir. Dravograjski oktet z instrumenti

KLJUČ ŽIVOTA

dalmatinska

NIKOLETA

dalmatinska narodna, prir. Dravograjski oktet z instrumenti

KUČA KAMENA

dalmatinska narodna, prir. Dravograjski oktet
z instrumenti

sobota 29. září v 19.00

Minoritský klášter

Dravograjski oktet Kograd Igem (Slovinsko)

Chlapecký pěvecký sbor Stěbořice - sbormistr Karel Kostera
Pěvecký sbor slezských učitelek – sbormistr Petr Škarohlíd

Program:

Chlapecký pěvecký sbor Stěbořice

T. Susato - Cumc de core - Zpívej s láskou
J. Engelhart - Ave Maria, sólo Karel Kostera
Jaroslav Ježek - David a Goliáš
Slezská lidová - To ti povědam

1. část – Slovinské národní písně

1. PLENIČKE JE PRALA - narodna, prir. D. Bučar
2. POZDRAV SLOVENIJI - A.Tacer, O. Čeru, prir. T. Vulc
3. VEČERNI AVE - A. Foerster
4. V KRESNI NOČI - M. Hartman, J. Petjak
5. POGLED V NEDOLŽNO OKO - n.n, P. H. Sattner
6. MOJ FANTIČ JE NA TROLSKO VANDRAL
- ljudska, prir. Dravograjski oktet
7. MATI, BODIVA PRIJATELJA
- D. Velkavrh, J. Privšek, prir. S. Ivačič

2. část - Dovolená u moře v Dalmácii

8. U POLJU SE, MALA - ljudska iz Novalje
9. DA TE MOGU PISMOM ZVATI - dalmatinska, prir. M. Novak
10. POŠLA MARE - dalmatinska narodna, prir. Dravograjski oktet z instrumenti
11. KLJUČ ŽIVOTA - dalmatinska
12. NIKOLETA - dalmatinska narodna, prir. Dravograjski oktet z instrumenti
13. MOJ LIPI ANDŽELE - O. Dragojevič
14. KUČA KAMENA - dalmatinska narodna, prir. Dravograjski oktet z instrumenti

3. část - Ze světa

15. THE LION SLEEPS TONIGHT - G. D. Weiss, H. Peretti, L. Creatore, prir. D. Tement, T. Vulc
16. THANK YOU, MY LORD - The Habakkuk Brothers, zapis in prir. T. Vulc
17. VRAČA SE POMLAD - S. Sting, E. Budau, O. Pestner, prir. T. Vulc
18. POLJANE DOM PRELEPIH DNI - A. Nipič, prir. T. Vulc
19. BISERE IMAŠ V OČEH - O. Pestner, D. Velkavrh, M. Sepe, prir. T. Vulc
20. PLANIKE - ljudska, prir. Dravograjski oktet
21. MWAPOLENI - Zambijska ljudska, prir. Dravograjski oktet
22. VENČEK LJUDSKIH 1 - splet ljudskih, prir. Dravograjski oktet

Pěvecký sbor slezských učitelek – sbormistr Petr Škarohlíd
lidové písně: Bod' moja – upravil Jože Leskovar
Emil Adami / Miro Kokol: Jurjevanje

Dravograjski oktet Kograd Igem (Slovinsko)

Soubor založilo 12 mužů z různých koutů obce Dravograd roku 1995. Veřejně vystoupili poprvé roku 1997, od té doby měli vystoupení po Slovinsku, v Rakousku, Chorvatsku a v České republice. V roce 2002 byli na pěveckém turné po Zambii, kde vystoupili mj. před několikatisícovým publikem na stadionu v hlavním městě Lusaka.

Charakteristickým rysem oktetu jsou velké věkové rozdíly mezi pěvci. Jsou schopni zazpívat nejen lidový nápěv písní jejich dědečků, ale také moderní rytmy popu, jazzu či experimentální hudby. Jejich specifikem je také autentická interpretace jednotlivých písní. Uměleckou vedoucí sboru byla po většinu doby hudební pedagožka Alenka Mora, od roku 2005 jej vede Tadeja Vulc, mladá hudebnice a skladatelka.

neděle 30. září v 10.00

Kostel sv. Kateřiny Opava-Kateřinky

Bohoslužba

– *celebruje P. Gabriel Riad Mulamuhic O. Cr.*
Varhany Karel Kostera
Účinkuje slovinský mužský oktet Dravograjski
oktet Kograd Igem

146

OČE NAŠ - Molitev, J. Leskovar

KADAR MISLI ŽALOSTNE - G. Costeley

THANK YOU, MY LORD - The Habakkuk Brothers, zapis in prir. T. Vulc

KAJ BI MI SRCE OGRELO - n.n., K. Mašek

WHY ME, LORD - Kristofferson

AMAZING GRACE - Škotska narodna, prir. J. Leskovar

TIHO LUČKA GORI - obhajilna

VRAČA SE POMLAD - S. Sting, E. Budau, O. Pestner, prir. T. Vulc

POLJANE DOM PRELEPIH DNI - A. Nipič, prir. T. Vulc

BISERE IMAŠ V OČEH - O. Pestner, D. Velkavrh, M. Sepe,
prir. T. Vulc

neděle 30. září v 10.00 a 16.00

Loutkové divadlo

Našel se medvěd

*aneb Jak ztracený medvídek procestuje Anglii,
Francii a Rusko*
Pražská divadelní společnost CARPE DIEM Praha

Autorsky a režijně zpracovaly: Pavlína Jurková, Michaela Sajlerová, Jarmila Vlčková

Pohybová spolupráce: Zdeněk Tomeš

Hrají: Pavlína Jurková, Michaela Sajlerová, Jarmila Vlčková

Všichni někde bydlíme. Jediným společným domem nás všech je naše Země. A protože si myslíme, že náš společný dům bychom měli znát od sklepa až po půdu, rozhodli jsme se, že ho s vámi probereme společně. Otevřeme spoustu tajemných dveří a nakoukneme dovnitř. Ale protože náš dům má stovky dveří, nenakoukneme úplně všude. Protentokrát se podíváme do krásné Francie, tajemné Anglie a věhlasného Ruska. Hrdinou našeho představení je nalezený medvídek, s nímž prožijete pozoruhodná dobrodružství týkající se právě těchto tří zemí. Zároveň se dozvíte spoustu důležitých informací o jejich kultuře a zvycích. Naučíte se národní říkadla, pohádky, písničky a objevíte spoustu jiných novinek a zajímavostí o tamním životě.

Toto divadelní představení
vzniklo za podpory: Evy
Sajlerové a agentury
YPRES, s.r.o.

147

neděle 30. září v 18.00

Minoritský klášter

křest CD „Bum čvach, bum bum čvach“

BORIS, tedy bubenický orcheestr Ivo Samiece, se začal pomalu formovat v září 2004 se vznikem bubenické školy, kterou Ivo vedl při tehdejších Domě dětí a mládeže v Opavě. Vyučoval hře na bicí soupravu, na africký buben „djembe“ a další, zejména etnické nástroje. Na podzim roku 2005 vznikla také skupina muzikoterapie, ve které Ivo spojoval elementární rytmy afrického bubnu s mantrickým zpěvem. Na tomto „podhoubí“ se rýsoval směr, kterým se začal bubenický orchestr BORIS ubírat. Není divu, že jej lze těžko definovat, neboť je sestaven z nástrojů a rytmů z téměř všech koutů světa. Ke vzniku orchestru inspirovali Iva jak bujaré průvody v Brazílii, tak arabští bubeníci doprovázející břišní tanečnice, do transu upadající afričtí nebo australští bubnující šamani či hrdelní zpěvy tibetských lámů. Základní myšlenkou orchestru BORIS je komunikace, neboť rytmus je prapůvodem jejího vzniku, a může tedy také léčit.

148

Vůbec první vystoupení BORISu,

tehdy ještě pod názvem „Bubenická škola při DDM“, se

uskutečnilo na charitativním koncertu „Děti dětem“ 11. listopadu

2004. Vystoupení sklidilo obrovský úspěch a Ivo se tehdy rozhodl založit

orchestr, který bude otevřen lidem všech věkových kategorií, jež spojuje bubenické

nadšení. Hraní v orchestru je podmíněno zvládnutím alespoň základní bubenické

techniky vyučované v kurzech. V současnosti se počet členů orchestru pohybuje okolo

třiceti, z nichž nejmladší má sedm let a nejstarší o několik desítek více.

V červnu 2005 zakončil BORIS školní rok velkým koncertem na Dolním náměstí v Opavě.

Nový školní rok pak zahájil koncertem na festivalu Bezručova Opava. V zimě následovalo

několik vystoupení na plesech, mj. pro Policii ČR v Hradci nad Moravicí, pro fotbalový

klub v Bolaticích nebo na plese Mendelova gymnázia.

149

pondělí 1. října v 17.00

Kino Mír

Přehlídka dokumentárních filmů Wenera Herzoga:

Malý Dieter chce létat, Jag Mandir

Konfrontace okřídlených snů s přistříženou skutečností. Nevídaný dokumentární příběh pilota, sestřeleného během války ve Vietnamu.

Neuvěřitelně uvěřitelný film líčí život Dietera Denglera, kterému se splnil sen stát se válečným pilotem. Sen, který se rozpadl po několika dnech jeho první mise během americké války ve Vietnamu, když byl sestřelen nad Laosem.

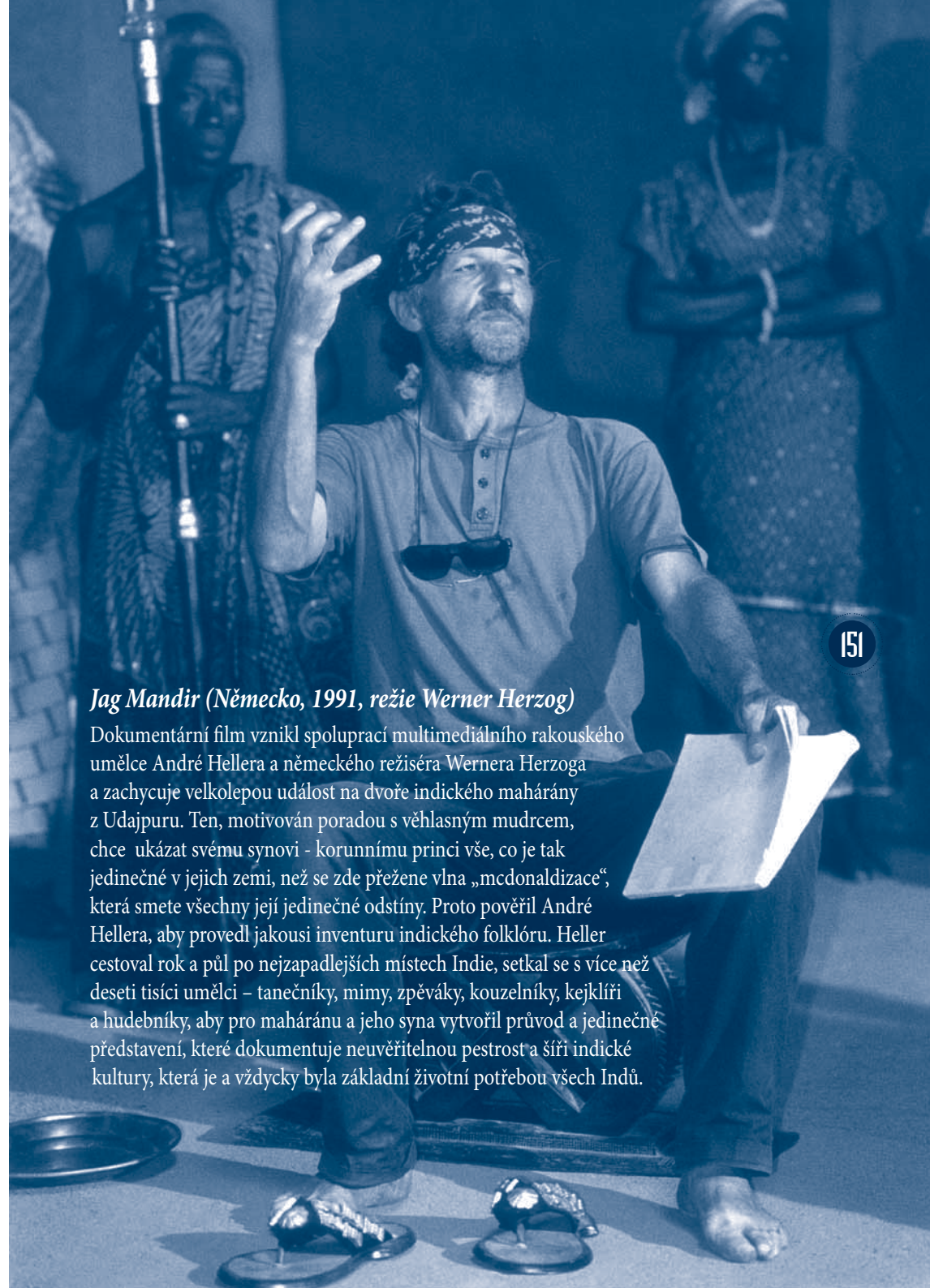
Velkou část filmu tráví Herzog se svým přítelem Dieterem v džungli. Před kamerou Dieter oživuje trýznivé okamžiky, které prožil během šesti měsíců zajetí a mučení. Jsme svědky útěku Dietera Denglera a jeho přítele do džungle a procházíme s ním cestu, kde na každém kroku čeká strádání. Je to dramatický příběh, kde číhá smrt v každém okamžiku, na každé stezce, v každém stromě a v každém vodopádu.

Dieter vypráví, že když už byla svoboda na dosah ruky, objevila se vesnická milice a on se stal svědkem brutální smrti svého druha. Dengler se nakonec zachránil. Z džungle ho v roce 1966 vytáhla helikoptéra a bylo mu uděleno Purpurové srdce – americké vyznamenání za statečnost. „Nebyla to smrt,“ říká, „bylo to v ruce andělů. Smrt mne nechtěla.“

Všechna „fakta“ v Malém Dieterovi jsou skutečná a autentická, ale „skutečnost“ je často hraní a zkoušení. V typické herzogovské stylizaci hraje Dieter sám sebe. Jeho příběh, který připomíná řeckou tragédii, je příběhem člověka, jeho snu a spásy.

Jag Mandir (Německo, 1991, režie Werner Herzog)

Dokumentární film vznikl spoluprací multimediálního rakouského umělce André Hellera a německého režiséra Wenera Herzoga a zachycuje velkolepou událost na dvoře indického maharány z Udajpuru. Ten, motivován poradou s věhlasným mudrcem, chce ukázat svému synovi - korunnímu princovi vše, co je tak jedinečné v jejich zemi, než se zde přezene vlna „mcdonaldizace“, která smete všechny její jedinečné odstíny. Proto pověřil André Hellera, aby provedl jakousi inventuru indického folklóru. Heller cestoval rok a půl po nejzapadlejších místech Indie, setkal se s více než deseti tisíci umělci – tanečníky, mimy, zpěváky, kouzelníky, kejklíři a hudebníky, aby pro maharánu a jeho syna vytvořil průvod a jedinečné představení, které dokumentuje neuvěřitelnou pestrost a šíří indické kultury, která je a vždycky byla základní životní potřebou všech Indů.

150

151

pondělí 1. října v 19.00

Slezské divadlo

Ráj srdce labyrint světa

mezinárodní projekt vysokých divadelních škol

Autor: SKUTR (Martin Kukučka, Lukáš Trpišovský); námět: Miloslav Klíma; režie: SKUTR (Martin Kukučka, Lukáš Trpišovský); výprava: Jan Polívka; hudba: Petr Kaláb; kostýmy: Daniela Klimešová; pohybová spolupráce: Adéla Laštovková-Stodolová, Rostislav Novák; hudební spolupráce: Jakub Prachař, Matija Solce, Petr Tichý; stínové scény: Dora Kršková Terrazas

Hrají: studenti absolventských ročníků PWST, DAMU a VŠMU (Agnieszka Bała, Mária Danadová, Peter Dobiáš, Michaela Hrbáčková, Štefan Hric, Jana Liesková, Przemek Pawlicki, Jakub Prachař, Mikołaj Roznerski, Luděk Smadiš, Juraj Smutný, Matija Solce, Marlena Suder, Hanna Świątnicka, Miroslava Venclová, Barbora Vyskočilová)

152

*Každý jsme jiný, každý
jsme výjimečný. Nikdo z nás ale nežije
ve vzduchoprázdnu. Máme své rodiny, přátele a známé.
Setkáváme se i s neznámými lidmi. Mluvíme, komunikujeme, mlčíme...
Žijeme. Stavíme si navzájem labyrint, který splétáme z pavučin našich
individuálních snů a tužeb. Zamotáváme se do něj, bloudíme, hledáme. Náš svět
narazí na světy těch ostatních. Z ráje srdce se stává labyrint světa.*

Mezinárodní projekt, který přivedl ke spolupráci studenty tří středoevropských divadelních univerzit, vznikl v rámci doktorského programu na Katedře alternativního a loutkového divadla DAMU. Doktorandi a režiséři projektu Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský, kteří pod značkou SKUTR úspěšně fungují na profesionální bázi, se tak vrací k práci se studenty. Projektu se účastní studenti z bratislavské VŠMU, pražské DAMU a wrocławské PWST.

Divadelní esej režisérské dvojice SKUTR ukazuje, co vše lze vytvořit s šestnácti herci za pomoci lampiček a zvukových a pohybových nápadů. Z inspirace Komenského Labyrintem světa vzniká inscenace, v níž každý z herců na chvíli poodhaluje svůj „ráj srdce“, a poté opět mizí jako součást „labyrintu světa“.

Herci představují své mikrosvěty s hravostí, fantazií a odzbrojujícím humorem a vůbec není nutné mít po ruce vysvětlujícího průvodce. Například rájem srdce herce Jakuba Prachaře je mít hnízdo ve větvích stromu, kde by si mohl hrát, poslouchat různé zvuky přírody a zpívat si. Rájem srdce Przemka Pawlickiho je svět komixu, v kterém je on sám postavou Superpapeže. Jana Liesková miluje čokoládu a dokázala by o ní vyprávět celé hodiny... Moderní fyzické divadlo inscenace Ráj srdce labyrint světa kombinuje pohyb, akrobacii, živou hudbu i mluvené slovo v humorný a poetický zážitek. Výsledkem je mozaika dechberoucích nápadů, oslava hravosti a vynalézavosti.

153

Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský v roce 2004 absolvovali obor režie – dramaturgie na Katedře alternativního a loutkového divadla DAMU v Praze. V témže roce byli oceněni cenou Josefa Hlávky a nominováni na cenu Alfréda Radoka v kategorii Talent roku. Za absolventskou inscenaci Nikola Šuhaj získali cenu Evalda Schorma. Za představení Masakra, které nastudovali v polské Wroclawi se studenty tamní PWST, získali Cenu diváků na festivalu Zlomvaz 2004 a Cenu děkanky DAMU. V Divadle Archa se podílí na dlouhodobém projektu Archa.lab, v jehož rámci vytvořili autorské inscenace Nickname (2004), Duší dítě (2005), Understand (2005) a 8 – polib prdel kosům (2006). Na Katedře alternativního a loutkového divadla DAMU jsou studenty doktorského studia, inscenace Ráj srdce labyrint světa je součástí jejich doktorské práce. Projekt se prezentoval na festivalech FIST v Bělehradě (Grand Prix a Cena diváků), Festivalu divadelních škol v polské Łódži, festivalu Figuretheaterfestival v německém Erlangenu, festivalu Wroclaw Non-stop, festivalu Zlomvaz a festivalu Mittelfest v Itálii.

úterý 2. října 19.00 a středa 3. října v 10.00

Loutkové divadlo

Hm...

hudba a poezie jinak...

Členové skupiny:

Marek Doubrava – kytara, piáno, zpěv

Viktor Ekrt – housle, baskytara, zpěv

Filip Nebřenský – flétna, quazinet, chalimeau, heligón, baskytara, zpěv

Tomáš Rejholec – bicí, valcha, perkuse

154

Pražská skupina Hm... vznikla v roce 1994, původně jako duo. K Marku Doubravovi a Viktoru Ekrtovi se připojovali hosté a nakonec i další členové kapely (mimo jiné jím byl po nějakou dobu i Milan Cais z Tata Bojs). Počet členů skupiny se postupně ustálil na dnešních čtyřech.

Hm... patří do kategorie skupin, pro něž těžko naleznete nějakou kategorii. Už jejich debutové CD *...to by mohlo být zajímavé* překvapilo invencí a originalitou. Druhé album s názvem *Oběd* nabízí pestrou ochutnávku žánrů a udivuje muzikantskou přirozeností a vtípem. Obě nahrávky obsahují množství hudebních nápadů, jejichž lehkost a hravost potěší milovníky jazzu, rocku i klasiky.

Více než polovinu textů repertoáru skupiny přitom tvoří zhudebněná poezie, poezie klasická, ta čítanková. Hm... dokáží téměř zkamenělou povinnou četbu vytáhnout ze zašedlých stránek knih a umocnit texty hudební atmosférou. K repertoáru Hm... patří Balada o očích topičových Jiřího Wolкера,

Kainarův Sen či Kdo vám tak zcuchal tmavé vlasy Antonína Sovy v téměř rapové verzi.

Hm... koncertují v Čechách a na Moravě (Praha, Plzeň, Brno, Olomouc, Břeclav, Přerov, Liberec, festivaly Boskovice, Hrachovka, Žižkovská smršť, Valašský špalíček), navštívili také Holandsko (festival Pražské jaro) a Slovensko (festival Svatojurský rámus).

155

středa 3. října ve 20.00

Kostel sv. Václava

Lacrimae Alexandri Magni (Slzy Alexandra Velikého)

Opera Tomáše Hanzlíka na libreto neznámého autora
z roku 1764 aneb Těžko snesitelná dychtivost slávy.

Damian Orchestra diriguje Tomáš Hanzlík

Dirigent: Robert Jindra

Režie a design: Rocc

Kostýmy: Rocc & Vendula Johnová

Projekce: Tomáš Hrůza

156

Účinkují: Steve Wächter, Jan Mikušek, Jozef Kundlák, Jaroslav Březina, Martin Šrejma, František Zahradníček, Zdeněk Plech, Soňa Červená, Jiří Reidinger, Radomír Švec, Števo Capko

Hudba a vizuální podoba opery Slzy Alexandra Velikého, která měla světovou premiéru 25. ledna 2007 ve Stavovském divadle v Praze, připomíná barokní umění. Autor a inscenátoři přesto připravili dílo zcela moderní.

Operu napsal skladatel Tomáš Hanzlík na původní barokní text podle hry, kterou uvedli v 18. století studenti piaristického gymnázia v Lipníku nad Bečvou. Latinu skladatel zachoval v partech zpívajících dvořanů, zatímco plebejci podle něj hovoří česky.

Představení zachycuje dvanáctiletého Alexandra Velikého, který prahne po vojenském úspěchu, jímž by předčil svého otce Filipa. Z věštby se dozví, že ho brzy něco zarmoutí tak, až se rozpláče. Usoudí, že otec bude v boji poražen, a proto se hned rozhodne vydat za ním, aby si dobyl vlastní slávu.

Přichází však posel oznamující Filipovo vítězství a Alexandr se opravdu rozpláče, protože mu slávu na válečném poli otec vzal.

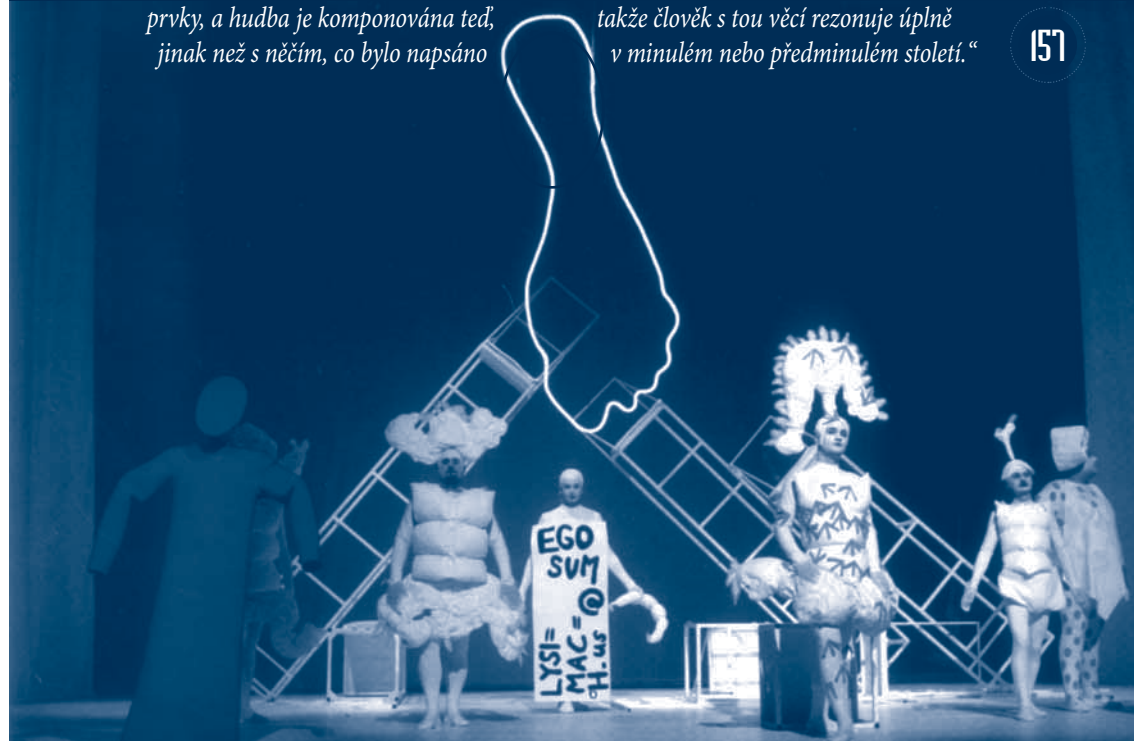
Tomáš Hanzlík vysvětluje princip hudební řeči, kterou nazývá neobarokní minimalismus (hudební motivy jsou v duchu současných minimalistických postupů cykly, pozměňovány a ve variacích opakovány):

„Používám citáty z barokní hudby, ale jsou to citáty strukturální, ne z konkrétních děl. Možná, že baroko je přítomné pořád, to jen my máme naučenou nějakou časovou linii, že něco bylo kdysi a něco jiného bude zítra. Ale postavíme-li to vedle sebe, lze to vnímat i tak, že baroko tu je i dnes. Absolutně v to věřím a jde jen o to, nehledat nebo nerozebírat formu, ale ptát se po esenci toho baroka. Protože forma nám zůstala, můžeme na ni pohlédnout, nicméně je pro nás téměř nečitelná – můžeme ji vnímat pouze z hlediska doby kultury, ve které žijeme, ne z hlediska baroka.“

Avantgardní slovinický režisér a výtvarník, který si říká Rocc:

„Moc rád dělám soudobé hudební divadlo. Nerežirovat, ale vizualizovat - říká se tomu designové divadlo. Lacrimae vznikly sice na barokní libreto, ale jsou tam i činoherní a pohybové prvky, a hudba je komponována teď, takže člověk s tou věcí rezonuje úplně jinak než s něčím, co bylo napsáno v minulém nebo předminulém století.“

157

čtvrtek 4. října v 17.30

Kino Mír

Kámen mudrců

Režie: André Delvaux

Scénář: André Delvaux, Marguerite Yourcenar

Kamera: Charles Van Damme

Hrají: Gian Maria Volontè, Sami Frey, Jacques Lippe, Anna Karina, Philippe Léotard,
Jean Bouise

158

Historická freska o osudech inkvizicí pronásledovaného lékaře
a učence, která rezonuje s lidskými dilematy naší doby.

Film belgického tvůrce Andrého Delvauxe *Kámen mudrců* byl pojat jako filosofická parabola vycházející z konkrétního základu rozporné společenské reality. Vznikl podle stejnojmenného románu Marguerite Yourcenarové, první ženy zvolené do Francouzské Akademie. Je věnován osudu smyšlené postavy vědce a filosofa Zenona Ligra, jež je jakousi kvintesencí historických postav, které jako on předběhly myšlením svou dobu a musely za to pykat postavením psanců a nakonec i životem. Kultivovanost a vizuální působivost, evokace atmosféry Brugg 16. století, oduševnělý a jakoby tlumený herecký výkon Giana-Marii Volontého v hlavní roli tvoří základní kvality tohoto meditativního filmu o násilí páchaném ve jménu církevních dogmat i o trýznivé cestě k osvobození od strachu.

159

Ocenění, která film získal: Cena italských filmových
novinářů 1989: nejlepší herec, Cena Josepha Plateau 1988:
nejlepší herec, nejlepší režisér

čtvrtek 4. října ve 20.00

Lidový dům

GULO ČAR

– koncert

Členové: Vladimír Dirda, Pavel Dirda, Irena Horvátová, Libor Dirda, Koloman Baláž, Radek Baláž, Druppi, Benedikt Mihok, Jirka Majzlík

Co znamená Gulo čar, vysvětluje kapelník a baskytarista Vladimír Dirda:

„Gulo čar v romštině znamená sladká tráva, ale také sladká mísa - tak jsme jako děti říkali kakaové buchtě, kterou nám pekla maminka.“

Lepší charakteristiku hudby Gulo čar snad nelze vymyslet. Stejně voňavá a nadýchaná jako vzpomínka z dětství je i tato směs funky, popu a romské melodiky, ozdobená nádherným hlasem zpěvačky Ireny Horváthové. I když jsou texty v romštině, porozumět jim může každý. Ve skladbách je patrný vliv jejich oblíbených umělců George Bensona, Stevieho Wondera a Prince. Gulo čar si z každého inspiračního zdroje vzali něco a vše po svém přetavili do lákavého, ryze současného hudebního tvaru.

Kapela Gulo čar, to je jedna velká rodina. A to doslovně. Tvoří ji blízcí i vzdálenější příbuzní, kteří bydlí v jedné ulici (v brněnské čtvrti zvané Bronx), a kdykoli mají chvíli volna, spěchají do nedaleké zkušebny. Hudba je totiž jejich smyslem života.

Debutovali v roce 2000, kdy jim vyšlo CD symbolicky pojmenované Pačas (Věříme). Následovalo album Baro drom (Dlouhá cesta), oceněné Akademií populární hudby jako nejlepší deska žánru world music za rok 2003. Pro kapelu znamenal tento úspěch skutečný průlom a Gulo čar mohli potvrdit pověst skvělé koncertní formace nejen v klubech, ale také jako předkapela hvězd Gipsy Kings a samotného Jamese Browna.

Třetí album dostalo název Gipsy Goes To Hollywood a opět míchá osvědčené prvky - soul a funkovou hudbu silně ovlivněnou cikánskou melodikou a harmonií.

Strhující výbušnost a energii, která je typickým znamením všech koncertů Gulo čar, se podařilo přenést i na nové album a to pod taktovkou slavného baskytaristy Douga Wimbishe (Living Colour, Jungle Funk, Mick Jagger, Madonna) v roli producenta.

Statistická archeologie posledních jedenácti ročníků Bezručovy Opavy:

Data a témata:

40. Bezručova Opava 15. 9. - 22. 9. 1997 Opavsko a kultura
41. Bezručova Opava 15. 9. - 24. 9. 1998 Česko-slovenská kulturní vzájemnost
42. Bezručova Opava 13. 9. - 23. 9. 1999 Pocty a chvály
43. Bezručova Opava 10. 9. - 24. 9. 2000 Na konci milénia
44. Bezručova Opava 7. 9. - 23. 9. 2001 S humorem do nového tisíciletí...
45. Bezručova Opava 11. 9. - 22. 9. 2002 Průniky a paralely současného umění
46. Bezručova Opava 2. 9. - 30. 9. 2003 Opava v Evropě - Evropa v Opavě
47. Bezručova Opava 13. 9. - 28. 9. 2004 Žena v umění
48. Bezručova Opava 1. 9. - 1. 10. 2005 Svět v divadle
49. Bezručova Opava 2. 9. - 1. 10. 2006 Dítě v nás
50. Bezručova Opava 1. 9. - 4. 10. 2007 Evropská duha nad bílým městem

Programy:

DIVADLO

- Ctibor Turba, Jiří Reidinger, Štefan Capko: Talíře – amorální
klauniáda
Juraj Hatrík: O Markulke a vlčkovi Jablčkovi
PIKI divadlo (Pezinok): K. Aulitisová - Keď mama nie je doma
Divadlo Astorka Korzo '90: J. P. Dumas - Cintorín slonov
Miroslav Kasprzyk: Kde je clown?
Miroslav Kasprzyk: MIMo album
Radošinské naivné divadlo (Bratislava): S. Štěpka - Ako som vstúpil do seba
Divadlo Husa na provázku (Brno): Ch. Morgenstern – Šibeniční písně
Divadlo Husa na provázku (Brno): A. Saalbachová - Baletky
Studenti Janáčkovy konzervatoře Ostrava: M. Štědroň – Věc Cage aneb
Anály avantgardy dokořán
Studio Dům Brno: M. Štědroň, E. Tálská - Tance krále Leara
(hudba Miloše Štědroň v pohybu)

Vodňanský & Skoumal:

S úsměvem idiota

Vodňanský & Skoumal: Když jde malý bobr spát

Divadlo Jary Cimrmana: Bláník

Buchty a loutky: Tři malá prasátka

Buchty a loutky: Žabák Valentýn

Buchty a loutky: Příběh ??? člověka

Jiří Pecha: Nejsem svůj pes

Divadlo klauniky Brno: Don Quijote de la Ancha

Divadlo klauniky Brno: Konžert

Zdeněk Korcián: Neslyšitelný řev umění

HaDivadlo (Brno): KomedioGRAF

HaDivadlo (Brno): A. Goldflam – Ředitelská lóže

Divadlo Pod Palmovkou: H. Ibsen -Peer Gynt

Divadlo Epina: V. K. Klicpera – Potopa světa

Divadelní soubor G. F. Belopotockého: N. V. Gogol – Ženitba

Slezské divadlo Opava: J. Kainar, P. Helebrand – Zlatovláska

Slezské divadlo Opava: M. Macourek, J. Soprová - Mach a Šebestová

Divadelní soubor DNO (Hradec Králové): Večírek DNomedárů

Divadlo T.E.J.P Jihlava: Divadlo na trati aneb Za Chuchelnou Evropa

Slovácké divadlo Uherské Hradiště: J. Foglar, R. Bellan – Rychlé šípy

Divadlo DRAK Hradec Králové: Černošská pohádka

Divadlo DRAK Hradec Králové: O perníkové chaloupce

Divadlo Alfréd ve dvoře (Praha): Mezzo (Secondhand Women)

Divadlo Alfréd ve dvoře (Praha): A. Stodolová – Všechna jediná

Divadlo Alfréd ve dvoře (Praha): T. Synková – Čelisti

Divadlo Alfréd ve dvoře (Praha): Tužba

Divadlo Alfréd ve dvoře (Praha): H. Třešňáková – Na jejím gauči

Martin Hilský: Shakespearovi šašci

Divadlo Liptovský Mikuláš: N. Koljada – Murlin Murlo

Stage Code: Tramtárie

Stage Code: S tebou navždy

Divadlo Nablízko: W. Saroyan – Tracyho tygr

Juraj Benčík: Cyrano de Cognac

Juraj Benčík: Kapitán Pantho a papagáj Mimo

Juraj Benčík: Pantomimárium

Juraj Benčík: Hra na flašu

Ensemble Damian: Yta Innocens

Černé divadlo Jiřího Srnce (Praha): To nejlepší

z Černého divadla / The Best of Light

Theatre

Divadlo Rokoko (Praha):

Don Juan podle Moliéra

Divadlo loutek Ostrava: Čtyři pohádky s vlky za vrátky

Divadlo Sklep: Besídka 2005

Divadlo Aréna (Slovensko): Koza alebo Kto je Sylvia?

Divadlo Antena – Petr Krušelnicový: Věc – takzvaná realita

Divadlo Český Těšín: J. Nohavica, R. Putzlacher, R. Lipus, T. Kočko – Těšínské nebe

Veselé skoky: Na hlavu!

Veselé skoky: Ve stanici nelze

Divadlo Spejbla a Hurvínka: H. Štáchová – O myších a loutkách

Divadlo Spejbla a Hurvínka: H. Štáchová, D. Soták: Hurvínek a kouzelník

Loutkové divadlo Radost (Brno): Když jde kúzle otevřít

Papírové divadlo Norimberk a Debussy trio Mnichov: Erik Satie

Dětské divadelní studio Prahy 5: Kráska a zvíře

Divadélko na dlani SVČ: Sněhová královna

Den dětí v divadle – dětská divadelní dílna

Procházka staletími aneb Šermujeme bez ručnic

Ctibor Turba: Nouzový pro-padák (koláž z představení Archa bláznů,

Dr. Stivín a Mr. Turba)

Magic Coctail 2002 (galashow kouzel a iluzí)

Projekt PROVINCIE – PRAMEN SLOVA: Skořicové krámy (B. Schulz),

Divadlo Tetraedr

Minifestival regionálních amatérských divadelních souborů:

Divadelní spolek ŠAMU: Blbec k večeri

Divadelní soubor Štěk: Legenda zvaná Slimácci aneb Jak to bylo doopravdy

OPAL: Klinická smrt paní Dvořáčkové

Divadelní soubor Berani z Těškovic: Tenor na roztrhání

Kumšt – Yasmina Reza (Divadlo Na Jezerce)

Domek pro pohádky (Divadlo loutek Ostrava)

Natěrač - Donald Churchill (Slezské divadlo)

O rybáři a jeho ženě (Theater Siebenschuh Berlin)

Karavan Evropa, Košičan 3 (divadlo Vosto5)

Černošská pohádka (Divadlo Drak Hradec Králové)

Návštěvník – Eric-Emmanuel Schmitt (divadlo Miriam)

Už muž (divadelní formace Secondhand Women)

Naše Baruna, Žirafí opera (Dětské divadelní studio

Prahy 5)

Povídám, znakuji pohádku

(Divadlo Neslyším)

Našel se medvěd aneb Jak ztracený medvídek

procestuje Anglii, Francii a Rusko

Ráj srdce labyrint světa (PWST Wrocław, DAMU Praha, VŠMU

Bratislava)

FILM

Projekce panoramatické dia-multivizuální show Karla Seneckého

a Ivana Valentini „Maroko“

Andy Warhol (filmové dokumenty)

Divadlo Sklep ve Filmovém klubu (projekce krátkometrážních snímků)

Imaginativní humor Jana Švankmajera (velkoplošná projekce filmů)

Ctibor Turba – Filmové projekty (Giro di Vita, Hanging Man, Alfrédův překážkový běh)

Haprdáns – záznam divadelního představení

Obraz dětí v dokumentárních filmech festivalu Jeden svět (Experimentum crucis, Děti ze stanice

Leningradská, Krev mé krve, Holky)

Veselé skoky ve filmovém klubu

Slnko v sieti (Š. Uher)

Rivers of Babylon (V. Balco)

Obrazy starého světa (D. Hanák)

Koyaanisqatsi (G. Reggio)

Nespatřené (M. Janek)

Buena Vista Social Club (W. Wenders)

Balada pro banditu (V. Sís)

Zahrádka ráje (B. Sláma)

Divoké včely (B. Sláma)

Left luggage aneb Kufry pana Silberschmidta (J. Krabbé)

Božská komedie (J. C. Monteiro)

Cool & Crazy (K. E. Jensen)

Věčnost a den (T. Angelopoulos)

Erasmus a spol. (C. Klapisch)

Andělin popel (A. Parker)

Hry prachu (M. Mareček)

Psí dny (U. Seidl)

Máňa po deseti letech (O. Sommerová)

O čem sní ženy (O. Sommerová)

Frida (J. Taymorová)

Osm žen (F. Ozon)
 Hodiny (S. Daldry)
 Teroristka (S. Sivan)
 Bazén (F. Ozon)
 Faust (P. Gorski)
 Děti ráje (M. Carné)
 Rosencrantz a Guildenstern jsou mrtvi (T. Stoppard)
 Posedlost divadlem (A. Veiel)
 Zrozena k herectví – Isabelle Huppert (S. Toubiana)
 Médea (P. Pasolini)
 Faust – německá lidová sága (F. W. Murnau)
 Štěstí (B. Sláma)
 Chačipe (M. Janek)
 Vierka aneb Záhada zmizení rodiny B. (M. Janek)
 Pějme píseň dohola (O. Trojan)
 Pošli to dál (M. Leder)
 Knoflíková válka (Y. Robert)
 Sedmikrásky (V. Chytilová)
 Předpremiéra dokumentu o sochaři Kurtu Gebauerovi – Něžná agrese
 Putování Jana Amose (Otakar Vávra)
 Carmen (Carlos Saura)
 Abrahámovo údolí (Manoel de Oliveira)
 Jeden svět a Evropa – mezinárodní festival dokumentárních filmů
 přehlídka filmů Wernera Herzoga: Fitzcarraldo, Aguirre, hněv Boží,
 Zelená kobra
 Každý pro sebe a Bůh proti všem (Tajemství Kašpara Hausera)
 Malý Dieter chce létat, Jag Mandir
 Kámen mudrců (André Delvaux)

VÝTVARNÁ OBLAST

120 let českého veřejného knihovnictví v Opavě
 Barvy přátelství – Toruň 1995 (Mezinárodní výstava dětské výtvarné tvorby)
 Výstava fotografií Karla Seneckého
 Výstava prací členů výtvarné Skupiny X (1997, 1998, 1999, 2000, 2003, 2004,
 2006)
 Skupina X v arkádách (2001, 2002)
 Výstava exlibris studentů Mendelova gymnázia
 Jaroslav Klápště – grafika a malba
 Slovenská fotografie

Milan BočKay – Kresby alebo
 to čo uvidíte nebude to čo uvidíte
 Výstava prací žáků ZUŠ Nové Zámky
 Výstava obrazů Antoniho Cygana
 Miloš Kačírek – kolekce grafických prací
 Vladimír Komárek - „bezručovské“ ilustrace
 Irena Stanislavová – Doteky tónů
 Maturitní výtvarné práce
 Návrat domů scénografa Zbyňka Koláře
 Opava 1900 – 2000: město a jeho lidé
 Lanfranco Lanari: grafika a exlibris
 Má Opava (práce žáků ZUŠ)
 Boleslaw Polnar aneb Divadlo světa
 Akty českých spisovatelů na fotografiích Jany Nosekové
 Pocta Jiřímu Kolářovi
 Vladimír Komárek
 Životopis Johana Christopa Friedricha Schillera (výstava něžného humoru ve fotografiích
 Magdy Stanové)
 Petr Lysáček: Svatováclavský sklad
 Kurt Gebauer a Ateliér veškerého sochařství
 Jan Steklík a Annegret Heinl: Výlet do Opavy
 Dušan Polakovič aneb Chvála bláznovství
 Úsměvy v dětském výtvarném projevu (žakovské práce)
 Plenér X - 01
 Počítačová grafika Opava 2002
 Echo-zvukové instalace
 Obrazy ze sbírky valašského krále Bolka Polívky
 Svět hudby (žakovské práce)
 Katarína Vavrová – Škriatkovia a duchovia
 Expozice Joy Adamsová – Dlouhé safari z Opavy do Keni
 Opava – město umění a kultury 1989 - 2003
 Pozdrav ze země fantazie – Kamila Štanclová (malba) a Dušan Kállay (grafika)
 Rostoka 55/Typografi(k)a 30.
 Kráčíme do Evropy (dětské práce)
 Bienále dětské grafiky Toruň 2002
 Zdeněk Stuchlík – Hledání souvislosti
 Pohled ženy malířky na svět (práce absolventek a učitelek ZUŠ)
 Eva Hašková
 Rita Grusmanová
 Hana Juřenová

Celostátní sjezd sběratelů

a přátel exlibris

Dana Kyndrová - Žena mezi vdechnutím

a vydechnutím

„Žena“ v grafickém díle Aleny Antonové

Město a divadlo

S úctou Foma Fomič (divadelní fotografie Jiřího Kristiana)

Čtyři divadla architekta Ivo Klimeše

Ladislav Jezbera – Pro Václava

Divadlo světa Jiřího Brázdy

Albín Brunovský – Theatrum mundi

Opavské divadlo 1805 - 2005

I scéna a kostýmy dělají divadlo

Alena Zupková, Petr Hanousek – Křehká dramata

Pohádkový svět Hanse Christiana Andersena – ilustrace Kamily Štanclové a Dušana Kállaye

Josef Paleček – Obrázky z pohádek

Sny opavských dětí

Liptovský Mikuláš – Příbeh mesta

ORBIS PICTUS aneb Brána do světa tvořivé lidské fantazie – interaktivní expozice

koncipované Petrem Niklem

Vladimír Suchánek – Výběr z litografické tvorby

Půl století s Bezručovou Opavou, Petr Bezruč stále inspirující

Moja Lužica - fotografická výstava

Film musí být fyzický - výstava fotografií o filmové tvorbě režiséra

Wernera Herzoga

Evropa v mezičase – fotografie Hany Jakrlové

Žijeme tady – výstava pěti fotografií, kteří se věnují životu Romů

Ruth Bianco (Malta) – videoinstalace

Zofia Karpíńska (Polsko) – volná tvorba

Jánošík – Karpatský zbojník

Den evropského dědictví 2007 – „Památky, řemesla a lidová kultura“

LITERATURA

Literárněvědná konference „Populární literatura v české a slovenské kultuře po roce 1945“

Literárněvědná konference „Autenticita a literatura“

Literárněvědná konference „Návraty k velkým“

Literárněvědná konference „Deset let poté“

Česká a slovenská literatura po 17. listopadu 1989

Literárněvědná konference

„Postmodernismus

v české a slovenské próze“

Literárněvědná konference

„Homo ludens v české a slovenské literatuře“

Literárněvědná konference „Žena v české a slovenské literatuře“

Literárněvědná konference „Divadlo v české a slovenské literatuře“

Literárněvědná konference „Návraty k dětství v české a slovenské literatuře“

Literární večer „Lékárníkova dcera a divoký Bill“

Literární večer „Poezie deníků – deníky poezie“

Literární večer „Čtenáři veršů“

Literární večer „Čas, který mi zbývá – poezie na konci století“

Literární pořad „Jdou naše životy“ - 50 let Památníku Petra Bezruče

Celostátní soutěž v oboru prózy Hlavnice A. C. Nora

Večer prózy mladých – ukázky z prací celostátní soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora 1998, 1999

Večer prózy - ukázky z prací celostátní soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora 2000

Literární večer Hlavnice A. C. Nora 2001, 2004, 2005

Literární pásmo z prací soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora 2002

Literární pořad „100 let od narození spisovatele A. C. Nora“

Benefiční večer pro literární soutěž Hlavnice A. C. Nora

Klubový pořad „Tupá literatura“

Milan Knížák: Doteky beze smyslu (autorské čtení poezie)

Jak zalichotit tlusté ženě (autorské čtení Mariana Pally)

Večer Obce moravskoslezských spisovatelů „Všichni krásní blázni“

Literární vinárna s jazzovou hudbou - Grupa bez nazvy

Ivan Wernisch, Martin Reiner – Staré a jiné časy (setkání básníků,

editorů a nakladatelů s milovnicí poezie)

Literární pořad Paměť: Fran Směja – Na co jsem nezapomněl (E. Křenek)

Literární pořad Paměť: Kněžna ze zámku Hradec nad Moravicí

– osudy a literární tvorba kněžny

Mechtildy Lichnovské (E. Křenek)

Setkání básníků: Jacek Molęda, Marek Rapnicki

Literárně hudební pořad Odtud – potud podle J. Molędy, hraje Grupa bez

nazwy, Jerzy Dębina

Martina Drijverová, Vojtěch Otčenášek – Rytířovo kopí (autorské čtení)

Martina Drijverová, Marta Němcová – To první a to druhé dítě

(autorské čtení)

Míň než všechno neberu – křest almanachu mladých

opavských básníků

Zasedání Rady Obce pisovatelů

Literárněvědná konference:
Svět v české a slovenské literatuře
– česká a slovenská literatura ve světě
Vzpomínkový akt u hrobu Petra Bezruče
Literární večer: ukázky ze soutěžních prací 12. ročníku celostátní
soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora a vyhlášení výsledků
autorské čtení Natálie Kocábové, projekt Hičhaikum Jana Kunzeho
Zrcadlení – křest sborníku literárních prací studentů Mendelova gymnázia v Opavě
Křest knihy: Rudolf Gudrich, muž, se kterým se doba snažila držet krok
Křest publikace k 140. výročí narození dvou opavských rodáků - Petra Bezruče a Josefa Marii
Olbricha pod názvem „Architekt poezie a básník secese“

HUDBA

Žáci a učitelé ZUŠ okresu Opava: koncert z díla Ilji Hurníka
Žáci a učitelé ZUŠ Václava Kálíka: koncert z děl českých a slovenských skladatelů
Žáci ZUŠ Václava Kálíka: Hudba rodu ženského II (Jurníčková, Godovská, Kaprálová)
Tomáš Thon (varhany) a Schola choralis: Couperinova Konventní mše
Janáčkova filharmonie Ostrava a Eva Dřízgová
Janáčkova filharmonie Ostrava: Pocta Beethovenovi
Janáčkova filharmonie Ostrava a Jan Jiraský (Liszt, Martinů, Musorgskij)
Janáčkova filharmonie Ostrava: Procházka Evropou (Liszt, Čajkovskij)
Janáčkova filharmonie Ostrava: Hudba rodu ženského I (Jiráčková, Kaprálová,
Vitásková)
Janáčkova filharmonie Ostrava: Třikrát Romeo a Julie (Gounod,
Prokofjev)
Janáčkova filharmonie Ostrava: Hudební návraty do dětství
(Britten, Saint-Saëns, Stravinskij)
Slovenský komorní orchestr s Bohdanem Warchalem (Händel, Corelli,
Vivaldi)
Peter Lipa Band
Dětské pěvecké sbory Vánok a Domino, komorní sbor Amadea: sborový
koncert
Slovenská rocková scéna: Milan Krajčí, Soňa Hornáková, S. H. Band, B3
Orchestr a sbor Slezského divadla: koncert z děl A. Dvořáka a W. A. Mozarta
Orchestr a sbor Slezského divadla: G. Rossini – Stabat mater
Helena a Jiří Vedralovi a Petr Kořínek
Duchovní svět (Petr Eben, Daniela Feltlová, Petr Čech, Tomáš
Thon, dětský pěvecký sbor Domino, smíšený pěvecký sbor
Stěbořice, Pěvecké sdružení slezských učitelek,
smíšený pěvecký sbor Křížkovský)

Svět dětí a lidové písně (žáci, absolventi
a učitelé ZUŠ Václava Kálíka; pěvecký sbor Cvrčci,
smíšený pěvecký sbor Křížkovský)
Petr Eben dětem
Petr Eben: církevní opera Jeremias
Kontraband Milana Svobody
Kubínovo kvarteto (kvartety Karla Ditterse z Dittersdorfu)
Skladatelé Opavska aneb Hudba končícího století (Rychlý, Foltýn, Czerný, Kálik,
Vitásková,
Godovská, Dvořáková, Helebrand, Schiffauer)
Jiří Stivín sám se svým stínem
Pěvecké sdružení moravských učitelů: slavnostní koncert (Smetana, Eben, Martinů)
Agon Orchestra: P. Glass – Pád domu Usherů (koncertní verze opery)
Echo-zvukové instalace – workshop
Oratorium mašinérie
Humor v hudbě I aneb Penguin Quartet vážně i vesele
Humor v hudbě II aneb Večer světových premiér (Satie, Matějka, Lidmila, Juřica)
Humorky ze Slezska aneb Veselý večer u cimbálu s dr. Antonínem Satkem
Pěvecký sbor Domino: Malý koncert pro Petra Bezruče
Pohoda na vodě aneb Plavba babího léta a Koncert dobré pohody
(Karavana, Kotva, Zálesáci, Wabi
Daněk, Pavel Dobeš, Lokálka)
Par Avion - letecká pošta snivců (koncert freejazzového tria)
Klavírní dvojrecitál Kateřiny Honové-Turkové a Arty Arnicáne
To nejlepší z opavské rockové alternativní scény (Bardo Thödol,
Elliot Gonzales, Kopretina, Luza, Nekos Zpozakulis, No. 1, Peří,
Psychonaut, Sonyk Bel, Yaba)
Alt rock II
Alt rock III (Sedum, Iluze, Germ, Jeelz, Na dno, Autopilot, Sonyk Bel,
Červeným vrchem, Peří, Crazee)
Alt rock IV (NOISE IN ME, BATIQ TANGA, GREAT CAT IN CHAPITO,
NEKUŘ TOHO TYGRA, WHEEL TURNERS, SOCIAL PARTY, NA OKO,
VULCAN, LA PAPOO, POSLEDNÍ VÝSTŘEL, SONYK BEL)
Alt rock V (KOLOKOLO MLÝNSKÝ, HELPNESS, LADĚ, ROSTOCK,
KATARZE, KOFE-IN, BAREVNÉ SNY...)
Petr Čech a členové České filharmonie (Eben, Riedelbauch, Těml)
Pocta Iljovi Hurníkovi
Bob Chilcott: Peace Mass
Bob Chilcott – Can you hear me? (koncert
dětských sborů)

Červeným vrchem,
 Quattro formaggi
 Romantické návraty Wacława Golonky (varhanní
 koncert – Brahms, Suk)
 Putování hudební krajinou Řecka – Sophia Mavrogenidou, Aris
 Chatzystavru, Janis Ikonomu
 Cesta na sever Mikaela Ericssona a Milana Langra (Koch, Grieg)
 Jiří Dědeček – Musíme vidět dál (tvorba francouzského šansoniéra Jacquesa Brely)
 Olga Procházková (pěvecký recitál)
 Jaromír Honzák Quartet
 Scénický koncert: The Plastic People of the Universe & Agon Orchestra – Ladislav Klíma: Aj
 obešel já polí pět
 Amicia/Přátelství – Quelli delle 21.18'' a Komorní pěvecký sbor Slezské univerzity
 Ženy v hudbě (Kvarteto Sv. Vavřince, Středoevropský soubor bicích nástrojů DAMA DAMA,
 Petr Kotík, Jakub Černožský)
 Elena Suchánková & Jacose / Jazz
 Ženy v rocku – Banana, GLAYZY
 Zpívejte srdcem – Domino, Cvrčci, Nota a Canzonetta s dirigentkou Elisendou Carrasco
 Martina Janková a Komorní orchestr CAMERATA JANÁČEK
 Sergent Pèpère
 Divokej Bill
 Grinsteins Mischpoche
 Pěvecké sbory Coral Polifónico da Cruz de Santa Maria da Feira,
 Mediaevus Chorus, Pěvecké
 sdružení slezských učitelek Opava
 Michal Prokop a Framus Five – Poprvé naposledy
 Amadeus Knabenchor Wien, Chlapecký pěvecký sbor při ZŠ Stěbořice
 – Pocta Mozartovi
 Claudio Monteverdi – génius opery – přednáška Miloše Štědroň
 Domino zpívá Dětskému centru Čtyřlístek
 Yellow Sisters
 Folklorní setkání aneb U nás doma... v Evropě
 Pěvecké kvarteto a sólisté sboru Budyšin (Německo)
 Vodnářský zvon – Tomáš Pfeiffer
 Evropské souznění I - křest CD DPS Domino (Bob Chilcott, Elisenda
 Carrasco, Naomi Faran)
 PS Stěbořice
 TATA BOJS, SUPPORT LESBIENS a NIERIKA
 Radim Zenkl

Přehlídka dechových
 orchestrů - Tarnowo Podgorne
 s mažoretkami (Polsko), ZUŠ Český Krumlov, ZUŠ
 Václava Kálíka a mažoretková skupina AMA
 Defilé dechových orchestrů a mažorettek městem
 Hudba v bráně času I - Janáčkova filharmonie Ostrava
 Vivat Comenius (Alfréd Strejček, Štěpán Rak)
 Michal Hromek Consort – Barokní i lidová témata ze Skotska a Irska
 Gwalarn – tradiční hudba francouzské Bretaně
 Euro music I – skupiny Shannon, Benedikta
 Od koule do arboreta aneb Cyklistický výlet planetami sluneční soustavy
 s hudbou Gustava Holsta
 Euro music II – Longital (Slovensko), Erzs Kiss Music (Maďarsko),
 Preßburger Klezmer Band (Slovensko)
 Hudba v bráně času II, orchestr Slezského divadla, PS sdružení slezských učitelek
 Evropské souznění II, Komorní pěvecký sbor SU, DPS Domino
 Petra Börnerová band feat - Benkő Zsolt (CZ, SK, HUN)
 Dravograjski oktet Kograd Igem (Slovinsko) a Chlapecký sbor Stěbořice
 BORIS (bubenický orchestr Ivo Samiece)
 HM...hudba a poezie jinak
 Lacrimae Alexandri Magni (Slzy Alexandra Velikého) - Opera Tomáše Hanzlíka
 Gulo čar – romská kapela
 světové premiéry skladeb (Miloš Štědroň – Arianna, fikce a Antonín
 Tučapský - Zpěv radosti)

PŘEDNÁŠKY, BESEDY

Beseda se skladatelem Iljou Hurníkem
 Beseda nad dokumenty Matice slezské
 Beseda se skladatelem Jurajem Hatríkem
 Beseda s prozaičkou Věrou Řeháčkovou
 Beseda s výtvarníkem Milošem Kačírkem
 Beseda s básníkem Ivanem Laučíkem
 Beseda se scénografem Zbyňkem Kolářem
 Beseda s Karlem Kosterou
 Beseda s Markétou Zinnerovou a Jiřím Žáčkem
 Beseda s hudebními skladatelkami (Marta Jiráčková, Lucie Vitásková,
 Markéta Dvořáková-Karenová, Ivana Loudová)
 Beseda s Martinou Drijverovou a Markétou Zinnerovou

Beseda a videoprojekce
s Petrem Niklem a Ondřejem
Smeykalem (Zahrada hudby a fantazie na světové
výstavě EXPO 2005 v Aichi)
Leoš Janáček a hudba 20. století (přednáška Miloše Štědroně)
Soudobé umění – jeho potřeba v dnešním světě (přednáška Milana Knížáka)
Čas strach, historie ve věku nejistot (přednáška Martina Wihody)
Dětská kresba a cesty moderního umění (přednáška Jiřího Siostrzonka)
Setkání s dokumentaristkou Olgou Sommerovou
Setkání s výtvarníky Kamilou Štanclovou a Dušanem Kállayem

HAPPENINGY

Večírek babího léta aneb Staří mladým
Americký večírek aneb slezský bard Peter Withouthand a jeho přátelé
Petr Bezruč jako postmoderní oběť literárněvědných konferencí na sklonku tisíciletí
Kubánská siesta
Prima jízda, když jsem sama doma aneb Jak se Kateřina Brožová těší na miminko
Pozice ženy v postavení muže
Česko hledá SUPERSTARou
Divadlo v pohybu – happening v dopravních prostředcích
Bazar ART a kontejner ART
Odhalení další opavské sochy za účasti její předlohy doktora Františka Smělíka

OSOBNOSTI

Jaromír Nohavica
Petr Eben
Miloš Štědroně
Milan Knížák
Jiří Pecha
Jiří Langmajer
Martin Hilský
Juraj Benčík
Miroslav Janek
Bohdan Sláma
Olga Sommerová
Miloš Kačírek
Kurt Gebauer
Dušan Kállay
Kamila Štanclová
Tomáš Thon

Eva Dřízgová
Jiří Stivín
Bob Chilcott
Jiří Dědeček
Michal Prokop
Radim Zenkl
Ilja Hurník
Elisenda Carrasco
Naomi Faran
Jan Tříška
Jan Hrušínský
Jan Kačer
Petr Nikl
Tomáš Pfeiffer
Vladimír Suchánek
Dušan Polakovič
Alfréd Strojček
Štěpán Rak
Tomáš Hanzlík
Katarína Vávrová
Martina Drijverová
Markéta Zinnerová
Dana Kyndrová
Dáša Bláhová
Anna Polívková
Míša Sajlerová
Aleš Koudela & Jiří Siostrzonek
Martina Janková
Elen Suchánková
Petr Kotík
Petr Chromčák
Eva Kantůrková
Josef Paleček
Halina Pawlowska
Jiří Srnec
Mikael Ericsson
Vladislav Rostoka
Jaromír Honzák
Ctibor Turba
Ivan Wernisch

Martin Reiner

Jan Svěrák

Ladislav Smoljak

Vladimír Komárek

Miloš Zbavítel

Josef Veselý

Antonín Satke

Kurt Gebauer

Jan Steklík

Zbyněk Kolář

Eva Tálská

Jan Vodňanský & Petr Skoumal

Ivan Laučík

Milan Svoboda

Peter Lipa

Bohdan Warchal

Karel Senecký

Emanuel Křenek

Karel Kostera

Lukáš Vondráček

Petr Čech

Eva Dřízgová

OSTATNÍ

Večer laureáta Ceny Petra Bezruče Emanuela Křenka

Konference Dějiny Opavy II

A proto zpívám... aneb Večer monsignora Josefa Veselého

S divadlem a kolem divadla aneb Hrst divadelních zázraků Miloše Zbavitele

Humor v éteru aneb Rádio Hotel – pouliční, bytové a squat FM (vizuální verze rozhlasového vysílání rádia Limonádový Joe)

Odhalení pamětní desky skladateli Arnoštu Rychlému

Bezručův běh Opavou

S divadlem za památkami

Večer Opavské Thálie

One Woman Show Haliny Pawlowské

Slezské divadlo v Opavě slaví 200 let

Dny evropského dědictví 2006

Večerní pohoštění dvou hudebníků a výtvarníků

Petra Nikla a Ondřeje Smeykala

PIETNÍ AKT

1998 Zeno Dostál, Emanuel Křenek,

pěvecký sbor Jeřabinka

2000 František Valouch, pěvecký sbor Vánek

2002 Jindřich Zogata, pěvecké sdružení Slezských učitelů

2003 Karel Vůjtek, Komorní sbor Sarabanda

2004 Lubomír Man, Emanuel Křenek, Komorní sbor Sarabanda

2005 Lydie Romanská, Dětský pěvecký sbor Domino

2006 Libor Kněžek

2007 Lydie Romanská

DOPROVODNÉ AKCE

Akordeonový orchestr ZUŠ Václava Kálíka

Dechový orchestr ZUŠ Václava Kálíka

Národopisná skupina Bejatký

Cimbálová muzika Giňovci

Cimbálová muzika ZUŠ Václava Kálíka

Slezská kapela z Kravař

Národopisný soubor Úsměv DDM Opava

Dechový orchestr Ostroj Opava

Cimbálová muzika Opavští hudeci

Folklorní soubor Vrtek

Folklorní soubor Pántlika (Maďarsko)

Dechový orchestr Wilamowice (Polsko)

Malý dechový orchestr P. Hanslíka

Soubor tamburášů Brač

Řecký národopisný soubor Krnov

Dětský pěvecký sbor Domino

BORIS - Bubenický Orchechr Ivo Samiece

Váh – folklorní soubor z Liptovského Mikuláše

Divadelní soubor Štěk: Otesánek

Divadelní soubor Skřítci LD SVČ: Co vítr vyprávěl

Skupina mažoretok AMA

Divadelní soubor Sáček LD SVČ: Kocourek Modroočko

program

				čtvrtek	13. 9.	17.00	Výstava: Zofia Karpińska (Polsko) - volná tvorba	ZUŠ Solná
						17.00	Film: Abrahámovo údolí (Portugalsko, 1993, režie Manoel de Oliveira)	Kino Mír
sobota	1. 9.	19.00	Divadlo: Kumšt - Yasmina Reza (Divadlo Na Jezerce) - hrají Jan Tríska, Jan Kačer, Jan Hrušínský, režie Jan Hřebejk	Slezské divadlo		20.00	Divadlo: Košičan 3 (divadlo Vosto5)	Divadelní stan v centru města
pondělí	3. 9.	15.00	Domino zpívá Dětskému centru Čtyřlístek - Den otevřených dveří a výstava „Cesta do Barcelony“	Dětské centrum Čtyřlístek (Nákladní 29) Refektář DU				
		18.00	Putování Jana Amose (ČR, 1983, režie Otakar Vávra)			15.00	Vzpomínkový akt u hrobu Petra Bezruče	Církevní konzervatoř Městský hřbitov
úterý	4. 9.	19.00	Výstava: ORBIS PICTUS aneb Brána do světa tvořivé lidské fantazie - interaktivní expozice koncipované Petrem Niklem	Kostel sv. Václava Památník Petra Bezruče		16.00 - 19.00	Přehlídka dechových orchestrů: Tarnowo Podgórne s mažoretkami (Polsko), ZUŠ Český Krumlov, ZUŠ Václava Kálíka a mažoretkové skupiny AMA	Dolní náměstí Památník Petra Bezruče
středa	5. 9.	17.00	Výstava: Vladimír Suchánek - Výběr z litografické tvorby			18.00	Literární večer: ukázky ze soutěžních prací 12. ročníku celostátní soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora	Památník Petra Bezruče
		20.00	Koncert: Yellow Sisters - čtyřčlenná ženská demokratická acappella	Loutkové divadlo		19.00	Přednáška Miloše Štědrone: Claudio Monteverdi	Církevní konzervatoř
čtvrtek	6. 9.	17.00	Výstavy: Půl století s Bezručovou Opavou, Petr Bezruč stále inspirující (k 140. výročí narození básníka)	Slezské zemské muzeum v Opavě		20.00	Divadlo: Karavan Evropa (divadlo Vosto5)	Divadelní stan v centru města
pátek	7. 9.	16.00 - 21.00	Folklorní setkání aneb U nás doma ... v Evropě (soubory z Řecka, Maďarska, Polska, Slovenska, Slezska)	Dolní náměstí				
		19.00	Výstava: Moja Lužica a koncert Pěveckého kvarteta a sólistů sboru Budyšin (Německo), spoluúčinkuje PS Stěbořice a Opavský chrámový sbor	Minoritský klášter		14.00	Vyhlášení výsledků 12. ročníku celostátní soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora	Kulturní dům Hlavnice
sobota	8. 9.	9.00	Den evropského dědictví 2007 - „Památky, řemesla a lidová kultura“	Vybrané památkové objekty		19.00	Koncert: Hudba v bráně času I - Janáčkova filharmonie Ostrava, varhany - Petr Čech, dirigent - Petr Chromčák (program: světová premiéra skladby Miloše Štědrone - Arianna - fikce, 2007, Petr Eben - Varhanní koncert č. 1 - Symphonia gregoriana)	Kostel sv. Ducha Loutkové divadlo
		18.00	Koncert: Pěvecké kvarteto a sólisté sboru Budyšin (Německo), spoluúčinkuje PS Bílovec	Kaple sv. Barbory, Bílovec				
		18.00	Koncert: Vodnářský zvon - Tomáš Pfeiffer	Kostel sv. Václava				
		19.00	Koncert: Evropské souznění I - křest CD Dětského pěveckého sboru Domino za účasti zahraničních dirigentů (Bob Chilcott - Velká Británie, Elisenda Carrasco - Španělsko, Naomi Faran - Izrael)	Slezské divadlo				
neděle	9. 9.	9.00	Slavnostní mše s vystoupením Pěveckého kvarteta sboru Budyšin a PS Stěbořice (provedení Lužickosrbské mše Jana Bulanka)	Kostel Narození P. Marie, Stěbořice		20.00	Divadlo: Už muž (divadelní formace Secondhand Women)	Loutkové divadlo Slezská univerzita
		10.00, 16.00	Divadlo: Domek pro pohádky (Divadlo loutek Ostrava)	Loutkové divadlo				
		19.00	Koncert rockových kapel: TATA BOJS, SUPPORT LESBIENS a NIERIKA	Víceúčelová hala		19.00	Vivat Comenius - koncert pro kytaru, lidský hlas a orffovský instrumentár na texty Obecné porady Jana Amose Komenského (Alfréd Strejček a Štěpán Rak)	Kostel sv. Václava Slezská univerzita - Hradecká ul. (sál H3)
pondělí	10. 9.	10.00	Folklorní setkání aneb U nás doma ... v Evropě (soubory z Řecka, Maďarska, Polska, Slovenska, Slezska)	Slezské divadlo				
		15.00	Zasedání Rady Obce spisovatelů	Hláška				
		17.30	Film: Carmen (Španělsko, 1983, režie Carlos Saura)	Kino Mír		17.00	Zrcadlení - křest sborníku literárních prací studentů Mendelova gymnázia v Opavě, autorské čtení Natálie Kocábové, projekt Hičhaikum Jana Kunzeho	Café Evžen
úterý	11. 9.	9.30	Literárněvědná konference: Svět v české a slovenské literatuře - česká a slovenská literatura ve světě	Aula rektorátu Slezské univerzity		20.00	Michal Hromek Consort - Barokní i lidová témata ze Skotska a Irsko... ..	Minoritský klášter Kino Mír
		17.00	Výstavy: Film musí být fyzický - výstava fotografií o filmové tvorbě režiséra Wernera Herzoga, Evropa v mezicase - fotografie Hany Jakrlové, Žijeme tady - výstava pěti fotografií, kteří se věnují životu Romů, Ruth Bianco (Malta) - videoinstalace	Dům umění				
středa	12. 9.	9.00	Literárněvědná konference: Svět v české a slovenské literatuře - česká a slovenská literatura ve světě	Aula rektorátu Slezské univerzity				
		9.00, 19.00	Divadlo: O rybáři a jeho ženě (Theater Siebenschuh Berlin)	Loutkové divadlo		16.00	Koncert: Gwalarn - tradiční hudba francouzské Bretaně	Dolní náměstí
		20.00	Divadlo: Karavan Evropa (Divadlo Vosto5)	Divadelní stan v centru města		18.00	Výstava: Jánošík - Karpatský zbojník	Městský dům kultury Petra Bezruče
						20.00	Koncert: Euro music I - skupiny Shannon, Benedikta	Lidový dům

Bezručova Opava 2007 – doprovodné akce na Dolním náměstí

sobota	22. 9.	10.00	Od koule do arboreta aneb Cyklistický výlet planetami sluneční soustavy s hudbou Gustava Holsta - Planety	start: Hláška			
		19.00	Koncert: Euro music II - Longital (Slovensko), Erzi Kiss Music (Maďarsko), Preßburger Klezmer Band (Slovensko)	Lidový dům	4. 9. 2007	16 h.	Slavnostní fanfáry z věže Hlásky
neděle	23. 9.	10.00, 16.00	Divadlo: Naše Baruna, Žirafí opera (Dětské divadelní studio Prahy 5)	Loutkové divadlo		16.15 - 17.15 h.	Slezská kapela – koncert dechového orchestru
		19.00	Křest publikace k 140. výročí narození dvou opavských rodáků - Petra Bezruče a Josefa Márii Olbricha: Architekt poezie a básník secese Koncert a předání ocenění významným osobnostem města: Hudba v bráně času II - orchestr Slezského divadla, dirigent Jakub Židek, housle - Petra Šolcová, Martina Bačová, klavír - Lukáš Vondráček, Pěvecké sdružení slezských učitelek a Dětský pěvecký sbor Domino (program: Ludwig van Beethoven, Ferenc Liszt, Michaela Plachká, Ilija Hurník)	Slezské divadlo	5.9. 2007	16 - 17 h.	Domino Opava – koncert pěveckého sboru
pondělí	24. 9.	17.30	Přehlídka filmů Wernera Herzoga: Zelená kobra (1987)	Kino Mír	6. 9. 2007	16 - 17 h.	Divadelní společnost EMILION Jihlava „Cirkus bude... možná“
úterý	25. 9.	10.00	Divadlo: Povídám, znakuji pohádku (Divadlo Neslyším)	Loutkové divadlo	7. 9. 2007	16 - 22 h.	Folklorní setkání aneb „U nás doma... v Evropě“ účinkují domácí i zahraniční folklorní soubory
středa	26. 9.	18.00	Koncert: Vodnářský zvon - Tomáš Pfeiffer	Kostel sv. Václava	10. 9. 2007	16 - 20 h.	Folklorní setkání aneb „U nás doma... v Evropě“ účinkují domácí i zahraniční folklorní soubory
		18.30	Křest knihy: Rudolf Gudrich, muž, se kterým se doba snažila držet krok	Městský dům kultury Petra Bezruče	11. 9. 2007	16 - 17 h.	KARAVANA – koncert country kapely
		19.00	Koncert: Evropské souznění II - Pěvecké sdružení slezských učitelek, Komorní pěvecký sbor Slezské univerzity, Dětský pěvecký sbor Domino (světová premiéra skladby Antonína Tučapského Zpěv radosti)	Městský dům kultury Petra Bezruče	12. 9. 2007	16 - 17 h.	Akordeonový orchestr Jarmily Pruskové
čtvrtek	27. 9.	17.30	Přehlídka filmů Wernera Herzoga: Každý pro sebe a Bůh proti všem (Tajemství Kaspara Hausera, 1974)	Kino Mír	13. 9. 2007	16 - 17 h.	Slezská kapela – koncert dechového orchestru
		20.00	Koncert: Petra Börnerová band feat. Benkő Zsolt (Česká republika, Slovensko, Maďarsko)	Vinárna U Přemka	14. 9. 2007	16 - 19 h.	Přehlídka dechových orchestrů
sobota	29. 9.	15.00	Koncert: Dravograjski oktet Kograd Igem (Slovinsko)	Seniorcentrum Slavkov	17. 9. 2007	16 - 17 h.	APALUCHA – koncert kapely
		19.00	Koncert: mužský vokálně-instrumentální soubor Dravograjski oktet Kograd Igem (Slovinsko), Chlapecký pěvecký sbor Stěbořice, Pěvecký sbor slezských učitelek	Minoritský klášter	18. 9. 2007	16 - 17 h.	Koncert tanečních souborů
neděle	30. 9.	10.00	Koncert: Dravograjski oktet Kograd Igem (Slovinsko) v rámci bohoslužby	Kostel sv. Kateřiny, Opava-Kateřinky	19. 9. 2007	16 - 17 h.	Opavští hudeci – koncert cimbálové muziky
		10.00, 16.00	Divadlo: Našel se medvěd aneb Jak ztracený medvídek procestuje Anglii, Francii a Rusko (Pražská divadelní společnost CARPE DIEM)	Loutkové divadlo	20. 9. 2007	16 - 17 h.	Malý dechový orchestr Pavla Hanslíka
		18.00	Koncert: BORIS (bubenický orchechr Ivo Samiece) - křest CD „Bum čvach bum bum čvach“	Minoritský klášter	21. 7. 2007	16 - 17.15 h.	Gwalarn (Francie,CZ) – Inspirace tradiční hudbou Bretaně
pondělí	1. 10.	17.00	Přehlídka dokumentárních filmů Wernera Herzoga: Malý Dieter chce létat, Jag Mandir	Kino Mír	24. 9. 2007	16 - 17 h.	Akordeonový orchestr Song H. Noskové
		19.00	Divadlo: Ráj srdce labyrint světa - mezinárodní projekt vysokých divadelních škol (Wrocław, Praha, Bratislava)	Slezské divadlo	25. 9. 2007	16 - 17 h.	Cimbálové muziky ZUŠ Opava
úterý	2. 10.	19.00	Koncert: HM...hudba a poezie jinak...	Loutkové divadlo	26. 9. 2007	16 - 17 h.	Štěkáček – divadelní představení „Pohádkový dědeček“
středa	3. 10.	10.00	Koncert: HM...hudba a poezie jinak...	Loutkové divadlo	27. 9. 2007	16 - 17 h.	Dechový orchestr Opava
		20.00	Lacrimae Alexandri Magni (Slzy Alexandra Velikého), Opera Tomáše Hanzlíka na libreto neznámého autora z roku 1764 aneb Těžko snesitelná dychtivost slávy. Damian Orchestra diriguje Tomáš Hanzlík	Kostel sv. Václava		17 h.	Výtvarně-hudební happening na počest sv. Václava
čtvrtek	4. 10.	17.30	Film: Kámen mudrců (Francie-Belgie, 1988, režie André Delvaux)	Kino Mír			
		20.00	Koncert: Gulo čar - nezkratná energie populární romské kapely	Lidový dům			

Spolupovídá Středisko volného času v Opavě

Přípravný výbor festivalu Bezručova Opava
Mgr. Zuzana Bornová, Mgr. Petr Hanousek,
Alena Chudárková, MVDr. Martin Klimeš, Ing. Vlastimil Kočvara,
Jana Vondálová, Karel Kostera, Ing. Jiří Pecháček, PhDr. Vladimír Pfeffer,
Jaroslava Poláková, Mgr. Petr Rotrekl, Mgr. Jana Foltysová, Ivana Sýkorová,
Vlastimil Šemora, doc. PhDr. Jiří Urbanec, CSc.

Pořádá: statutární město Opava
ve spolupráci se Slezskou univerzitou, Slezským divadlem, Slezským muzeem, Domem umění,
Střediskem volného času, agenturou A. Production Martina Žižlavského, Sdružením Hlavnice
A. C. Nora, občanským sdružením Bludný kámen, Opavským filmovým klubem, Základní uměleckou
školou - výtvarný obor, knihovnou Petra Bezruče, Základní uměleckou školou V. Kálíka,
Dušanem Urbaníkem a dalšími.

Programový tisk 50. Bezručovy Opavy
vydalo statutární město Opava
Dramaturgie festivalu: Mgr. Petr Rotrekl
Texty v programovém bulletinu vybrali, sestavili a sepsali:
Naďa Satková, Petr Rotrekl a autoři jednotlivých textů
Redakce: Petr Rotrekl
Grafická úprava: Martin Feikus
Tisk: RETIS

Informace o festivalu:

Info - tel: 553 756 306, 604 229 363,

internet: www.opava-city.cz/bezrucovaopava

e-mail: petr.rotrekl@opava-city.cz

Předprodej vstupenek – Sluna Opava: 553 712 319

